

DIECÉZNÍ POUŤ KE SV. ZDISLAVĚ 2026

sobota 30. května

Program pouti

- 7.00 Mše svatá u oltáře svaté Zdislavy
- 9.00 Mše svatá za rodiny
- 11.00 **Slavnostní Mše svatá**,
celebruje Mons. Stanislav Příbyl,
arcibiskup pražský
požehnání nemocným a rodinám
- 14.00 Mše svatá dominikánské rodiny

- zpovídání 8,00 – 12,00
- pěší pouť ke sv. Zdislavě z obce Zdislava do Jablonného v Podještědí společně se Stanislavem Příbylem. Start od kostela. V 7.00 hodin požehnání poutníkům.

OBSAH

Úvodník

Velké změny, ale život jde dál! **2**

Reportáž

V Praze radost, v Litoměřicích smutek
Zahájení Roku smíření ve Filipově **3**
Mladá Boleslav: **5**
pozor na netečnost spravedlivých **9**
Konec Jubilea **11**
Biskupské svěcení ve Vídni **13**
Realizace synody **17**
Rozloučení s P. Vojtěchem Glogarem **22**

Duchovní slovo

Vstup do postu **26**

Zpravodajství

Zprávy z diecéze **28**
Rok sv. Františka **31**
Tříkrálová sbírka - ohlédnutí **33**
Noc kostelů **37**
Rekonstrukce Dómského pahorku **39**

Rozhovor

MUDr. Milan Zbořil **35**

Charita

Když se zastaví svět **42**
Domácí péče vs pečovatelská služba **42**

Fotografie na titulní straně časopisu:

Jmenování Stanislava Příbyla
pražským arcibiskupem.
Blahopřání Jana Graubnera
jen pár minut po poledni 2. února.
Snímek Martina Řehořová / Člověk a Víra

ZDISLAVA

časopis litoměřické diecéze
31. ročník • 1. číslo • 50 Kč

Milí čtenáři,

poslední dny a týdny byly pro místní církve na severu Čech značně turbulentní. Svatý otec se rozhodl, že našeho biskupa chce mít v Praze na svato-vojtěšském stolci. Jak Stanislav Příbyl sám přiznal, věděl to „na beton“ jen týden před druhým únorovým dnem. Mlčel jako hrob a chodil kolem nás na biskupství, aniž by hnul brvou. Jen pár hodin předtím, než to mělo oficiálně „prasknout“ (a když už to nešlo jinak) přizval ke spolupráci, ty jejichž pomoc organizačně potřeboval.

Odstartovalo mu to týdny života jak na příslovečné zasněžené klouzačce. Jak to celé proběhlo najdete na dalších stranách.

Míním, že je potřeba se modlit za něj i za výběr a volbu nového pastýře litoměřické diecéze (modlitby najdete na třetí straně obálky). A hlavně nepropadnout smutku nebo obavám ze dnů příštích. Bylo nemálo těch, kteří Stanislavu Příbylovi říkali a psali, že jsou smutní a že mají obavy, aby se dobře „rozjetý“ život v diecézi nezastavil nebo nezabrzdl. Hodně jsme to řešili na formálně rozpuštěné Diecézní pastorační radě (končí podle církevního práva spolu s biskupem,

stejně jako jiná grémia). Domluvili jsme se ale, že neformálně budeme pokračovat v práci. Nikoliv právu navzdory! Chceme jen udržet kontinuitu, než přijde nový pastýř a vybere do tohoto společenství své vlastní kandidáty. Biskup se také opakovaně vyjádřil (např. při setkání se zaměstnanci kurie), že je potřeba pokračovat v práci a životě místní církve jako by se nic nestalo, neochabnout v úsilí, neopustit směr. To se týká i realizační fáze Synody o synodalitě. Uvnitř Zdislavy se dočtete o setkání kněží a jáhnů a o debatě nad tématem farností z okolí Chomutova. Co to má a může znamenat pro život farních společenství se dočtete také dále. V čase uzávěrky se uskutečnilo celodiecézní synodální setkání laiků – rádi o něm budeme informovat jak na webu biskupství, tak v příští Zdislavě.

Stejně tak leží biskupovi na srdci pokračování Roku smíření. Slíbil, že na jednotlivé bohoslužby a modlitby bude dojíždět a chce tématem i nadále doprovázet. Přinášíme reportáž z posledních proběhnuvších setkání, o dalších se dočtete v příštím vydání Zdislavy.

Dovolují si vás také upozornit na změnu, kterou naleznete níže. Distribuce Zdislavy se ujala firma SEND Předplatné. Biskupství tím nejen ušetří peníze, ale k tomu přibude ještě řada služeb - tito profesionálové zajistí balení, řešení všech reklamací, plateb předplatného atd. Pevně věřím, že se tato spolupráce osvědčí, stejně jako např. v Katolickém týdeníku, který ji zaslání také světuje.

Život církve není „jen biskup“, proto přijměte pozvání a nahlédněte do dění v uplynulých týdnech. Budu se těšit na informace z farností, uvítáme když dáte dopředu vědět, co se u vás chystá. Ideálně na e-mail nyvlt@dltm.cz.

Přejme si navzájem, aby se vydařil výběr příštího biskupa. Vyhovme současnému administrátorovi diecéze a držme směr.

S přáním pokojných dnů postní doby a blížících se Velikonoc

Jiří Nývlt, redaktor Zdislavy

PŘEDPLATNÉ

Diecézní časopis Zdislava

V roce 2026 vyjdou čtyři čísla

● cena 1 ks je 50 Kč ●

Časopis si můžete buď předplatit, nebo zakoupit přímo u vás ve farnosti
Pokud nás kontaktujete, zašleme vám požadované vydání poštou

Objednávky

Objednávky a reklamace přijímá jménem vydavatele firma SEND Předplatné, spol. s r. o.,
Ve Žlíbku 1800/77, 193 00 Praha 9 – Horní Počernice,
Tel.: 225 985 225 • Mob.: 777 333 370 • SMS: 605 202 115.

V Praze radost,

v Litoměřicích smutek

Je právě poledne pondělka 2. února, svátku Uvedení Páně do chrámu. Arcibiskupství pražské, místní kaple. Shromáždují se zaměstnanci úřadu, stojí tu kamera TV Noe a všichni už vědí, že „dnes to bude“ – tedy, že papežský nuncius Jude Thaddeus Okolo přijel na Hradčany oznámit jméno nového pražského arcibiskupa.

Volbu a jmenování halí tzv. papežské tajemství. A tak o předchozím víkendu biskup Stanislav Přibyl oslavil Den zasvěceného života s řeholníky a řeholnicemi, kteří žijí a působí na severu Čech. A pak také „hromnice“ se svatoblažským požehnáním ve společenství věřících v Dolním Ročově. Jako by se nic výjimečného nechystalo.

Kanyla a pak kaple

Cesta biskupa do arcibiskupského paláce byla dnes pro Stanislava Přibyla poněkud trnitá. Krušné chvíle neprožil (jako velmi často cestou do hlavního města) na dálnici, ale v čekárně u lékaře. Jak prozradil v promluvě při pouti na Den nemocných ve Strážnici, slavnostnímu oznámení na pražském arcibiskupství předcházelo vyšetření na CT ve středočeské nemocnici. Jenže tam se podle „zákonů schválnosti něco zaseklo“ – a tak měl Stanislav Přibyl ještě hodinu před polednem „kanylu v ruce“.

Někteří už na arcibiskupství zahlédli auto parkující na dvoře i jeho řidiče – Stanislava Přibyla. Jeho jméno se tu špitá. Pár vteřin po poledni mají přítomní i televizní diváci „jasno“. Do kaple vstupují nuncius, arcibiskup Jan Graubner a Stanislav Přibyl.

Nuncius oznamuje tu novinu, která zasahuje nejen dvě diecéze, ale celou českou církevní provincii (zaznělo totiž jméno českého primase). Papež Lev XIV. jmenoval na svatovojtěšský stolec dosavadního litoměřického biskupa: Mons. Stanislav Přibyl převezme vedení pražské arcidiecéze od jejího současného arcibiskupa Jana Graubnera jako její 38. biskup a 26. arcibiskup v historii.

„Pax vobis – Pokoj vám“

Pro službu českého metropolitů a pražského arcibiskupa si Stanislav Přibyl ponechá své původní biskupské heslo „Pax vobis – Pokoj vám“. „Je to pokoj v tom nejširším slova smyslu, jako Boží

dar, který máme za úkol já i všichni lidé dobré vůle nést do společnosti, která často žije v napětí, nejistotě a únavě. Chci být i v pražské arcidiecézi pastýřem, který ve znamení tohoto pokoje naslouchá, povzbuzuje a propojuje,“ uvedl Stanislav Přibyl po oznámení svého jmenování.

Jmenovaný arcibiskup také zdůraznil, že si ve své nové roli klade za cíl i nadále „utvářet církev jako domov pro všechny věřící, který je ale otevřený všem lidem dobré vůle, především těm, kteří stojí v jakémkoli smyslu slova na okraji společnosti“. Svůj nový úkol přijal od papeže Lva XIV. „s chvěním a vědomím tíhy zodpovědnosti, přesto však v důvěře v Boha a s radostí“.

Zároveň informoval, že úřadu pražského arcibiskupa se ujme 25. dubna v 11 hodin při slavnosti intronizace. Do té doby zůstává administrátorem (správcem) své původní, tedy litoměřické diecéze.

Po slavnostním oznámení, modlitbě a zpěvu Te Deum se přítomní shromáždí v předsáli kaple k přípitku a odpoledne ve dvě hodiny se trio hlavních aktérů schází s novináři na brífinku. Znají tu první plány nového arcibiskupa, spousty otázek. Biskup trpělivě odpovídá všem, kdo se na něj obrací. Stejně tak i řadu následujících dní, kdy přijímá novináře a pozvání k rozhovorům jednotlivých redakcí.

Co se bude dít?

Podle kodexu kanonického práva se druhým únorovým dnem biskup Přibyl stal správcem (administrátorem) diecéze. V zásadě se nic nemění až do 25. dubna, kdy se ujme své nové arcidiecéze.

Poté jsou dvě možnosti: buď jej Svatý stolec jmenuje apoštolským administrátorem (správcem) do doby, než bude jmenován nový biskup. Druhá varianta je, že se sejde tzv. sbor konzultorů, předem určených kněží, kteří

správce diecéze zvolí. Taktéž do doby, než papež jmenuje nástupce Stanislava Přibyla. Kdy se to stane (jmenování nového biskupa), nedokáže nikdo říci ani odhadnout. Je to plně v rukou papeže.

„Velmi bych si přál, aby byla zajištěna stabilita života diecéze a také biskupské kurie. Když se mění biskup, neznamená to, že se mění svět,“ zdůraznil biskup později při setkání se zaměstnanci kurie. V podobném duchu oslovil dopisem také kněze a jáhny litoměřické diecéze.

Rozporuplnými pocity se biskup v následujících dnech nijak netajil. Hovořil o totálním vyčerpání a radosti, ale také často zmiňoval, že se mu ze severu Čech nepůjde lehce. „Kdybych řekl, že odcházím z litoměřické diecéze se smutkem, tak je to silné slovo. Je to spíš nostalgie, protože mi tu bylo dobře. A já pevně věřím, že i lidem se mnou. Když se ohlžím na necelé dva roky práce, myslím, že se nám povedlo nastartovat mnoho věcí. Je to jako na jarní zahradě: zasel jsem a ono to roste. Ať už je to snaha o smíření v kdysi česko-německém prostoru, dialog s akademickými institucemi, s veřejnými reprezentanty, s různými organizacemi. Farnosti žijí pestrým životem. Odejdu od našich věřících, od kněží - se všemi mám prakticky výhradně laskavé vztahy, ač spolu můžeme někdy nesouhlasit. Kdybych to řekl nějak obrazně, tak je to, jako když jsme roztláčili káru místní církve, hezky se rozjela, a budeme přepřahat. Ale takový je úmysl Pána Boha a církve a já to nejen respektuju, ale také rád a svobodně přijímám.“

V současné době (v čase uzávěrky Zdislavy) biskup dokončuje, co mu situace umožňuje. Slíbil, že na všechny bohoslužby v Roce smíření dorazí osobně a diecézi „jen tak neopustí“. Připravuje se postupně na přesun do Prahy a předává úřad svým spolupracovníkům.

Jiří Nývlt

Rozhovory, které biskup poskytl médiím, jsou dostupné na webu. Za pozornost stojí zejména rozhovor pro Katolický týdeník, Český rozhlas – pořad Dvacet minut Radiožurnálu, hodinové interview pro Téma21, Deník N a DVTV.

Pout' ve Filipově

ROK SMÍŘENÍ
V LITOMĚŘICKÉ DIECÉZI
2026

Sto šedesát let od mariánského zjevení a zázraku v severočeském Filipově. Sto let po prohlášení zdejšího chrámu Panny Marie Pomocnice křesťanů bazilikou. Osmdesát let od založení katolického spolku poválečných vyhnanců Ackermann Gemeinde. A především první modlitební zastavení Roku smíření v litoměřické diecézi. To všechno si připomínali poutníci, kteří dorazili 13. ledna už tradičně na bohoslužbu ve čtyři hodiny ráno do „Lurd severu“, česko-německého poutního místa ve Šluknovském výběžku.

Mráz a do toho děšť – atmosférické jevy, které jsou zaručeným receptem na ledovku. Navzdory naplněným předpovědím meteorologů (a díky vydatné pomoci Správy a údržby silnic Ústeckého kraje a jejich sypačů) dorazili do Filipova poutníci z obou stran hranic a tamní bazilika se prakticky uprostřed noci zaplnila.

Medailon poutního místa a Roku smíření

Před začátkem bohoslužby představili Rok smíření bohoslovec litoměřické diecéze Matouš Marek a P. Klaus Oehrlein, kněz zastupující Ackermann Gemeinde ve Würzburgu. Přednesli medailon poutního místa a poválečných historických souvislostí Šluknovska z pera historika Akademie věd České republiky Jaroslava Šebka.

Bohoslužbu zahájil hlavní celebrant, litoměřický biskup Stanislav Příbyl, modlitbou v Kapli zjevení Panny Marie, která je nejstarší součástí areálu a stojí přímo na místě, kde se Magdaléně Kade zjevila Panna Maria.

„Vítám vás, milí přátelé českého i německého jazyka na pouti ve Filipově. Je krásná i náročná. Děkuji vám, že jste se na ni vydali,“ pozdravil biskup Stanislav Příbyl poutníky v češtině i němčině – v obou jazycích pak probíhala celá bohoslužba. „Zvláště dnes vítám všechny, kdo jsou jakkoli spojeni s dílem česko-německého smíření, s Ackermann Gemeinde. Děkuji vám za vaši snahu i příklad. Jmenovitě mezi námi vítám a zdravím podplukovníka Rüdiger Heinricha, vojenského ataše Velvyslanectví Spolkové republiky Německo v České republice,“ doplnil biskup.

Vše začíná v srdci každého z nás

V promluvě litoměřický biskup navázal na evangelium, ve kterém apoštol Lukáš zachytil Mariino Magnificat (Lk 1,46–55). „Dnes 13. ledna 2026 ve 4 hodiny ráno jsme tady ve Filipově právě proto, že sdílíme postoj Panny

Marie z chvalozpěvu Magnificat, který jsme právě slyšeli. Dáváme se Pánu do služby a očekáváme jeho pozornost a pomoc v situacích, na něž nestačíme, i podporu v těch

životních okolnostech, které jsme schopni ovlivnit vlastní snahou alespoň trochu,“ uvedl Stanislav Příbyl a doplnil: „Před 80 lety právě dnes se hrstka katolíků v Mnichově rozhodla, že nechce odplácet zlym za zlé, ale že doufá v nový začátek podle slov Panny Marie pronesených k Magdaléně Kade zde ve Filipově: „Mé dítě, od nynějška se to bude uzdravovat.“ V jejich pojetí se jednalo o obrovské rány zasazené Němci Čechům a Čechy Němcům. Národnostní napětí v tomto kraji, nacismus, válka a po válce vyhnání Němců. Každý z těchto kroků přinášel tomuto kraji a lidem, kteří zde žili a žijí, mnoho utrpení. Odplata za odplatu, zub za zub, oko za oko, padni komu padni. Tehdy ti katolíci v Mnichově založili Oráčovu obec – Ackermann Gemeinde, společenství, které si dalo za úkol vnést do tak zraněných česko-německých vztahů smíření. Mnozí tomu zasvětili celý svůj život a já jim chci nyní vyjádřit svou vděčnost,“ zdůraznil litoměřický biskup. Připomněl také, že smíření je cesta vpřed a v tomto smyslu není nikdy hotové. „Proto jsme tu nyní my, abychom o smíření usilovali. O smíření historických křivd, ale také o smíření s těmi, s nimiž žijeme dnes. Pokud není na světě pokoj, pokud není na světě zdrávo – a že není – tak to všechno začíná v srdci každého z nás,“ připomněl biskup osobní zodpovědnosti každého

jednoho poutníka za odpuštění, smíření a přátelství a povzbudil je: „Prosme tedy Krista na přímluvu Panny Marie, abychom vždy dbali na to, že bližní si zaslouží úctu a požehnání, a abychom byli připraveni se omluvit a usmířit tam, kde žijeme: v rodině, v zaměstnání, v obci, ve farnosti, v národě.“

V premiéře zazněla ve filipovské bazilice také Modlitba roku smíření, kterou přednesli věřící nejprve v češtině a potom v němčině.

Nezapomenout, ale odpustit

Na závěr bohoslužby se ujal slova zástupce Velvyslanectví Německé spolkové republiky, vojenský ataše Rüdiger Heinrich, který poděkoval za pozvání na pouť i zahájení Roku smíření v litoměřické diecézi. „Dovolte mi, abych Vám předal srdečné pozdravy německého velvyslance Petera Reusse a německého vojenského biskupa, biskupa z Essenu, Franze Josefa Overbecka, a zdůraznil, že pro nás je důležité, že zde dnes můžeme být s vámi,“ uvedl podplukovník Heinrich, který se poutníkům představil nejen jako zástupce velvyslanectví, ale také jako voják a katolický křesťan „z diaspory severního Německa, ale také potomek rodiny, která po roce 1945 zažila útěk a vyhnání“.

„Smíření není jen individuálním činem, ale společenskou odpovědností, která nás spojuje jako křesťany a členy lidské rodiny. A proto není iniciativa biskupa Stanislava Příbyla ke smíření, respektive připomenutí vyhnání Němců před více než 80 lety, jen varováním a vzpomínáním, ale také mostem, úkolem pro nás dnes i v budoucnosti,“ vyzdvihl Rüdiger Heinrich a uzavřel: „Tvoří to základ Evropy založené na hodnotách a normách, které ji činí silnou a dávají jí sílu překonat krize a války minulosti i budoucnosti v duchu křesťanské lásky k bližnímu.“

Jiří Nývlt, snímky Jana Chadimová / Člověk a Víra

Smíření je cesta vpřed • Kázání biskupa Stanislava Příbyla při pouti ve Filipově

Milí poutníci, bratři a sestry,

právě dozněla slova evangelia, v němž jsme slyšeli Mariino Magnificat. Je to zpěv, který oslavuje Boha za jeho věrnost a za podivuhodné činy, které mění osudy lidí. Pyšní, sytí a mocní ztrácejí svou pozici, pokorní, hladoví a poníženi dostávají od Boha důstojné místo a život. Současně v tomto chvalozpěvu Maria oslavuje Boží věrnost, protože ten, který něco slíbil Abrahamovi a jeho potomkům, to nyní vyplňuje. Maria se nazývá služebnicí Páně, ví, že ji budou blahoslavit všechna pokolení. A to všechno proto, že Bůh je mocný a jeho jméno je svaté.

I my dnes 13. ledna 2026 ve 4 hodiny ráno tady ve Filipově jsme právě proto, že sdílíme tento postoj Panny Marie. Vyznáváme, že Bůh je mocný, svatý a věrný. Radujeme se z toho, že se jeho spása projevuje v našich životech a životech lidí kolem nás. Chceme být u toho a být součástí toho. Dáváme se Pánu

do služby a očekáváme jeho pozornost a pomoc v situacích, na něž nestačíme, i podporu v těch životních okolnostech, které jsme schopni ovlivnit vlastní snahou alespoň trochu.

Dnes přicházíme s poděkováním za 160 let pouti sem na toto místo, za 100 let od chvíle, kdy tento kostel byl prohlášen papežskou bazilikou. Jsme tu také proto, že před 80 lety právě dnes se hrstka katolíků v Mnichově rozhodla, že nechce odplácet zlym za zlé, ale že doufá v nový začátek podle slov Panny Marie pronesených k Magdaléně Kade: „Mé dítě, od nynějška se to bude uzdravovat.“ Co? Obrovské rány zasazené Němci Čechům a Čechy Němcům. Národnostní napětí v tomto kraji, nacismus, válka a po válce vyhnání Němců. Každý z těchto kroků přinášel tomuto kraji a lidem, kteří zde žili a žijí, mnoho utrpení. Odplata za odplatu, zub za zub, oko za oko, padni komu padni. Tehdy ti katolíci v Mnichově založili Oráčovu obec – Ackermann-Gemeinde, společenství, které si dalo za úkol vnést do tak zraněných česko-německých vztahů smíření. Mnozí tomu zasvětili celý svůj život a já jim chci nyní vyjádřit svou vděčnost.

Smíření je ale cesta vpřed a v tomto smyslu není nikdy hotové. Proto jsme tu nyní my, abychom o smíření usilovali. O smíření historických křivd, ale také o smíření s těmi, s nimiž žijeme dnes. Pokud není na světě pokoj, pokud není na světě zdrávo – a že není – tak to všechno začíná v srdci každého z nás. Prosme tedy Krista na přímluvu Panny Marie, abychom vždy dbali na to, že bližní si zaslouží úctu a požehnání, a abychom byli připraveni se omluvit a usmířit tam, kde žijeme: v rodině, v zaměstnání, v obci, ve farnosti, v národě. Chtějme být podle vzoru Panny Marie služebníky a služebnicemi Páně, kteří doufají v jeho věrnost, ale také v to, že je schopen proměnit svět kolem nás a především nás samotné. Nestačíme na to sami, ale s Boží pomocí se to může podařit. Pokud budeme žít v postoji smíření, i k nám bude moci Panna Maria promluvit oněmi slovy plnými útěchy, kterými oslovila a uzdravila Magdalenu Kade: „Mé dítě, od nynějška se to bude uzdravovat“, protože se opravdu začne něco dít. Tato slova jsou skutečně slova naděje, která potřebujeme slyšet my i svět kolem nás.

+ Stanislav Příbyl
biskup litoměřický

ROK SMÍŘENÍ
V LITOMĚŘICKÉ DIECÉZI
2026

Modlitba k Roku smíření

Dobry Bože, prosíme o milost usmíření a zhojení ran, které si způsobili Němci a Češi v době nacistické diktatury i během poválečného odsunu.

Do tvého milosrdenství svějeme zvláště všechno utrpení a zlo, které spáchali jedni na druhých. Uč nás rozpoznávat, že zlo i jeho pachatelé jsou konkrétní, kolektivní vina je nespravedlivá a jen plodí další bolest.

Utiš naši bolest, naplň naše srdce pokojem a dej, ať umíme vždy podat ruku ke smíření, a učiň, ať jsme k sobě navzájem pozorní.

Dej nám milost, abychom přijímali jinakost druhého člověka s láskou a pochopením, zbav nás podezřívavosti a nahraď ji velkorysostí. Pomoz nám, aby přátelství a bratrství bylo radostí každého dne našeho života.

Amen.

Projev vojenského atašé německé ambasády Rüdiger Heinricha

Nejprve mi dovoluňte poděkovat za pozvání na dnešní bohoslužbu zde ve Filipově, která je věnována 160. výročí mariánského zjevení, ale také zahájení vzpomínkových akcí na vyhnání Němců po skončení druhé světové války.

Dovolte mi, abych vám předal srdečné pozdravy německého velvyslance, pana Dr. Petera Reusse, a německého vojenského biskupa, biskupa z Essenu Dr. Franze Josefa Overbecka, a zdůraznil, že pro nás je důležité, že zde dnes můžeme být přítomni.

Před vámi nestojí jen anonymní zástupce německého velvyslanectví v Česku, ale člověk, Němec, důstojník, katolický křesťan z diaspory severního Německa, ale také potomek rodiny, která po roce 1945 zažila útěk a vyhnání.

Dovolte mi navázat na vaše myšlenky z dnešního kázání:

Je důležité nezlehčovat krutost vyhnání a zároveň ocenit tragickou historii vyhnanců a těch, kteří tím trpěli. Toto je okamžik, kdy se musíme postavit historické bolesti, aby bylo možné smíření.

Pro mnohé bylo vyhnání aktem spravedlnosti, zatímco pro jiné bylo projevem pomsty a etnických čistek. Neexistovala jednoduchá odpověď na to, jak zacházet s německými menšinami, ale vlna vyhnání ukázala, jak může

být „údajný“, ale nesmyslný „spravedlivý“ mírový proces spojen s dalším hlubokým lidským utrpením.

Dovolte mi zde poukázat na křesťanský pohled na smíření.

Opuštění a nový začátek je jádrem křesťanství: Křesťanská víra nás učí, že odpuštění je klíčem k uzdravení a smíření. Nový zákon obsahuje mnoho pasáží, které vyzývají k odpuštění a obnovení vztahů. K tomu případně citáty z Bible:

„Neboť jestliže odpustíte lidem jejich provinění, i váš nebeský Otec vám odpustí.“ (Matouš 6,14)

„Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.“ (Lukáš 23,34) – Tato Ježíšova slova na kříži jsou snad nejsilnějším svědectvím o transformativní síle odpuštění, která je zakořeněna v křesťanství.

Smíření neznamená zapomenout na křivdu, ale odpustit a přerušit spirálu násilí a pomsty. V katolické tradici je zpodobněn aktem pokání, který je založen na odpuštění a obnovení míru.

Dovolte mi v tomto bodě pohlédnout pozitivně do budoucnosti a – proč mohou křesťané odpouštět a co to znamená v dnešním světě

Křesťané jsou povoláni, aby si navzájem odpouštěli, a to nejen pro uzdravení vlastní duše, ale také pro podporu míru ve společnosti. Ve světě, který je poznamenán nejistotou, válkami a napětím, je smíření cestou, jak můžeme jako společenství překonat konflikty.

Uprostřed válek, jako je ta na Ukrajině nebo v jiných částech světa, zůstává křesťanské volání po smíření a míru aktuální. Když jsou křesťané ochotni odpouštět, projevují větší naději na svět, který není ovládan násilím a pomstou, ale láskou a porozuměním.

To nám připomíná, že smíření není jen individuálním činem, ale kolektivní odpovědností, která nás spojuje jako křesťany a členy lidské rodiny. A proto iniciativa smíření a usmíření, resp. připomenutí vyhnání Němců před více než 80 lety, není jen varováním a připomenutím, ale také mostem, úkolem pro nás dnes i v budoucnosti.

Tyto křesťanské hodnoty tvoří základ naší Evropy založené na hodnotách a normách a právě tyto hodnoty činí Evropu silnou a dávají jí sílu překonat krize a války minulosti i budoucnosti v duchu křesťanské lásky k bližnímu.

JAHR DER VERSÖHNUNG
DIOZÉSE LEITMERITZ
2026

GEBET ZUM JAHR DER VERSÖHNUNG

Lieber Gott, wir bitten um Gnade für Versöhnung und Heilung der Wunden, die sich Deutsche und Tschechen einander während der nationalsozialistischen Diktatur und während der Vertreibung nach dem Krieg zugefügt haben.

Wir vertrauen Deiner Barmherzigkeit insbesondere all das Leid und das Böse an, das sie einander angetan haben. Lehre uns zu erkennen, dass das Böse und seine Täter konkret sind, dass kollektive Schuld ungerecht ist und nur weiteren Schmerz hervorbringt.

Lindere unseren Schmerz, erfülle unsere Herzen mit Frieden und gib uns, dass wir immer zur Versöhnung bereit sind und füreinander aufmerksam sind.

Gib uns die Gnade, die Andersartigkeit des anderen mit Liebe und Verständnis anzunehmen, befreie uns von Misstrauen und ersetze es durch Großzügigkeit. Hilf uns, dass Freundschaft und Geschwisterlichkeit jeden Tag unseres Lebens Freude schenken.

Amen.

Filipov - místo česko-německé duchovní paměti

Přesně před 160 lety, ve čtvrt na čtyři hodiny ráno 13. ledna 1866 vstoupil Filipov do širokého veřejného povědomí jako místo, kde se odehrálo mariánské zjevení, spojené s nevysvětlitelným uzdravením těžce nemocné tkadleny Magdaleny Kadeové. V této době proběhla mariánská zjevení i na dalších místech, o osm let dříve například ve francouzských Lourdech.

Mariánská úcta se stávala jedním z prostředků toho, jak reagovat na tehdejší rozpad jistoty a vnější zmatek, což v určité míře a samozřejmě v jiných společenských kulisách spojuje dobu našich předků s tou naší. Vzhledem k tomu, že se Filipov stal rychle jedním z nejnavštěvovanějších poutních míst, někdy se mu také říkalo Lourdy severu. Záhy zde vznikla kaple a později, v roce 1885, byl dokončen kostel, který pak papež Pius XI. ve 20. letech povýšil na baziliku.

Mariánské poutě se stávaly v době rostoucích nacionálních napětí jedním ze stále více mizejících prostorů, kde se během 19. a první poloviny 20. století mohla alespoň navenek projevit česko-německá sounáležitost. Nástup komunistického režimu pak znamenal útlum a perzekuci všech náboženských aktivit, což se dotklo i poutního ruchu ve Filipově. Zdejší duchovní život byl navíc zásadně poznamenán i odsunem německého obyvatelstva. Je však zajímavé, že spirituální síla místa stále přitahovala věřící a i v tomto období se v omezených podmínkách setkávali čeští občané s vysídlenými německými krajany, což ale bylo tehdy sledováno Státní bezpečností. K dalšímu oživení tradice pak došlo po roce 1989 a k pravidelným setkáváním zejména na den mariánského zjevení.

Obliba tohoto poutního místa se však propsala i do moderní podoby česko-německých vztahů. V poválečném Mnichově se 13. ledna 1946, tedy osmdesát let od tehdejší závažné události, začal psát příběh „Ackermann Gemeinde“, která se s odkazem na slova Panny Marie z Filipovského zázraku „od nynějška budeš zdráva“ chtěla zaměřit na uzdravování těžce poškozeného česko-německého vztahu. Mimochodem se jednalo o první spolek vysídlených českých Němců, který mohl v západních německých okupačních zónách vzniknout.

Se vznikem Ackermann Gemeinde je potřeba zmínit i jméno augustiniánského kněze Pauluse Sladka, který pocházel z litoměřické diecéze a jehož příběh odráží složitosti česko-německých vztahů 20. století. Poté co se nadchl pro nacionální pojetí víry, zažil střizlivění z tohoto nacionálního opojení v době hrůz druhé světové války, rozpoutané nacistickým Německem. Dokládá to i jeho vystoupení v srpnu 1955 v bavorském příhraničním městečku Haidmühle, kde mimo jiné řekl, že i Němci mají svůj díl viny na svém poválečném osudu, a snažil se tak jako jeden z prvních, navíc v době, která otevřenému dialogu vůbec nepřála, podívat na celý problém také očima druhého.

Slova Panny Marie z Filipovského zázraku mohou být i dnes podnětem k zamyšlení i ke konkrétním krokům, jak se snažit uzdravovat naše poškozené vztahy na všech úrovních, nejen mezi národy, ale také mezi sebou navzájem, v rodinách, tam, kde se pohybujeme a pracujeme, a k tomu, jak přijímat a chápat druhé a vzájemně si odpouštět.

Jaroslav Šebek

Rok smíření v Mladé Boleslavi

POZOR NA NETEČNOST SPRAVEDLIVÝCH, VAROVAL BISKUP

Druhá bohoslužba Roku smíření v litoměřické diecézi zaplnila v úterý 10. února kostel Nanebevzetí Panny Marie v Mladé Boleslavi. Dvanáct duchovních katolických a nekatolických církví z města i okolí se shromáždilo v chrámu k modlitbě za smíření za válečné a poválečné násilí před 80 lety.

Navzdory snaze vytopit chrámový prostor přenosnými agregáty tam byla pořádná zima, přesto dorazilo ke společné modlitbě velké shromáždění. Přijel nejen biskup Stanislav Příbyl, ale také patriarcha Československé církve husitské Tomáš Butta. Archivář litoměřického biskupství Martin Barus připomněl místní historické realie války i prvních dnů po jejím konci (viz samostatný text).

Pasivita se může vymstít

Při bohoslužbě zaznělo evangelium O marnotratném synu a biskup na něj navázal ve své homilii. Upozornil na postoj staršího syna z podobností, který nazval „netečností spravedlivých“. Upozornil, že jsou to lidé, kteří podle svého vlastního úsudku jednájí správně, což však lidstvo mnohokrát v historii přivedlo do neštěstí. „Může se nám vymstít pasivita typu, co mně je do toho, já jsem se choval a chová dobře“. I když nepociťujeme osobní vinu, je dobré jít spolu s mladším synem z podobností až k těm vepřům z příběhu a uvědomit si, že jsme se vzdálili od Otce. Když hovoříme o historických křivdách, často se dostáváme právě do pozice toho staršího syna: vkrádá se nám do mysli, že se nás to netýká, jednáme správně, vždyť jsme nikomu nic neudělali,“ upozornil Stanislav Příbyl.

Úkolem křesťanů však podle biskupa není jenom myslet na svoji cestu, na to, kde já jsem zhřešil, kde já jsem se ztratil, nevystačíme si s postojem, já nemám žádnou vinu, ale je potřeba mít stále připravenou podanou ruku tomu druhému, usmířit i viny minulosti. „My se teď modlíme za ty všechny, kteří dostali nějaké úhony v divokých letech války i po ní, ale kteří také spáchali hrůzné hříchy. Slyšeli jsme dramatické příběhy, které se odehrály v tomto kraji. Budme poctiví, pravděpodobně každý z nás, kteří tu žijeme, víme, že se nás to přece jen v našich rodinách nějak dotklo,“ připomněl biskup Stanislav Příbyl.

Přítomné pak varoval, aby nenabylí falešného dojmu, že tento svět se poučil, že je vůči zlu imunní a že, už se nám to nemůže stát. „Stačí nahlédnout do zpravodajství médií – na světě se stále odehrávají věci, které se děly tady před osmdesáti lety. Nedopusťme netečnost a utíkejme se k Bohu, který je milosrdný, aby nám dával novou šanci,“ vyzval biskup.

V Ježší je smířeno všechno, co jest

Patriarcha Československé církve husitské Tomáš Butta připomněl náboženskou rozmanitost města, včetně skutečnosti, že se ve zdejších utrakvistických chrámech v minulosti kázalo i německy. K bolesné trhlíně mezi Čechy a Němci podle jeho slov došlo až v čase druhé světové války a po ní. „Pohled hluboké křesťanské víry se dokáže vypořádávat s nepochopitelnými záležitostmi světa a jeho temnými stránkami. V Ježší je smířeno všechno, co jest, jak píše apoštol Pavel Kolosanům. Je to naše společné vyznání naděje: Kristus je zdrojem smíření mezi církvemi i národy. Role církví a jejich představitelů není v ponoukání k nesnášenlivosti, ale naopak mají být hlasem pokojného řešení a hledání hojivé a obnovující moci Kristovy lásky. Smíření znamená, že pokoj a mír vstupuje do nás samých a přenáší se pak do vztahů,“ řekl Tomáš Butta a ocenil, že biskup Stanislav v této době „plné napětí, neshod a konfliktu přichází s biblickým poselstvím smíření“. „Je to hluboké a široké poselství, niterné

duchovní a současně praktické, které se týká našeho každodenního života,“ poukázal patriarcha s tím, že to není nijak abstraktní nebo historické téma.

Nejsme si již cizinci

K bohoslužbě se připojil též atašé německého velvyslanectví Rüdiger Hein-

Mladá Boleslav - za války i po ní

V Mladé Boleslavi se krutá doba druhé světové války projevila v mnoha rovinách, jak bychom se snad u vnitrozemského českého města ani nenadáli. Za mnohé hovoří, že zde sídlila venkovní služebna gestapa. Už v červnu 1940 bylo z mladoboleslavského hradu vytvořeno internační středisko (někdy se též užívá termín shromaždiště) pro Židy z Mladé Boleslavi, Bělé pod Bezdězem, Debře a Bakova nad Jizerou. Dalších dva a půl roku žilo v rozlehlých a chladných prostorách hradu přes 200 lidí. Ve dnech 13. a 16. ledna 1943 odtud byly vypraveny dva transporty do Terezína, do nichž byli zařazeni také Židé z širšího okolí od Jičína po Mělník. Celkem bylo takto odvezeno 1043 osob, z nichž jen 48 přežilo.

Ačkoliv obecně vnímáme 9. květen 1945 jako den osvobození, v Mladé Boleslavi má zcela jiné souvislosti. Ve snaze zabránit jednotkám německé armády v dalším ústupu bombardovalo sovětské letectvo právě v tento první den míru řadu měst a dopravních uzlů v Čechách. Mladá Boleslav byla jednou z nejvíce poškozených lokalit – zničeno bylo 32 domů, více než 500 jich bylo poškozeno a o život přišlo přes 450 lidí. Z toho bylo 145 Čechů a přibližně 300 osob německé národnosti – jednalo se jak o příslušníky německé armády, tak povětšinou uprchlíky z východních oblastí ohrožených frontou. Mezi oběťmi se také uvádí několik dalších osob jiných národností. Shodou okolností byl svědkem náletu také litoměřický biskup Anton Alois Weber, který v převratných květnových dnech vizitoval farnosti na Mladoboleslavsku a uděloval zde bířmování a při náletu byl v nedalekých Plazích, kde se s tamním farářem Vojtěchem Koderou ukryl ve farním sklepě.

Tím však dramatické události nekončily. Ještě odpoledne 9. května došlo k přestřelce mezi místními povstalci a příslušníky jednotek SS, kteří se nakonec vzdali. Místní obyvatelstvo německé národnosti bylo postupně během května internováno. Doloženy jsou pak i různé přečiny, kterých se vůči němu dopouštěl člen tzv. Zajišťovacího oddílu Jiří Roubíček, který byl dokonce za své skutky stíhán, vyšetřován a krátce vězněn – propuštěn však byl v březnu 1947.

Martin Barus, archivář litoměřického biskupství

rich, který tlumočil pozdravy německého velvyslance Petera Matthiase Reusse a ve svém vystoupení (viz samostatný text) nepřipomínal jen temnou kapitolu dějin Mladoboleslavska před osmdesáti lety a viny obou stran. „Jako křesťané víme, že dějiny nekončí Velkým pátkem. V poselství naší víry je síla obnovy,“ uvedl a připomněl, že tento princip se v kraji ukazuje zcela konkrétně. „Nejpozději od počátku 90. let minulého století začala nová pozitivní kapitola česko-německých dějin. Čas sblížení, který dnes nachází svůj další důležitý krok – smíření. Mladá

Boleslav je dnes pozitivním symbolem naší společné síly: zdejší automobilka je významným příkladem hluboké provázanosti našich národů. Češi a Němci zde pracují ruku v ruce a vytváříme prosperující životní základ pro tisíce rodin. Tento průmyslový úspěch je viditelným důkazem toho, že z někdejšího rozdělení vyrostlo partnerství a přátelství založené na vzájemném respektu, uznání a úctě. Dnes, osm desetiletí po válce, můžeme s vděčností konstatovat: vztah mezi Němci a Čechy je tak srdečný jako snad nikdy předtím. Nejsme si již cizinci –

jsme sousedé a přátelé ve společné Evropě, sjednocení společným hodnotovým základem vycházejícím z víry, důvěry, naděje, odpuštění a lásky k bližnímu,“ povzbudil.

Během bohoslužby zazněla také Modlitba smíření. Biskup Stanislav Příbyl vyzval přítomné, aby se ji modlili i v příštích dnech tohoto Roku smíření.

Místní i hostující ekumenické společenství duchovních pak pohostil místní duchovní správce P. Pavol Poláček na faře.

Jiří Nývlt, snímky jmn
a Jana Chadimová / Člověk a Víra

Mosty naděje – 80 let cest ke smíření

Vážený pane biskupe Příbyle, milí bratři a sestry ve víře, vážené dámy a pánové, dovoluji mi na úvod předat srdečné pozdravy německého velvyslance, Jeho Excelence Dr. Reusse, který se v současné době nachází služebně v Berlíně.

Stojíme dnes na místě, jehož název ve dvou jazycích vypráví hluboký příběh: Jungbunzlau a Mladá Boleslav. Když se však ohlédneme o 80 let zpět, do roku 1945, spojujeme si tento region především s temnou kapitolou – s utrpením útěku a vyhánění. Německá menšina,

kteřá zde byla po staletí hluboce zakoreněna, tehdy neztratila jen své domovy, ale svou vlast. V poválečných zmatcích následovalo po hrůzách okupace českého obyvatelstva ze strany německých nacistů další utrpení. Mnoho lidí z tohoto kraje muselo za dramatických okolností sbalit své kufry – často s ničím jiným než s nadějí na pouhé přežití v srdci. Jako křesťané však víme: dějiny nekončí Velkým pátkem. V poselství naší víry je síla obnovy. Smíření znamená uznat bolest druhého, aniž bychom utrpení stavěli proti sobě či je navzájem poměřovali. Nejpozději od počátku 90. let minulého století začala nová pozitivní kapitola česko-německých dějin. Čas sblížení, který dnes nachází svůj další důležitý krok – smíření.

Jak živé je dnes toto smíření, ukazuje právě tento region. Jungbunzlau je dnes

pozitivním symbolem naší společné síly: závod Škoda je významným příkladem hluboké provázanosti našich národů.

Češi a Němci zde pracují ruku v ruce. Pod heslem „Společně jsme silní“ vytváříme prosperující životní základ pro tisíce rodin. Tento průmyslový úspěch je viditelným důkazem toho, že z někdejšího rozdělení vyrostlo partnerství a přátelství založené na vzájemném respektu, uznání a úctě. Dnes, o osm desetiletí později, můžeme s vděčností konstatovat: vztah mezi Němci a Čechy je tak srdečný jako snad nikdy předtím. Nejsme si již cizinci – jsme sousedé a přátelé ve společné Evropě, sjednocení společným hodnotovým základem vycházejícím z křesťanských hodnot: víry, důvěry, naděje, lásky, odpuštění a lásky k bližnímu.

Tento pozitivní vývoj není náhodný. Je výsledkem lidí, kteří měli odvahu učinit první krok. V tomto pamětním roce proto patří zvláštní poděkování litoměřickému biskupovi Stanislavu Příbylovi. Právě on postavil tento rok, 80 let po skončení války, vědomě pod znamení smíření. Jeho působení nám připomíná, že skutečné smíření začíná tam, kde se

navzájem vnímáme jako Boží děti. Srdečně Vám děkuji! Jste stavitelem mostů naděje a smíření.

Pokračujme společně na této cestě. Kéž nás dějiny Jungbunzlau varují, ale společná budoucnost v Mladé Boleslavi nás dnes povzbuzuje jít správnou cestou – v paměti na generaci našich prarodičů a rodičů, s vědomím přítomnosti a odpovědnosti naší generace i budoucích generací našich dětí – za mírové, šťastné společné soužití ve svobodě a bez strachu, útlaku a hrůz. Děkuji Vám rovněž jménem Německého velvyslanectví v Praze za Vaše nasazení a za Vaši dnešní viditelnou účast na tomto místě.

Rüdiger Heinrich

Slavnost v katedrále na závěr Jubilejního roku 2025

Konec Jubilejního roku 2025, společenství v zaplněné litoměřické katedrále sv. Štěpána, obnova manželských slibů a šestnáct mužů přijímajících kandidaturu jáhenských služeb. Pak slavnostní nešpory a čaj, svařák a sladkosti pod chrámovou věží. To všechno prožili lidé, kteří přijeli na svátek Svaté rodiny do biskupského města.

Litoměřický biskup Stanislav Příbyl připomněl při promluvě význam naděje, kterou si místní církev (spolu s tou světovou) celý uplynulý rok připomínala. „Naděje je přesvědčení, že Boží zaslíbení platí, že se o něj opravdu můžeme opřít. Celý náš život je cesta v nejistotě: nejsme si jisti ani tím, co máme, ani tím, jak se máme. Nevíme dne ani hodiny, nevíme, zda budeme zdraví, zda bude mír, zda... je tolik těch nejistot! Ale je tu věrný Bůh, který dnes naplnil sliby svoje dávné, jak zpíváme v jedné vánoční písni. A jeho dávné sliby nepřinášejí jistoty, tak jak bychom je chápali my, ale ujištění, že on nás nikdy neopustí,“ uvedl biskup.

Manželství, rodina a domov

Velkou pozornost věnoval Stanislav Příbyl v kázání tématu manželství a rodiny. „Často slyším i od významných a vlivných osobností, že manželství je zbytečnost, že to je jen papír, a velmi mě to mrzí. Manželství není jen papír, protože to není jen tak nějaká smlouva či dohoda, ale je to posvátná smlouva, založená na lásce a věrnosti manželů. A láska a věrnost jsou posvátné skutečnosti,“ zdůraznil Stanislav Příbyl s tím, že na tom také stojí domov. „Není jen střechem nad hlavou nebo místem, které máme zapsané v občance, ale je místem lásky a jistoty pramenící z věrnosti, místem naděje. Prosím, chraňme manželství a rodinu. Jinak se obávám, že se z nás všech stanou dříve či později nedůvěřiví bezdomovci,“ žádal biskup a připomněl, že rodina je zároveň něčím, co teologie nazývá „ecclesiola“, základní buňkou církve, nebo domácí církvi.

„Myslíte, že naše diecéze stojí na velkých farnostech? Nikoli, stojí na rodinách, které často roztroušené po horách a samotách sřeží světlo evangelia a živí tak svou víru. Jistě platí pravidlo: Ubi episcopus, ibi ecclesia (kde je biskup, tam je církev – pozn. red), které vyslovil na přelomu prvního a druhého století sv. Ignác z Antiochie. Ale stejně tak podle mého přesvědčení platí: Ubi familia christiana, ibi ecclesia. – kde je křesťanská rodina, tam je církev,“ povzbudil litoměřický biskup. Poukázal také na to, že vstoupit do manželství a žít jej není nějaká zbytková spiritualita, ale povolání. „Proto je na místě, abyste vy, kdo jste manželství uzavřeli a v manželství žijete, obnovili své manželské sliby a připomenuli si tak velikost a posvátnost vašeho životního kroku a života vůbec,“ pozval manžele a dodal: „Máme mezi sebou šestnáct mužů, kteří chtějí sloužit jako jáhni. Patnáct z nich je současně manželi a otcí rodin. Jejich povolání tak není jen jejich záležitostí a záležitostí církve, ale právě oně zmiňované, ecclesio-ly' domácí církve, rodinné církve. Tito muži se rozhodli dnes přijmout kandidaturu jáhenského svěcení. Není to ještě nic právně závazného, ale je to už podaná ruka církvi zastoupené zde biskupem, že svůj úmysl sloužit jako diakoni myslí vážně. Proto jejich manželky nemohou stát stranou, ale budou v té chvíli svým manželům nablízku a položí jim ruku na rameno, aby tím daly najevo, že za nimi stojí.“

V takové míře tento obřad dosud litoměřická diecéze nezažila. Biskup uvedl, že rozhodnutí těchto mužů bere jako velké pozhřebání a znamení naděje, slíbil také, že je připraven o „tento poklad pečovat“ nejen tím, že se kandidátům jáhensství dostane dobré formace, ale také starostí o jejich rodiny. „Vážení adepti jáhensství a vy, jejich manželky, děkuji vám za velkorysost a ochotu jít do neznáma právě v duchu ctnosti naděje,“ poděkoval Stanislav Příbyl.

Synoda se stále odehrává

Na závěr bohoslužby pronesl jáhen Michal Olekšák modlitbu, kterou litoměřická diecéze vstoupila do realizační fáze Synody o synodalitě. „Všichni jsme protagonisty: protagonisty života s Bohem, s bližními, života v organismu církve. Proto jsme nyní všichni voláni k tomu, abychom šli společně. Společnou cestou, řecky synodos, kde si budeme stále více uvědomovat, jak je důležité společenství, ono my církve, jak je třeba, abychom v sobě našli ochotu z církve nejen žít, ale také do ní přispívat svými dary, tedy spoluúčast, a abychom to vše žili a dělali nikoli pro sebe a vlastní dobrý pocit, ale proto, že jsme vysláni na vinici, na pole, do celého světa, tedy posláni,“ popsal Stanislav Příbyl.

Společenství, spoluúčast a posláni jsou tři klíčové pojmy synodálního způsobu života, k němuž pozvali celou církev dva poslední papežové. „Prosím, abychom toto pozvání vzali vážně a nezůstávali v roli diváků, ale abychom každý tam, kde jsme, dokázali přiložit ruku k dílu: v pastoračních a ekonomických radách farností, v ochotě stále se vzdělávat ve víře a ve způsobu, jak víru předávat, v ochotě posloužit tam, kde je potřeba pro potřeby místního společenství církve. Nejen teologie, ale i realita nás vede a povede k tomu, že církev není záležitostí kleriků, ale celého Božího lidu,“ upozornil Stanislav Příbyl zaplněnou katedrálou.

Slavnost uzavřela modlitba nešpor společně s katedrální kapitulou a pohoštění pod věží katedrály sv. Štěpána.

Text a snímky Jiří Nývlt

Celý text promluvy je k dispozici na www.dltm.cz v sekci **Nepřehlédněte**.

Křišťálový skvost na generální opravě

V poutním chrámu Navštívení Panny Marie v Hejnicích nevisí od poloviny ledna lustr. Půltunovou dominantu interiéru, jedno z největších svítidel svého druhu na severu Čech, si odvezli skláři do svých dílen. Čeká jej rozsáhlá obnova.

Pět metrů vysoký a tři metry široký lustr z roku 1853, dar významného sklářského podnikatele a hejnického rodáka Josefa Riedela, se do rukou řemeslníků dostal naposled v roce 1923. „Tehdy mu bylo sedmdesát let a proběhla jeho elektrifikace. Rozvody jsou původní, vydržely do dnešních dnů, ale je nejvyšší čas je vyměnit,“ uvedl Jan Heinzl, ředitel Kláštera Hejnice. Zároveň připomněl, že jde o unikát v celém regionu. „Je to nádherné dílo z devatenáctého století, které v kraji nemá svou velikostí konkurenta,“ řekl.

Odborníci křišťálové svítidlo opatrně rozebrali a převezli do Kamenického Šenova, kde projde kompletním čištěním, výměnou elektroinstalace a repasí kovových i skleněných částí. Nebude to hned, protože lustr tvoří 54 ramen, přes osm tisíc křišťálových ověsů a téměř dvě stovky kovových dílů. Řemeslníky čeká výměna stovek metrů vodičů a tisíců kovových spojek.

Náklady na opravu činí 363 tisíc korun. Sto tisíc korun poskytl Nadace Preciosa, stejnou částku město Hejnice, další prostředky přicházejí z veřejné sbírky a podpory projektu Křišťálové údolí.

Restauračnické práce potrvají zhruba tři měsíce. Pokud půjde vše podle plánu, lustr by se měl do chrámu vrátit ještě před Velikonocí. Jan Heinzl si přeje, aby se znovu rozzářil při velikonoční vigílii. Podle posledních informací z dílny to byla oprava za pět minut dvanáct. Některé části už se rozpadaly.

(jmn), snímek Jan Heinzl

Modlitba za realizační fázi synody v Litoměřické diecézi 28. 12. 2025

Dobry Bože, Otče, prameni života a světla, oslavujeme tajemství Vtělení tvého Syna, kterého jsi nám poslal, aby nás shromáždil v jedno tělo – církev, putující dějinami a naslouchající Tvému hlasu.

Děkujeme Ti za dar naděje, do níž jsme mohli během letošního jubilejního roku znovu vstoupit, i za cestu synodálního rozlišování, na kterou jsi nás pozval. Děkujeme Ti, že smíme jako celá církev, a také my zde v **litoměřické diecézi**, společně hledat, kam nás dnes vedeš a jak máme v této době svědčit o evangelii.

Duchu svatý, svěřujeme se Ti a prosíme Tě: uč nás kráčet spolu. Otevři naše srdce vzájemnému naslouchání, abychom dokázali rozpoznávat Tvůj hlas v hlasech druhých.

Dej, ať se na této cestě plně zapojují muži i ženy, mladí i staří, řeholnice a řeholníci, jáhni, kněží i náš biskup Stanislav, aby nikdo nezůstával opomenut, a každý mohl přinášet dar, který jsi mu svěřil.

Veď nás k opravdovému rozlišování, aby naše rozhodování vyrůstalo z modlitby, ze vzájemného naslouchání i ze sdílené zkušenosti Tvého lidu. Učiň nás církví, která je kvasem proměny, polem setkávání a širokou sítí, otevřenou všem, kdo hledají smysl, naději a přijetí.

Děkujeme Ti za světlo evangelia, které nám dává odvahu znovu vstávat, obracet se a vydávat se na cestu.

Děkujeme Ti za možnost učít se synodálnímu způsobu života církve, v němž roste důvěra, spoluodpovědnost a radost ze sdíleného poslání.

Na přímluvu, svatě Zdislavy a svatého Štěpána, patronů naší diecéze, ať se pod ochranou naší nebeské Matky, Panny Marie, **církve v litoměřické diecézi** stává domovem pro mnohé a místem, odkud se do světa šíří Kristův pokoj, láska a mír.

Amen.

Rozebrat půltunový lustr trvalo několik hodin. Snímek Jan Heinzl

Biskup Stanislav Přibyl spolusvětitelem

33. vídeňského arcibiskupa Josefa Grünwidla

Biskup Stanislav Přibyl přijal pozvání být spolusvětitelem 33. vídeňského arcibiskupa Josefa Grünwidla. Na jeho biskupské svěcení a uvedení do úřadu se vypravil 24. ledna do Vídně.

Do neobvyklého ticha třítisícového shromáždění ve svatoštěpánském dómu prvně „pronikla“ z náměstí dechovka, která Josefa Grünwidla vítala na jeho cestě z arcibiskupství. Pak se rozezněly zvony a v chrámových vrátech přivítala nového arcibiskupa místní kapitula, která jej uvedla do transeptu chrámu, kde byla přečtena jmenovací bula. Následovalo nalévání vody, její svěcení a kropení přítomných na připomínku křítu.

V liturgickém průvodu pak s novým arcibiskupem přišli vedle biskupů z Rakouska, z Evropy i ze zámoří také hlavní světitel, dominikán Christoph Schönborn (rodák z litoměřické diecéze) a dva spolusvětitelé Franz Lackner OFM, předseda Rakouské biskupské konference a salzburský arcibiskup, primas Germánie (jak zní jeho historický titul) a litoměřický biskup, redemptorista Stanislav Přibyl. Ke svěcení Josefa Grünwidla se tedy sešli tři řeholníci: dominikán, františkán a redemptorista.

Kardinál Schönborn na úvod přivítal prezidenta Alexandra Van der Bellena, zástupce veřejné správy i hosty z řad biskupů a duchovních – a to také z jiných církví i náboženství. Zvláště se obrátil i na „spolusvětitele z mé rodné diecéze, Stanislava Přibyla“.

Pro vás biskupem, s vámi křesťan

Na liturgii se podílelo 150 ministrantů a bohoslužbu provázela (vedle úvodního svěcení vody a připomínky křítu) celá řada nezvyklých symbolů – například ministranti přicházeli v průvodu s vysokými svícemi, berla, kterou vytvořil šperkař, řezbář a diákon Edwin Zaloha, putovala k předání kardinálem Schönbornem katedrálou, lidé žehnali svému novému arcibiskupovi, stejně tak i duchovní jiných vyznání.

Ústředním tématem kazatele Christopa Schönborna byla slova sv. Augustina „pro vás jsem biskupem, s vámi jsem křesťanem“, která podle něj vystihují nového 33. vídeňského arcibiskupa, který je věřícím ve své diecézi blízky. Kardinál vyzdvihl také jeho schopnost „krátké a srozumitelné řeči“ a popřál mu, aby si tuto dovednost udržel.

Na přípravě liturgie a celé slavnosti se zúčastnilo sedm set dobrovolníků, kterým nový arcibiskup na závěr poděkoval.

Po závěrečném požehnání se všichni hosté sešli k pohostění na náměstí u katedrály.

Biskupovo přání

Bezprostředně po slavnosti biskup Stanislav Přibyl ocenil atmosféru slavnosti a pestrou hudbu, která dotvářela

liturgii. „Bylo to kompaktní společenství, obraz místní církve, kde jsme viděli všechny, složky božského lidu s biskupem uprostřed“. V liturgii jsme zažili řadu dalších momentů, které dávaly biskupskému svěcení trochu jiný akcent, než jsme zvyklí. Bylo to působivé a já si to opravdu užil,“ popsal Stanislav Přibyl.

Novému vídeňskému arcibiskupovi popřál, aby se mu „dařilo nemožné“: byl blízko lidem a přesto si uchoval určitý odstup a mohl svobodně o věcech přemýšlet. Zvláště si toho Stanislav Přibyl všiml při odpovědích Josefa Grünwidla při svěcení: „Jsem připraven.“ „Zaznívají v tom okamžiku vlastnosti biskupa: aby rozlišoval dobro od zla, dokázal pojmenovávat, aby dokázal říct tady ano, tady ne, aby hlásal evangelium vhod či nevhod. Uvědomil jsem si, že se to hezky říká v den svěcení, ale pak se to těžko dělá, zvláště když biskup musí lidem říci něco nepříjemného, co nechtějí slyšet. Takže mu přeji tu sílu, odvalu i odstup, ale nikoliv odstup, který by ho izoloval od lidí.“

Josef Grünwidl na Stanislava Přibyla působí „velice sympaticky, sedli jsme si“, podotkl. Jak litoměřický biskup uvedl, spojuje je celá řada podobných životních osudů a především hudba. „Ta je pro něj velice určující moment jeho pastorační služby. Tady jsem se trochu přiučil a budu chtít ten dar, který jsem dostal, dar hudby, více zapojit do pastorace. Josef je velice příjemný člověk a svou přítomnost na svěcení ve Vídni beru jako příslib budoucí spolupráce a úzkých přátelských vztahů.“

Tři spojnice Vídně a Litoměřic

Litoměřický biskup Stanislav Příbyl byl jedním ze spolusvětitelů nového vídeňského arcibiskupa Josefa Grünwidla. Zeptali jsme se jej, co vše přináší svěcení v osobě nového arcibiskupa Josefa Grünwidla.

„Přišlo to jako rána z čistého nebe: dopis od nově jmenovaného arcibiskupa, že by byl rád, kdybych se ujal služby biskupa-spolusvětitelů,“ popisuje Stanislav Příbyl, který tento úkol nejen přijal, ale také si jej cení a považuje za čest pro litoměřickou diecézi i pro celou českou církev.

Co znamená být spolusvětitel?

Ježíš Kristus vyvolil své apoštoly jako své nejbližší společenství. Biskupové jsou v katolické tradici považováni za jejich nástupce. Nově svěcený biskup je pak začleněn do sboru biskupů, nástupců apoštolů.

Církev už ve starověku stanovila pravidlo, schválené na Nicejském koncilu v roce 325, že světit nového biskupa musí alespoň tři biskupové. Také v současnosti je při konsekraci biskupa jeden biskup hlavním světitel a dva jsou tzv. spolusvětitelé. Vyjadřuje se tím mj. kolegiální povaha biskupské služby. V samotném obřadu mají spolusvětitelé spíše symbolickou úlohu, protože všichni přítomní biskupové svěcení koncelebrou, vkládají při obřadu ruce na hlavu nového biskupa a říkají konsekraci modlitbu. „Dva spolusvětitelé dnes především naznačují lidskou blízkost, oporu a kolegiální povahu mezi biskupy samozřejmostí: jsou svěcení nejbližší a doprovází jej také při jeho požehnání v závěru bohoslužby,“ vysvětluje odborník na liturgii, P. Radek Tichý.

Spolusvětitelé podle něj bývají vybráni buď na základě osobního vztahu k novému biskupovi, nebo kvůli nějakému (např. historickému) propojení jejich diecézí.

Tři spojnice a k tomu varhany

„Nejspíš to byla reakce na mojí gratulaci, kterou jsem Josefu Grünwidlovi poslal k jeho jmenování. Popsal jsem, co naše diecéze spojuje,“ vysvětluje biskup Příbyl.

Jedná se prvně o osobu Grünwidlova předchůdce, **kardinála Christopa Schönborna**. Narodil se totiž nedaleko diecézního

města, ve Vlastislavi, a byl také kazatelem na biskupské konsekraci Stanislava Příbyla.

Dalším spojovacím článkem mezi Litoměřicemi a Vídní je osoba **arcibiskupa Vinzenze Mildeho** (1777–1853). Než se stal vídeňským arcibiskupem, byl devátým biskupem litoměřickým. Jeho tělo je pohřbené v katedrále sv. Štěpána ve Vídni, ale srdce je na jeho přání pochováno u sv. Štěpána v Litoměřicích. „Každý den se dívám na jeho portrét, který visí v galerii biskupů v rezidenci - a mám tak možnost v modlitbě myslet na místní církve ve Vídni,“ popsal Stanislav Příbyl.

Třetí spojnicí je pak patron Vídně, **sv. Klement Maria Hofbauer**, který žil a působil jak v Čechách, tak i v metropoli tehdejší Rakousko-uherské monarchie. „Jako redemptorista z Čech k němu mám velmi blízký vztah. Jeho úsilí o duchovní obnovu v dobách, které spíše inklinovaly k sekularismu nebo formálnímu státnímu katolicismu, který považují za ještě větší nebezpečí, je podle mého názoru stále aktuální,“ podotkl litoměřický biskup.

Josef Grünwidl i Stanislav Příbyl mají oba také „vztah k varhanám“. „Budoucí vídeňský arcibiskup je velmi zdatný hudebník,“ prozradil jeho budoucí spolusvětitel.

Prohlubování vztahů

„Tři světitelé zajišťují - řeklo by se -,biskupský rodokmen', tedy jistotu apoštolské posloupnosti. Těším se na ten liturgický úkol doprovázet katedrálou i shromážděním v jejím okolí nového arcibiskupa při požehnání,“ prozrazuje Stanislav Příbyl. Úkolu biskupského svěcení se ujímá vůbec poprvé. „Možnost být spolusvětitelům považují také za příležitost k prohlubování vztahů. Rád bych připomněl, že z Vídně k nám přišla Noc kostelů. Velmi inspirativní je také středový kurz kardinála Schönborna, s nímž dokázal tu vídeňskou arcidiecézi vést třicet let. Nevycházím však z údivu kvůli asymetrii: Litoměřice jsou ve srovnání s Vídní venkov,“ podotýká litoměřický biskup.

Přímý přenos svěcení přenášela rakouská televize i rozhlas online. Záznam svěcení je dostupný zde: <https://on.orf.at/video/14308679/weihe-und-amtseinfuehrung-des-wiener-erzbischofs-josef-gruenwidl>.

Jiří Nývlt, snímky jmn a Arcibiskupství Vídeň

Mons. Josef Grünwidl

- Narozen: 31. ledna 1963, Hollabrunn (Dolní Rakousko)
- Arcibiskup vídeňský: od 24. ledna 2026, v pořadí 33. arcibiskup vídeňské arcidiecéze
- Studoval teologii ve Vídni a zároveň koncertní hru na varhany
- Roku 1988 vysvěcen na kněze kardinálem Franzem Königem
- Působil jako kaplan, diecézní kaplan pro mládež i jako sekretář kardinála Schönborna a dlouholetý farář v několika farnostech Dolního Rakouska
- Od roku 2023 biskupský vikář
- V lednu 2025 jmenován apoštolským administrátorem vídeňské arcidiecéze
- Jako biskupské heslo si Grünwidl zvolil „Melodiam Dei recipite“ (Přijmi Boží melodii), přeje si „zasadit“ evangelium do srdcí a uší lidí jako poselství naděje

Michal Olekšák: Realizační fáze synody v diecézi je v plném proudu

Úvodní setkání, určené především kněžím a jáhnům, se stalo velmi povzbudivou zkušeností. V tomto společenství se ukázalo, že synodální cesta není hrozbou, ale příležitostí: znovu objevovat smysl služby, posilovat vzájemné vztahy a hledat nové cesty pro život našich farností.

Setkání se neslo v duchu otevřenosti, respektu a opravdového naslouchání. Mohli jsme zakusit, že mnoho věcí, které se mohou na první pohled jevit jako rozdělující, se při hlubším naslouchání proměňují v konkrétní body, které nás naopak spojují. Když si dopřejeme čas slyšet jeden druhého, rodí se porozumění, důvěra a naděje. A na těchto základech lze společně stavět a jít dál.

Silně zazněla také potřeba znovu promýšlet identitu duchovního v dnešní době a v konkrétním místě služby. Mnozí sdíleli zkušenost osamělosti a velké zodpovědnosti, kterou nesou. Právě zde se však ukazuje krása synodální cesty: nikdo na ni nemusí zůstat sám. Často stačí malý krok – otevřené sdílení, přijetí pomoci, odvaha svěřit odpovědnost – a mohou se začít dít nové, velké a dobré věci.

Velkým povzbuzením je sdílení zkušeností mezi farnostmi a zjištění, že po-

dobné radosti i výzvy prožívají také jiní. Vzájemné obohacení posiluje, dodává odvalu a otevírá nové obzory. Stále jasněji se ukazuje, že klíčem k živým farnostem je skutečné naslouchání – nikoli jednostranné přijímání požadavků, ale společné hledání a spoluzodpovědnost.

Naše farnosti dnes stojí před velkou výzvou, ale zároveň před velkou šancí. Synodální konverze není rychlým řešením, ale cestou, která postupně proměňuje vztahy, atmosféru i samotný způsob fungování společenství. Je to proces, který může přinést radost a úlevu duchovním a zároveň dát věřícím větší prostor k aktivní účasti a spoluzodpovědnosti.

Další kroky realizační fáze synody se v kněžském a jáhenském společenství zaměřují na práci se závěrečným dokumentem a na texty věnované kněžské a jáhenské identitě, které mají nabídnout konkrétní inspiraci a podporu pro život naší diecéze.

Přirozeným pokračováním je také setkání k realizační fázi synody pro všechny věřící laiky v Litoměřicích. (Uskutečnilo se v pátek 6. března, po uzávěrce Zdislavy – dočtete se o něm příště.) Místo bylo zvoleno jako symbolický střed diecéze – místo setkání, blízké všem.

Setkání bylo naplánované ve stejném duchu jako setkání duchovních: v modlitbě, naslouchání a sdílení toho, co se dotýká našeho srdce. Také toto setkání bylo naplánované s účastí biskupa Stanislava Příbyla (navzdory

jeho jmenování do čela pražské arcidiecéze). Realizační fázi synody v litoměřické diecézi velmi podporuje a vidí ji jako důležitou cestu pro budoucnost.

V polovině letošního roku pak realizační tým společně s biskupem nebo administrátorem diecéze vyhodnotí dosavadní kroky a navrhne další postup. Cílem je propojit jednotlivé zkušenosti a směřovat k jednodennímu celodiecéznímu setkání nad realizační fázi synody.

Výbornou zprávou je, že v různých částech diecéze již synodální setkávání přirozeně vzniká. První kroky se uskutečnily například ve Vratislavicích nad Nisou, v Železném Brodě, v Chomutově či v Teplicích, kde má synodální cesta dlouhodobě velmi pozitivní ohlas. Naposledy pak v Údlících, kam také zavítal biskup.

Členové synodálního týmu jsou připraveni tato setkání doprovázet, pomáhat s jejich rozjezdem a sdílet zkušenosti. Svou službu a pomoc v tom také nabízím – ozvěte se na oleksak@dlm.cz.

Do synodálního procesu se zapojují také mládež. Diecézní centrum pro mládež připravuje synodální setkání mladých lidí. Chtějí naslouchat a být slyšeni – místní církev s nimi počítá nejen dnes, ale i do budoucna.

Velkým darem synodální cesty je prohlubování vztahů ve farnostech. Když se učíme naslouchat, dávat si čas a reagovat s respektem, vzniká prostor pro větší porozumění. Duchovní i laici mohou postupně objevovat, že nejsou protivníky, ale spolupracovníky na jednom společném díle. Farnost tak přestává být místem očekávání a stává se místem sdílené radosti a odpovědnosti. Jsou farnosti, kde se tato cesta již daří, jinde je teprve na začátku. Právě nyní však máme jedinečnou příležitost se to společně učít – s trpělivostí, pokorou a nadějí, že Duch Svatý nás na této cestě vede.

Jáhen Michal Olekšák, koordinátor realizační fáze synody v litoměřické diecézi

Jak více přiblížit synodální styl, a tím i synodální konverzi, všem v diecézi?

V „prvním kole“ tzv. realizační fáze Synody o synodalitě hledala odpověď na otázku v titulku třicítka kněží a jáhnů z litoměřické diecéze. Dorazili 28. ledna na setkání s biskupem Stanislavem Příbylem. Téma diskutovali nejprve uvnitř společenství diecézního presbyteria. Setkání laiků se koná po uzávěrce Zdislavy. V synodální cestě pak budou pokračovat obě skupiny Božího lidu.

Na úvod biskup připomněl, že synodalita je víc než jen metoda a zároveň že to není rekonstrukce církve ve smyslu změny nauky nebo struktury tohoto společenství. „Je to změna stylu života církve. Děje se za jízdy a nevíme, co bude za zatáčkou. Proto se někdy bojíme vykročit do neznáma. Skloňovaná spoluúčast znamená přerozdělit zodpovědnosti – a když nám to nejde, bývá to vedeno zkonstatěnými a zažitými vzorci. Poslání pak znamená, že nemůžeme být orientováni dovnitř, k sobě samým, ale naše poslání míří i k těm, kdo stojí mimo naše společenství,“ zdůraznil v úvodu.

Jáhen Michal Olekšák, který má realizační část synody v diecézi na starosti, pak představil několik dobrých příkladů z praxe, kde se tento přístup a aplikace synodálních principů osvědčily.

Každý z přítomných členů diecézního presbyteria pak hovořil jednu minutu a dával přitom odpověď na otázku „Jak více přiblížit synodální styl, a tím i synodální konverzi, všem v diecézi?“ ze svého pohledu. V dalším kole pak přítomní reagovali na to, co je oslovilo. Následovala volná diskuse.

Co od kněží zaznělo?

- Potřebujeme se naučit si opravdově naslouchat.
- Odpovědět si, co znamená být spolu na cestě.
- Je třeba vymezit synodu a mít jasno, že je o životě mezi námi.
- Přenést a převzít zodpovědnost znamená společnou práci, které se budou ujmát i laici.
- Důležité jsou akce, při nichž lidé zažijí, že mají podíl na životě církve – typově Zapal svíčku nebo Vánoční bohoslužba pro sousedy.
- Aktivovat osoby, které nemluví, a proto jim nikdo nenaslouchá. Hlasití lidé jsou slyšet, ale i tiší a dosud mlčící mají nápady.
- Potřebujeme vytvářet hlubší vztahy, nejen se potkat na bohoslužbě, ale sdílet život a vědomí společného díla.
- Poznávání a přijímání jeden druhého, jací jsme.
- Synodalita je přirozený proces, který už žijeme. Proto tu jsme. Je to způsob života církve: žít a jít společně.
- Přijímat a rozumět těm, kdo jsou přetíženi: když někomu utíká dcera z domu, manželka má rakovinu... jsou to starosti o sebe, o rodinu, existenční těžkosti.
- Tvořit živá společenství, která přijímají nově přichozí.
- Naučit se naslouchat. Nereagovat hned kriticky. Přijímat. Máme strach, že náš hlas zapadne, soupeříme. Můžeme být rozdělení v názorech, ale je důležité to umět snášet.
- Kněžská role ve farnostech – přenášet zodpovědnost na druhé, ale také se nedostat do situace „co si přejete, to udělám“. Nerezignovat na roli pastýře.
- Farnosti tvoří aktivní jádro i pasivní část, ale pak jsou i lidé, co se chtějí zapojit, ale nevědí jak. Je třeba je propojit a zapojit.
- Nehodnotit druhé, ale učit se hledat a odkrývat motivy jednání.
- Být spolu a nenechat se odradit neúspěchem.
- Delegovat zodpovědnost a utvářet spoluzodpovědnost – farnost a kostel je všech a hlásat Krista je společné povolání.
- Příkladem, kde to funguje. Nést radost zevnitř.
- Nebát se zpětné vazby.

Jiří Nývlt

Co je synoda o synodalitě a jak probíhala

Synoda o synodalitě je celosvětový proces, kterým katolická církev v letech 2021–2024 hledala způsoby, jak žít své poslání více společně: v naslouchání, rozlišování a spoluúčasti všech pokřtěných. Nešlo a nejde o změnu učení, ale o obnovu stylu, jakým církev žije, jedná a rozhoduje. Synodalita znamená „kráčet společně“ – biskupové, kněží, řeholníci i laici.

Proces měl **tři hlavní fáze**:

1. Diecézní fáze (2021–2022)

V litoměřické diecézi proběhly konzultace s věřícími. Farnosti, společenství i jednotlivci byli zváni, aby sdíleli své zkušenosti s životem církve: co pomáhá, co zraňuje, kde je třeba obnovy. Výstupy byly shrnuty do diecézních zpráv a odeslány biskupským konferencím.

2. Kontinentální fáze (2022–2023)

Biskupské konference předaly své syntézy na kontinentální shromáždění (Evropa, Afrika, Asie, Amerika...). Zde se hledaly společné výzvy a témata, která se opakují napříč kulturami: potřeba lepšího doprovázení, větší zapojení laiků, transparentnost, misijní otevřenost či důraz na liturgii a duchovní život.

3. Univerzální fáze – Synoda biskupů v Římě (2023 a 2024)

Vyvrcholením byly dvě části shromáždění Synody biskupů ve Vatikánu (říjen 2023 a říjen 2024). Poprvé se jich účastnili i laici s hlasem poradním. Biskupové společně rozlišovali, jak má církev žít synodalitu trvale: jako styl služby, vedení a misie. Závěrečný dokument shrnul doporučení papeže, který má poslední slovo v jejich přijetí.

Co se děje nyní – realizační fáze

Realizační fáze synody označuje období, kdy se závěry celosvětového synodálního procesu začínají uvádět do života v jednotlivých diecézích a společenstvích. Nejde tedy o další kolo konzultací, ale o praktické kroky, které mají proměnit způsob, jak církev žije, rozhoduje a slouží.

Synoda o synodalitě (2021–2024) přinesla řadu podnětů: důraz na společné rozlišování, větší zapojení laiků, transparentnost, misijní otevřenost, podporu společenství, formaci služebníků i obnovu pastoračních struktur. Realizační fáze znamená, že tyto impulzy nemají zůstat na papíře, ale stát se součástí běžného života církve.

Do této fáze patří vše, co litoměřická diecéze potřebuje: posilování farních a diecézních rad, rozvoj malých společenství, systematická formace k naslouchání a dialogu, podpora spolupráce mezi kněžími a laiky, promyšlení způsobů, jak být více otevření lidem na okraji, a také hledání nových forem misie.

Realizační fáze **není jednorázový projekt**, ale dlouhodobý proces, který má pomoci, aby se synodalita stala trvalým stylem života církve – způsobem, jak společně kráčíme, nasloucháme Duchu Svatému a hledáme cestu evangelia pro dnešní svět.

Setkání farních komunit v Údlicích

Jak uvést synodu do života farností? Na setkání s biskupem Stanislavem Příbylem o tom přišli diskutovat do komunitního centra Křížovatka v Údlicích farní komunity, které jsou ve správě děkanství Chomutov.

„Nepřišli jsme přednášet, přišli jsme se setkat. Byl bych rád, kdyby se mohl každý, kdo bude chtít hovořit, dostat ke slovu,“ přivítal přítomné biskup. Zdůraznil, že cílem realizační fáze synody není měnit ani strukturu církve, ani oslabovat něčí autoritu. „Jdeme společně. Ježíš povolal církev, tedy prvně apoštoly, především k tomu, aby byli spolu. Synodalita je způsob a povaha života církve od pradávna. Moc si přeju, aby náš život nebyl jenom chození do kostela. Církev totiž znamená žít spolu. A synodalita není jen metoda, ale situace, kdy každý má dostat svůj hlas. Podobně jak je to v Benediktově řeholi, kde se dočteme, že Bůh často svěřuje dobrá řešení tomu nejmladšímu, kterému je třeba věnovat pozornost,“ zdůraznil Stanislav Příbyl. Upozornil, že synodalita není spiritualita, není duchovní směr. Připomněl, že se jedná o životní styl církve, kterou II. Vatikánský koncil označuje za svatý Boží lid, v němž k sobě máme posvátné vazby víry. „Nejsme klienti, kteří přijmou svátosti a vyslechnou něco hezkého. Církev je mnohem víc a více se od nás čeká,“ shrnul Stanislav Příbyl poselství.

Na jeho slova navázal diecézní synodální koordinátor, jáhen Michal Olekšák, který vyzval přítomné, aby se snažili odpovědět na otázky: „Co mohu udělat pro farnost? A co může dělat farnost pro mě?“ Každý se mohl zapojit a krátce hovořit.

Přítomní vyzdvihovali, že je pro ně společenství farnosti především rodinou, hovořili o svých možnostech, jak přiložit ruku k dílu. Cenili, že farnost vytváří pocit sounáležitosti a kněz je nebere „jako jednoho z davu“, ale naslouchá a každému věnuje pozornost. Se zjevným potěšením hovořili také o příležitostech k setkávání, jak v komunitním centru, tak na poutích a plesech, a spoustě cenných přátelství. Kriticky se vyjadřovali k nezájmu a nedostatku motivace (nebo k zapojení například v úklidu). Zaznělo i několik podnětů k angažovanosti a nabídce pomoci lidem, kteří jsou mimo církev, i těm, kdo nějak strádají.

Michal Olekšák věřící z chomutovského farního obvodu vyzval, aby se k tomuto tématu scházeli, pozvali kněze a vytvořili skupinky deseti až dvaceti lidí. Připomněl také, že závěry a výsledky předchozích „kol“ synody nepřišly vniveč a nic neleží v šuplíku – tedy že se jimi vedení diecéze dále zabývá v rámci realizační fáze. Pozval také přítomné na synodní setkání laiků, které naváže na debatu diecézního kléru (viz samostatný článek). „Odneste si brouka v hlavě a přemýšlejte, prosím, o tom, co můžete dát a co od společenství církve očekáváte. Naše setkání ať je ochutnávkou. Dovoďte si snít. Nikdo nemá být sám, sdílejte svá obdarování,“ povzbudil Stanislav Příbyl s tím, aby místní farnosti byly nejen spolu „uvnitř“, ale i pro ty, kdo jsou „za dveřmi“. „Dívejte se ven. Posláním církve je být tu pro druhé,“ řekl.

Na samotný závěr se celé společenství pustilo do pohoštění, které si farnosti pro sebe navzájem připravili.

Jiří Nývlt, snímky Jiří Vopálenký / Člověk a Víra

Přísaha členů diecézního soudu v Litoměřicích

Na litoměřickém biskupství, v kapli sv. Vavřince, se druhý den nového roku uskutečnila přísaha stávajících i nových členů diecézního soudu.

Nejprve se sešli s biskupem Stanislavem Příbylem kolem oltáře při slavení mše sva-

to tak není. A když se rozloží manželství, začne se rozkládat i společnost,“ varoval s tím, že obrana manželství je velmi důležitá i pro život církve, tedy mj. i pro zrod povolání k duchovní službě ve funkčních rodinách.

manželskými kauzami, tedy zkoumáním, zda bylo manželství uzavřeno platně, nebo zda existují důvody pro jeho prohlášení neplatnosti. Nejde o „církevní rozvod“, ale o zjištění, zda manželství vůbec vzniklo.

Církevní soud řeší také trestní a disciplinární případy, spory o církevní majetek a další záležitosti, které vyžadují odborné právní posouzení. Jeho posláním je chránit práva věřících a přispívat k tomu, aby život církve probíhal v duchu spravedlnosti, pravdy a milosrdenství.

„Stejně jako má občanská společnost podle zákonodárné a výkonné moci také tu soudní, má ji i církev, protože tam, kde jsou lidé, vznikají různé spory jak mezi organizací a jednotlivcem, tak i mezi jednotlivcem a právním řádem, tedy jeho ustanovení,“ popsal P. Michal Podzimek.

Přítomné kněze a jáhna povzbudil v jednáních o manželských kauzách k „pastorační laskavosti provázené úctou k právu“, zvláště v situacích, kdy to „manželům nevýjde“. Připomněl také, že láska, milosrdenství a spravedlnost jsou důležité nejen v kauzách církevního soudu, ale i v procesech, jako je smíření, jemuž je věnován letošní rok v litoměřické diecézi. Stanislav Příbyl pobídl členy soudu, aby jejich služba vedla i ke smíření mezi lidmi, k nalezení laskavosti. „Jsem vděčný za vaše nasazení a díky za ochotu,“ poděkoval biskup.

Diecézní církevní soud je oficiální soudní instituce katolické církve v rámci litoměřické diecéze. Jeho úkolem je zajišťovat spravedlnost podle kanonického práva a pomáhat věřícím v situacích, které vyžadují právní posouzení. Nejčastěji se zabývá

livcem a právním řádem, tedy jeho ustanovení,“ popsal P. Michal Podzimek. Církevní soud si podle něj nelze představit jako nějakou budovu, ale jako společenství lidí, kteří pečují o spravedlnost uvnitř církve. „Biskup nás pověřil a dnes se k výkonu této pravomoci zavazujeme přísahou, že se v rámci svého vzdělání, odbornosti ať už jako samosoudci, nebo v nějakém tribunálu budeme snažit hledat spravedlnost,“ doplnil.

Novými členy diecézního soudu se stali P. Lukáš Hrabánek a P. Pavel Morávek. Ostatní pak obnovovali svou přísahu a stvrdili ji podpisem. Jsou jimi P. Radek Vašínek, P. Michal Podzimek, P. Martin Davídek, P. Pavel Andrš, P. Józef Szeliga, P. Šimon Polívka a jáhen Michal Olekšák.

Jiří Nývlt, snímky jmn

Teplice se loučily se salesiánem P. Vojtěchem Glogarem

Ve čtvrtek 22. ledna se teplická farnost s množstvím hostů naposledy rozloučila s předčasně zesnulým salesiánem Vojtěchem Glogarem. Bohoslužbě předsedal litoměřický biskup Stanislav Příbyl.

Vojtěch Glogar přibyl do teplické salesiánské komunity začátkem prosince 2022 a ve zdejší farnosti zastával funkci farního vikáře – sloužil mše, navštěvoval pacienty v nemocnici, domovy pro seniory, staré a opuštěné lidi, rodiny s dětmi, pracoval v salesiánském středisku mládeže a vyvažoval na mládežnických akcích.

Farníci na jeho působení vyzdvihovali laskavost, tichost, pokoru a nezištnost. Získal si tak srdce lidí napříč generacemi i názorovými skupinami. Spojoval – nerozděloval, povzbuzoval – nestránil, naslouchal – nepoučoval. V polovině prosince 2025 vážně onemocněl, byl hospitalizován a o měsíc později – pouhé čtyři dny před 70. narozeninami – zemřel.

Při posledním rozloučení biskup před zaplněným kostelem Božského srdce Páně zdůraznil především Vojtěchovu vlastnost být tmelem komunity, v níž působil. „Buďme tmelem jako on. Buďme tmelem vztahů mezi námi. Nejde jen o to, abych já byl dobrý, abych já se dostal do nebe. Jde i o to my! A ten výpadek v síti vztahů, který Vojtovým odchodem vznikl, se dá nahradit, když se sami zapřáhne do té káry, která zůstala opuštěná,“ zdůraznil biskup.

Po obřadech posledního rozloučení vynesli rakev Vojtěcha Glogara spolubratři z teplické komunity z kostela, aby mohla být převezena k pohřbu do Zlína.

Účastníci bohoslužby pak na pozvání ředitele teplické komunity salesiánů Jana Blahy oslavili v nedaleké restauraci nedožitě 70. narozeniny zesnulého kněze.

Vojtěch Šafránek, snímky Petr Macek

Kněz rektorem Vysoké školy v Terezíně

Kněz, který působí ve farnosti Novosedlice, P. Patrik Maturkanič, si ke své duchovní službě přidá další povolání. Od února 2026 se ujal funkce rektora Vysoké školy aplikované psychologie v Terezíně (VŠAPs).

Vedení převzal od dosavadního rektora a zakladatele školy Štefana Medzihradského. „Novým rektorem byl jmenován statutárním orgánem VŠAPs a potvrdila jej Akademická rada VŠAPs v tajné volbě, v níž obdržel 18 kladných hlasů, žádný záporný hlas a jeden člen se zdržel. Sám se hlasování neúčastnil,“ popsala Jitka Fialová, PR manažerka VŠAPs. Funkční období Patrika Maturkaniče začalo 1. února 2026 a bude trvat pět let.

„Patnáct let působím v pohraničí, sloužím malému společenství a jsem tam šťastný. A tak se snažím to rektorování přijmout. Když se mě při jmenování ptali, s čím přicházím, tak jsem jim odpověděl, že bych se rád vrátil do svých začátků, kdy jsem čerpal inspiraci z prvního listu sv. apoštola Pavla Korintským, všem jsem všim, abych zachránil aspoň některé“ (1Kor 9,22),“ reagoval na zvolení P. Maturkanič a dodal: „Jsem v litoměřické diecézi už patnáct let a rád bych tu zůstal i nadále, protože je mi tu dobře. Chci být lidem v naší farnosti i nadále duchovním otcem.“

P. Patriku Maturkaničovi blahopřeje i litoměřický biskup Stanislav Příbyl: „Moc mu přeji, aby se mu i s jeho novou funkcí dařilo, co si sám předsevzal.“

Vysoká škola aplikované psychologie sídlí

v Terezíně a dlouhodobě se zaměřuje na spojení výuky s praxí a mezioborovou spolupráci, zejména v oblasti psychologie, komunikace a managementu.

Akademická dráha

Prof. ThDr. Prokop Patrik Maturkanič, PhD. se narodil 12. července 1974 v Michalovicích na východním Slovensku. Po maturitě na SPŠ v Trebišově (1992) vstoupil roku 1993 do kongregace petrinů, kde přijal řeholní jméno Prokop. V letech 1994–1999 studoval filozofii a teologii na CMTF Univerzity Palackého v Olomouci. Kněžské svěcení přijal 11. září 1999 v Brně z rukou biskupa Antonína Lišky.

V letech 2002–2004 absolvoval postgraduální studium na Papežské lateránské univerzitě v Římě, se specializací na novou evangelizaci. Roku 2007 získal doktorát z teologie na Univerzitě Komenského v Bratislavě. V lednu 2019 mu byl tamtéž po úspěšném habilitačním řízení rektorem univerzity udělen titul docent. V březnu 2024 jej po úspěšném inauguračním řízení na téže univerzitě prezidentka Slovenské republiky Zuzana Čaputová jmenovala vysokoškolským profesorem.

Působil na vysokých školách v Česku, mj. v Českých Budějovicích a Praze. Od roku

2015 je spojen s Vysokou školou aplikované psychologie v Terezíně, kde zastával funkci prorektora pro vědu a výzkum.

Jeho práce se soustředí zejména na: systematickou teologii, novou evangelizaci, spiritualitu a pastorální teologii, filozofii náboženství, aplikovanou psychologii v kontextu humanitních věd.

Duchovní služba

Po kněžském svěcení působil pastoračně v Písku a okolí. Po návratu ze studií v Římě pokračoval v duchovní správě v jižních Čechách – Lomce, Chelčice, Bavorov. Dlouhodobě působí v duchovní správě na severu Čech, kde kombinuje pastorační a akademickou činnost.

(jmn)

Jednota křesťanů

Leden patřil modlitbám za jednotu křesťanů

Modlitby za jednotu, setkání křesťanů v biskupském městě pod jednou střechou, tentokrát v rámci Aliančního týdne hostili ve středu 14. ledna adventisté. Jejich modlitebna se nachází jen pár kroků od katedrály sv. Štěpána.

„Již druhý rok zkusíme jednu společnou bohoslužbu namísto roztržitého v celém týdnu. Dnešní setkání pořádají adventisté, evangelici, katolíci, baptisti, metodisté a husité. Vítejte mezi námi také přítomné zástupce pravoslavných a případné další křesťany i nekřesťany,“ přivítal shromáždění v zaplněné „pyramidě“ v Máchově ulici hostitel Ben Pavlík, kazatel místního sboru.

Letošní ročník Aliančního týdne modliteb provázela biblická svědectví o setkáních se vzkrášeným Kristem. „A tak hned po konci Vánoc tak trochu nedočkavě nakukujeme do velikonočního období,“ žertoval Ben Pavlík.

Úvodní modlitby se ujal generální vikář litoměřické diecéze P. Radek Jurnečka: „Scházíme se pod jednou střechou, protože chceme společně hledat v druhých pokoj, lásku, důvěru, pochopení a smíření. Dobrý Bože dej, ať to umíme,“ prosil.

První čtení z proroka Izajáše přečetl Petr Štěcha, kazatel litoměřického sboru baptistů. Z Lukášova evangelia (Lk 24, 13-35) o cestě učedníků do Emauz pak předčítala husitská farářka Lenka Zítková a kázání se zhostil Benjamin Roll, farář litoměřického společenství Církve československé evangelické.

„Dokud je pro nás Kristus mrtvý, nespátíme ho, i kdyby nám stál přímo před nosem,“ upozornil na zkušenost učedníků z jejich putování a setkání se zmrtvýchvstalým Kristem. Nabídl i inspirativní postřeh Ježíšova vedení a schopnosti naslouchat jejich bolestem: „Ne-

chává je vymluvit a tím vlastně dává návod pro každé křesťanské naslouchání a duchovní doprovázení,“ všiml si Benjamin Roll a doplnil, že učedníkům Ježíš ve svém vyprávění ukázal, že Bůh s lidmi nejedná skrze prvoplánové triumfy, nevede je jednoznačnými cestami. „Ať už učedníci rozuměli všemu, nebo jen něčemu, každopádně jim při výkladu hořilo srdce. Něco se s nimi měnilo. Něco se začínalo dít. Probouzí se v nich život. Probouzí se v nich víra,“ popsal a poukázal na přání apoštolů, aby s nimi zůstal. „Nechtějí, aby jim srdce opět pohaslo. Nechtějí opět ztratit směr. Nechtějí už zase zůstat sami – jako ovce bez pastýře. Zůstaň s námi, Pane, vždyť se stmívá,“ upozornil kazatel s tím, že se jim posleze dal poznat při lámání chleba: „Právě tehdy se jim otevřely oči. Konečně jim to došlo: vždyť takhle nás hostil Ježíš. Ano, vždyť stejně nám přece srdce hořivalo, když kázal tehdy na hoře a jindy na lodi a když u jezera po své promluvě lámal a rozdával chléb.“ Ač zmizel jejich zrakům, jejich hořící srdce zůstalo. „Ježíšův příběh neskončil o Velkém pátku! Pokračuje dál. Pokračuje v nás,“ upozornil evangelický farář. Na jeho promluvu pak navázal

metodistický duchovní Filip Jan-dovský: „Dobrá zpráva o vzkrášení Ježíše Krista obrací naruby celý svět postavený na výkonu a zásluhách. Uklidňuje náš strach ze smrti. Zneklidňuje však naše svědomí. Otevírá oči a umožňuje upřímný pohled na sebe sama. Ve chvíli ticha tak nyní myslíme na uplynulý rok,“ vyzval před přímluvnými modlitbami a vyznáním vin.

Osvědčeným okamžikem ekumenické bohoslužby pak byly modlitební skupinky. Shromáždění se rozdělilo do hloučků po asi sedmi lidech. Vzniklo tak intimní prostředí, ve kterém se křesťané modlili za svá společenství, za bolesti světa, sousedů, rodin, za veřejné činitele a přednášeli i osobní prosby. V každé takové skupince bylo zastoupeno vícero církví. Tiché prosby, chvály i díky, jimiž přítomní zaplnili v jednom okamžiku celý prostor modlitebny, pak uzavřela společná Modlitba Páně.

Závěrečné požehnání pronesli všichni přítomní duchovní. Členové místních křesťanských komunit pak navázali na bohoslužbu občerstvením a přátelským setkáním v předsáli.

Jiří Nývlt

Pout' seminaristů

Pout' seminaristů do Francie

Cesta na západ

Je čtvrtek 12. února 2025. Bohoslovci Arcibiskupského semináře v Praze (a s nimi naši „litoměřičtí“ – pozn. red) se po návratu z krátkých prázdnin probouzejí opět ve svých pokojích. Je to ale dřív než obvykle. Ranní program začíná již v 6:00 slavením mše svaté. Během ní zazní první poutní kázání. Seminaristé se totiž mezi volnem po úspěšných zkouškách a začátkem nového semestru vydávají na pout' do Francie. Hlavním cílem je Ars - vesnička, kde působil sv. Jan Maria Vianney, patron farářů.

Budou to čtyři dny na cestě. Celý čtvrtek a celou neděli strávíme na silnici. Ve dvou devítimístných autech urazíme v následujících dnech asi 2500 kilometrů, navštívíme mnoho zajímavých míst a budeme slavět mše svaté v chrámech spojených s významnými světcí církve.

Z pražského semináře vyrazíme chvíli po sedmé hodině. Jedenáctihodinová cesta ubíhá poměrně rychle. Řízky i další dobroty z poutního balíčku mizí. Cestujeme na západ. Slunce zapadá o něco později než u nás. Přesto na své první „nocoviště“ přijíždíme za tmy.

První noc

Nad vesnicí Anse se rozkládá malebná usedlost, v níž žije komunita Chemin Neuf. Na tomto místě společně žijí jak zasvěcené osoby (muži i ženy), tak i několik rodin. Kvůli probíhající prázdninám však téměř nikoho nepotkáme. Stará se o nás sestra Elina – mladá usměvavá řeholnice. Druhý den u snídaně nám objasní poslání domu, ve kterém jsme nocovali. Komunita se věnuje především mládeži,

kteří sem přijíždí na víkendy i jiné pobyty. Stará se také o farnost ve vesnici.

Čas strávený ve Francii je třeba využít naplno, proto se ještě v noci většina z nás vydává objevovat Lyon. Ve světle lamp jsme vyjeli strašlivě serpentinou k dominantě města. Nad Lyonem se tyčí k nebi monumentální bazilika Notre-Dame de Fourvière. Krásnou stavbu vystavěnou na přelomu 19. a 20. století na místě starověkého Trajánova fóra nám bylo souzeno obdivovat pouze zvenčí. Byl pozdní večer. Od baziliky se však i v noci nabízí dechberoucí výhled na město.

Po chvíli kochání jsme se přesunuli pod kopec k místní katedrále. Chtěli jsme také přeparkovat auta, avšak parkoviště na nábreží byla omezena výškou, a tak jsme se tam s našimi tranzity nedostali. Pro řidiče nastalo kličkování nepřehledně uspořádanými komunikacemi historického centra, které vyústilo v zoufalé parkování hodné pokuty. Naštěstí jsme ji nedostali.

Lyon leží na soutoku řek Rhôny a Saôny, jejichž názvy jsme počesťili – Roňa a Soňa. V Lyonu jsme stihli přejít Soňu, spatřit sochu Ludvíka XVI., podobnou našemu sv. Václavovi z Václavského náměstí, a vyrazili jsme na kutě.

Pátek 13. února

Po snídaní jsme se rozloučili se sestrou Elinou a předali jí náš dar – šest plechovek českého piva. V pátek dopoledne nás čekal hlavní cíl našeho putování – vesnice Ars-sur-Formans. Zde žil a požehnaně působil sv. Jan Maria Vianney. Hospodin nám připravil nebývalé překvapení. Na místě jsme se dozvěděli, že farář arský, jak se tomuto světcí přezdívá, přišel do Arsu také 13. února a tento den v roce 1818 vycházel rovněž na pátek. Pátek 13. února se nám tak stal šťastným dnem, připutovali jsme přesně 206 let po sv. Janu.

Mši svatou na oltáři, kde jsou uloženy světcovy ostatky, slavil otec spirituál. V kázání se podělil o svoji zkušenost s přímluvou tohoto patrona farářů. Mohli jsme si projít místní faru ponechanou v podobě z 19. století. Poutníci mohli vstoupit do světničky, v níž Jan Maria Vianney žil, prohlédnout si jeho osobní věci, k nimž neodmyslitelně patří i tabatěrka, a tím vším si na vlastní kůži představit prostotu Janova života.

Farář arský je znám tím, že mu dělalo problémy studium. Téměř nebyl vysvěcen. Nakonec přijal svěcení ve 29 letech a po

tříletém kaplanování v Eculle byl poslán do Arsu. Duchovně zanedbanou farnost, v níž o kněze nebyl zájem, obrátil svou askezi a vroucí modlitbou, které denně věnoval mnoho hodin před svatostánkem. Maličký kostelík brzy nestačil počtu vě-

řících, a tak začal Jan s jeho rozšiřováním. Tyto přístavby jsou v architektuře stále patrné. Ars se stal poutním místem a Jan vyhledávaným zpovědníkem. Spával pouhé tři hodiny, zato ve zpovědnici strávil 12–17 hodin.

Na kraji Arsu se nachází kněžský seminář. Tam jsme se vydali na oběd. U stolů jsme se mohli seznámit s bohoslovci francouzských diecézí, kteří ovšem pocházejí z celého světa. Po obědě jsme vyrazili dál.

Dva velekostely

Páteční odpoledne jsme strávili návštěvou dvou velechrámů. Jako první jsme dorazili do Cluny. Na začátku 10. století zde vzniklo opatství, které bylo vymaněno z moci panovníka i místního biskupa. Svoji autonomnost využili mniši k nebývalému rozkvětu. Monumentálnímu klášteru vévodila téměř 200 metrů dlouhá pětিলodní bazilika. Mniši v ní za den přezpívali celý žaltář. V klášteře žily třeba i čtyři stovky mnichů. Poslední ránu dala opatství Velká francouzská revoluce. Ačkoliv z baziliky zbyla pouze jedna věž, bylo velice působivé procházet se základy tohoto velkolepého svatostánku.

Druhá zastávka byla v Taizé. Zde žije komunita bratří z různých denominací, kterou za druhé světové války založil bratr Roger. Toto ekumenické společenství je známé především pro jednoduché zpěvy, které vznikly k usnadnění společné

modlitby breviáře. Na místo totiž putují desítky mladých lidí, kteří zde tráví čas modlitbou, prací i společným sdílením nad Písmem. Centrem areálu je Chrám smíření z 60. let minulého století. Svým vzhledem se nemůže rovnat románskému Cluny, ale je místem živé modlitby.

Sept-Fons

Na další dvě noci jsme se stali hosty trapistů ze Sept-Fons. Toto opatství je velice úzce spojeno s Českem. Na přelomu tisíciletí z něj totiž přišla komunita mnichů do zbrusu nového kláštera v Novém Dvoře. Dodnes v Sept-Fons žije několik Čechů. S jedním z nich, bratrem Petrem, jsme se také setkali a mluvili o mnišském životě.

Mniši nám poskytli přístřeší a také stravu. Připojili jsme se k části jejich bohoslužeb. Denní modlitbu církve zpívají ve francouzštině, což většině z nás znesnadnilo zpívat s nimi. Mohli jsme se přidat alespoň postoji při modlitbě. Pro trapisty je typické, že na konci každého žalmu při doxologii (Sláva Otci) dělají hlubokou úklonu. K chórové modlitbě také oblékají neobvyklý oděv – tzv. kukulu, bílý hábit s kapucí a rukávy dlouhými až na zem. Otec spirituál proto jejich vizáž označil za andělskou.

Dalším milým a neplánovaným překvapením byla oslava svátku sv. Cyrila a Metoděje. Církve tyto patrony Evropy slaví 14. února, v našich zemích je jejich oslava přesunuta až na červenec. Bratři tak ve svých modlitbách pamatovali na náš kraj, pro jehož religiozitu byly postavy slovanských věrozvěstů klíčové. V polední modlitbě zazněla česko-francouzská přímluva za nového pražského arcibiskupa a naši seminární komunitu.

Valentýn u Ježíšova Srdce

Naši poslední poutní destinací bylo městečko Paray-le-Monial. Zde v 17. století žila řeholnice a vizionářka Markéta Marie Alacoque, s níž je spojen vznik a rozšíření novověké úcty k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu. Mši svatou jsme slavili v kapli Zjevení. Na tomto místě měla Markéta tři velká zjevení, při kterých jí Kristus zvěstoval velikost svého milosrdenství a vyzýval k větší úctě svého milujícího srdce. Sv. Markétě Marii vděčíme za zpro-

středkování prvopátečních pobožností, které jsou i v našich farnostech živou tradicí. Obyčejná řeholnice se cítila nehodná tohoto významného poslání, což zmínil ve svém kázání otec rektor s ujištěním, že i nás si Bůh vybírá za své nástroje, ačkoliv se můžeme hodnotit jako nehodní.

14. únor je také všeobecně znám jako Valentýn – svátek zamilovaných. I když jsme sv. Valentýna, biskupa a mučedníka ze 3. století, neslavili, bylo hezké tento den prožít na místě, kde se zrodila novodobá úcta k Ježíšovu Srdci.

V neděli 15. února jsme po velice brzké mši svaté, ranní modlitbě s trapisty a snídaní nasedli do aut a vyrazili domů. Děkujeme Hospodinu za ochranu na cestě. V jednom autě nám totiž při příjezdu do Prahy začaly brzdy vydávat poměrně nepříjemné zvuky. Jsme rádi také za Vaše modlitby, a to jenom po čas pouti. Děkujeme všem, kdo seminář jakkoli podporují.

Text a snímky Matouš Marek, bohoslovec 2. ročníku za litoměřickou diecézi

Postní dobu většinou známe jako období kající, čas ztišení nebo odříkání. A je docela možné, že samotný výraz „půst“ na nás může působit odtaziť, studeně a že při jeho vyslovení se nám vybaví, že si nemůžeme dopřát to, co je jinak svou povahou neškodné – ať už se jedná o jídlo, hudbu, nějakou zábavu.

Lehce by se nám mohlo stát, že k celému období zaujmeme postoj, že to těch několik dní „nějak vydržíme a přečkáme“. Jenomže není účelem postní doby ji „nějak vydržet, protože bude zanedlouho konec“ – to by bylo umělé a strojené přežívání postních dní. Postní doba není časem, který nás donutí chovat se naoko a uměle s tím, že sice něco dodržuji, ale nakonec ani nevím proč. Postní dobu máme prožívat – a to opravdově. Nacházíme čas a prostor na pravdivý pohled na svůj vlastní život, na vztahy k Bohu i k li-

dem, je to příležitost hlouběji porozumět Božím záměrům s námi. Je to šance porozumět sami sobě, svému životu.

Účelem postu není nějak to vydržet

Abychom mohli poctivě rozmýšlet, je dobré se nerozptylovat – a církev nám k tomu dává příležitost a staletími ověřené způsoby. Prostě je dobré někde v něčem ubrat, z něčeho slevit, něčeho se zříct a najít, poznat a pojmenovat to, co nás zbytečně pohlcuje, a v tom se umírnit.

Znamená to zastavit se a dobře se roz-

hlížet – abych viděl, dobře naslouchal – abych slyšel a následně přemýšlel. Pak je možné nastartovat obnovu a vnitřní nápravu, ke které jsme církví vedeni skrze sebeovládání, větší soustředěnost, skrze smírné odříkávání toho, co se nepodařilo. My si můžeme leccos odepřít (třeba maso, sladkosti, cigarety, filmy, zábavu, komfort...), ale aby to mělo smysl, pak takové odříkání nemá mít za cíl to, že to dokážu, náš dobrý pocit. Cílem je vnitřní odpoutání se od toho, co nás jinak příliš zaměstnává, od toho, co nás někdy dokonce svazuje. Kéž je to odříkání upřímné se snahou přiblížit se Kristu. Cílem odříkání je osvobození srdce od vášní a nedobrých sklonů, aby srdce mohlo směřovat k tomu, co je dobré. Cílem je to, že cokoli konám a prožívám, je doprovázeno myšlenkou na lásku Krista, jenž trpěl z lásky pro nás. Cílem je větší

citlivost na projevy Boží dobroty v našem životě, citlivost na potřeby bližních, na jejich bolesti a nezdary. Cílem je i to, že cokoli hmotně užívám tak, že moje srdce je od toho svobodné (ať už je to auto, ať jsou to peníze, ať jsou to filmy, stvořené věci, prostě cokoli). Takže se dotýkáme toho, že lidská kající postní praxe nemůže být jen vnějšková, to by bylo bezcenné přetvářování. Pravý půst se vyznačuje souladem toho, co vládne nitru, s tím, co se u nás projevuje navenek.

Konat posty, modlitby a rozdávat almužny a přitom v nitru, v srdci tíhnout k nelásce, sobectví a vášním – to si přece odporuje. Proto jsme vedeni k častějšímu rozjímání o kříži a utrpení Krista, proto jsme vedeni k uvažování o jeho lásce a o tíži lidské zloby a hříchu. Dobře k tomu slouží pobožnost křížové cesty, která vede k tomu, že vidím milujícího trpícího Krista, vidím sebe i druhé lidi – a tehdy rostu v lásce. A růst v lásce, to je tou nejhlavnější věcí v době těch čtyřiceti dnů před Velikonocemi.

P. David Horáček, CSsR

Mlčení jako součást dorozumění

V knize Kazatel se dočteme, že je čas mlčet i čas mluvit (3,7). Mlčení má vůbec v Bibli různé podoby: ve Starém Zákoně je mlčení znamením Božího hněvu. Když Bůh přestává mluvit ke svému lidu prostřednictvím proroků – je to varování člověku (Ez 3,26).

Jindy ale může být naopak výrazem Boží trpělivosti: Bůh svým mlčením dává šanci člověku, aby se vyslovil, či jednal v lásce (Iz 57,11). Mlčení člověka může vyjadřovat nerozhodnost (Gn 24,21), strach (Est 4,14) nebo naproti tomu posvátnou úctu, bázeň (Ex 15,16; Lk 9,36). Mlčení je ale vždy Božím darem.

Píše o tom *James Martin* v knize *Jezuitský návod (téměř) na všechno*: Když jsem byl v jezuitském noviciátu, každou neděli večer se naše komunita scházela k „dělení se o víru“. Znamenalo to povídat si o našem duchovním životě. Platila přitom dvě pravidla.

- 1) Všechno bylo důvěrné.
- 2) To, co někdo o sobě řekl, se nemohlo nijak komentovat, výjimkou byla otázka, kterou bylo možné položit, pokud zůstalo něco nejasného.

První pravidlo bylo pochopitelné. Druhé znělo absurdně. Když lidé vyprávěli o tom, jak s něčím zápasí, měl jsem chuť říct: „Proč nevyzkoušíš tohle?“ Když někdo řekl, že mu chybí starý život, chtěl jsem říct: „Mně taky.“ Když někdo řekl, že se cítí osamělý, měl jsem chuť říct: „Zaklepej mi na dveře.“ Nechápal jsem, proč představený chtěl, abychom mlčeli. Postupně jsem na to přišel – proto, abychom se naučili naslouchat. Naslouchání je zapomenuté umění. Chceme naslouchat, chceme věřit, že nasloucháme, ale často jsme tak zaneprázdnění přípravou toho, co odpovíme, že při naslouchání ztratíme pozornost. Zmiňovaná praxe se inspirovala jedním z méně známých Ignácových výroků: „Mluv málo a hodně naslouchej.“ Důvodem pro přísnou důvěrnost bylo to, aby se lidé při mluvení pokud možno uvolnili. Postupně jsem si sdílení víry oblíbil. Fascinovalo mě, když moji přátelé mluvili o svých zkušenostech s Bohem v předešlém týdnu. Bylo úžasné vidět, jak složité životy tito lidé vedli a jak se snažili růst ve víře a lásce, aby se stali lepšími. Po nějaké době jsem byl nejen ohromen, jak Bůh pracuje v jejich životech, ale také tolerantnější k jejich slabostem. Když byl jeden novic výbušný, vzpomněl jsem si, že ho tíží složitá situace v rodině. Jiný byl zase mrzutý a já jsem si vzpomněl, že ho zaměstnává těžce řešitelný případ v dobrovolnické službě. Způsob, jak se vypořádávali se světem, ovlivňovaly jejich zkušenosti.

Do té doby jsem měl dojem, že každý žije zdravě a vyrovnaně – kromě mě. Při sdílení víry jsem poprvé pochopil, že život každého člověka obsahuje hojnou míru radosti i trápení. A také to, že jsme všichni daleko složitější, než se na první pohled zdá.

A to je i má zkušenost poslední doby: při komunikaci je třeba především naslouchat. Naslouchat člověku, s kterým se setkávám, ale též Bohu, který ke mně mluví a pomáhá mi vycítit kdy a jak mlčet a kdy a jak promluvit. A není dobrou náplní postní doby se to začít učit?

P. Jan Kuník, redemptorista z Děčína-Podmokel

Botticelliho freska „Pokušení Krista“ je komponována jako **vyprávění několika příběhů najednou**, je typický pro ranou renesanci: na jedné ploše se odehrává několik momentů téhož příběhu.

1. První pokušení – proměň kameny v chléb

V levé části stojí Kristus na skalnatém výběžku. Dábel je zobrazen jako **stařec v potrháném rouchu**, s drápy na nohou – Botticelliho oblíbený způsob, jak spojit lidskou podobu s démonickou. Gesto ruky naznačuje nabídku, Kristus odmítá klidným, vztyčeným gestem.

2. Druhé pokušení – vrhni se dolů z chrámu

Uprostřed fresky stojí Kristus s pokušelem na střeše jeruzalémského chrámu. Architektura je typicky florentská. Kristus opět odmítá, Botticelli zdůrazňuje jeho klid a autoritu.

3. Třetí pokušení – nabídka všech království světa

Vpravo dábel ukazuje Kristovi panoráma měst a krajiny. Když je odmítnut, mění se v groteskní démonickou bytost, kterou anděl strhává do propasti. Tento moment je dynamický, kontrastující s klidem Krista.

4. Závěrečná scéna – andělé slouží Kristu

V popředí andělé připravují hostinu a doprovázejí Krista, což symbolizuje vítězství nad pokušením. Je to klidná, harmonická scéna, která vyvažuje dramatické epizody v pozadí.

Zprávy z diecéze

Kostel v Žimu se otevírá

Na čtvrtou neděli adventní se poprvé v novodobé historii otevřely dveře kostela ve středohorském Žimu k adventnímu koncertu. Křesťanské, adventní a vánoční písně zahrál Fa-

raband z Řehlovic, duchovní slovo pronesl metodistický pastor Filip Jandovský. Po letošní pouti je to již druhá akce spojená s otevřením kostela veřejnosti. Po letech, kdy do kostela pravidelně jezdili rodáci z Německa, se o kostel nyní více začínají zajímat i místní obyvatelé.

(mš)

Betlémské světlo v katedrále

Jeden z nejrozšířenějších symbolů vánočního poselství – Betlémské světlo – donesli skauti také do katedrály sv. Štěpána v Litoměřicích. Po hojně navštívené mši svaté celebrowané P. Jiřím Hladíkem si jej do svých domovů odnášeli obyvatelé biskupského města.

Snímek Antonín Fegveres

Levínské Vánoce

Vigilii slavnosti Narození Páně v kostele Povýšení sv. Kříže v Levíně celebrowal litoměřický biskup Stanislav Příbyl a koncebroval

generální sekretář České biskupské konference Roman Czudek.

Snímek Jana Chadimová / Člověk a Víra

Bohoslužba se sousedy v Přestanově

Letošní půlnoční bohoslužba slova v Přestanově byla jednou z těch, které v litoměřické diecézi připravili místní křesťané pro své sousedy. Vyzval je k tomu v minulém vydání Zdislavy biskup Stanislav Příbyl – aby se každý dle svých možností ujal slavení Vánoc s místní komunitou. V Přestanově to díky péči manželů Alice a Petra Mackových nebylo poprvé. Bohoslužbu slova vedla Alice Macková a zpěvem doprovodila Marie Macková. Na přípravě se podíleli Radek Kandl a Miroslava Bechyňová. „Děkuji všem, kdo se ujal organizování vánočních bohoslužeb nejen v Přestanově, ale v celé diecézi,“ ocenil biskup Stanislav Příbyl.

Snímek Petr Macek

100. výročí narození P. Ladislava Kubička.

V Třebenicích si v sobotu 3. ledna připomínali sté výročí narození P. Ladislava Kubička. Mši svatou celebrowal generální vikář P. Radek Jurnečka za kněze lékaře a mimořádně oblíbeného pastýře, který zasáhl životy tisíců lidí svou lidskostí, moudrostí a schopností naslouchat. Narodil se 3. ledna 1926 v Rachově (tehdy Československo, dnes Ukrajina). Po studiu medicíny působil jako lékař, zejména v oblasti gynekologie a porodnictví, kde si získal

pověst odborníka i člověka s hlubokým respektem k lidskému životu. 7. února 1967 byl tajně vysvěcen biskupem Štěpánem Trochou na katolického kněze, ovšem byl mimo duchovní správu. Do té nastoupil 1. srpna 1969, kdy dostal státní souhlas k výkonu kněžské služby. Působil v několika farnostech litoměřické diecéze. Nejvýrazněji se zapsal do života lidí v Třebenicích, kde se stal duchovním otcem celé komunity.

Jeho pastorační styl byl založen na blízkosti, pokoře a laskavém humoru. Byl vyhledávaným zpovědníkem a duchovním rádcem, autorem duchovní literatury a člověkem, který dokázal spojovat medicínskou odbornost s vírou. Tragicky zemřel 11. září 2004, když byl na trebenické faře zavražděn při přepadení. Jeho smrt otřásla celou diecézí i širší veřejností.

Snímek archiv farnosti

Královští koledníci navštívili biskupství

Koledníci navštívili na slavnost Zjevení Páně biskupa Stanislava Příbyla a celou kurií. Tři králové Adam, Majda a Viki potěšili zpěvem zaměstnance biskupství – a ti dostali příležitost přemístit z „prasátka“ do úředně zapečetěné kasičky peníze, které sbírali pro Charitu celý rok. Přišli společně se zástupci vedení Diecézní charity Litoměřice v čele s Adélou Švecovou.

„Po staru“ – tedy nejen nálepkou, ale křídou – školák Adam popsal pozhnáním jak dveře sekretariátu, tak vstupní vrata biskupství. „Ať vám koruny drží na hlavách a kasička se plní,“ loučil se biskup.

Zpěvem pak koledníci zaplnili i chodby biskupské kurie, kde je čekali zaměstnanci. „Nikoliv do kapsičky, ale do kasičky,“ žertoval generální vikář Radek Jurnečka, když páčil hotovost z porcelánového prasátka, kam on i jeho spolupracovníci sbírají celý rok dary pro Tříkrálovou sbírku. Bylo pořádně plné a chvíli to vypadalo, že to „nepřežije“ – zvláště když archivář Martin Barus donesl kladívko. To nakonec posloužilo jen jako „operační nástroj“ na zvětšení otvoru na bříše keramické pokladničky.

(jmn)

Záskok v Mladé Boleslavi

Šestého ledna jsem přišel na mši svatou v naší farnosti v Mladé Boleslavi ministrantovat. Nic nenasvědčovalo tomu, že se za několik chviliek setkám s biskupem. Když jsem se v sakristii oblékal, jedna z řeholnic, která v naší farnosti působí, sestra Ludmila, mi oznámila, že přijede „na záskok“ za P. Pavola Poláčka otec biskup Stanislav Příbyl a bude sloužit mši svatou. Měl jsem radost a cítil nadšení, že budu u oltáře právě s ním.

Po příchodu se otec biskup se všemi ministranty pozdravil, podal ruku a odebral se do zpovědnice. Po návratu ze zpovědnice do sakristie s úsměvem pronesl: „Nikdo tam nečekal, ale když jsem si sedl do zpovědnice, tak to vypadalo, že hřeší celá Boleslav.“

Vždy, když udělá znamení kříže, vyzraňuje klid a důstojnost. Kázání bylo srozumitelné a zároveň lidské, i proložené humorem.

Matěj Danda

Nový ředitel hospice v Litoměřicích

Hospic sv. Štěpána bude mít nové vedení. Výběrové řízení na pozici ředitele/ředitelky hospice je uzavřeno a hospic zná jméno nového ředitele. Stal se jím Mgr. Ondřej Česal, který se své funkce ujme od 1. června 2026. „Hospic letos slaví

25 let své existence a my věříme, že bude i nadále v dobrých rukou. Mgr. Česal je pro nás příslibem stability, vzájemné vnitřní opory i potřebného rozvoje. Má k tomu skvělé předpoklady - výborné manažerské zkušenosti, dobrou orientaci ve zdravotnické problematice i velkou míru empatie, bez které se paliativní péče neobejde,“ uvedla dosavadní ředitelka Monika Marková, která ve funkci končí z vlastního přání. Ondřej Česal od ní začne během května přebírat vedení. Monika Marková ukončí svou činnost v hospici po třinácti letech k 31. 5.

(jmn)

Porada k Noci kostelů

Hned na začátku roku 2026 odstartovaly přípravy na jednu z nejvýznamnějších akcí, kterou se církev otevírá široké veřejnosti - na Noc kostelů. Setkání koordinátorů se uskutečnilo v Brně a litoměřickou diecézi zastupovali delegát pro pastorační P. David Horáček a vedoucí katechetického oddělení biskupství Bára Nývltová. Kromě řady organizačních záležitostí se podařilo

dohodnout mediální partnerství s projektem Hledám Boha a na světě je také společné téma Noci kostelů: odvaha. Noc kostelů se letos uskuteční v pátek 29. května a už je spuštěn přihlašování kostelů!

(jmn)

Kardinál Schönborn chce pomáhat v Sutomi

V polovině ledna se někdejší vídeňský arcibiskup, kardinál Christoph Schönborn obrátil na starostku Vlastislavu Lenku Mikovou se vzpomínkou na návštěvu svého rodiště, zámku Skalka a rodinných hrobů. Do kraje zavítal při příležitosti svěcení Stanislava Příbyla

novým biskupem v Litoměřicích. „Jsem ohromen pracemi, které jste na zámku provedli, například renovací schodiště nebo také úpravou výstavních prostor. Zvláště mě těší, že hroby mých předků na hřbitově v Sutomi jsou dobrovolně udržovány členy obce. Zvláště děkuji panu Jiřímu Haufovi a dobrovolníkům, kteří s ním hroby udržují. Dobře si pamatuji, jak hřbitov vypadal před mnoha lety, spíše jako prales než hřbitov,“ napsal kardinál a připojil nabídku, že by rád finančně přispěl na údržbu těchto hrobů.

Stanislav Příbyl k tragické události v Chřibské

Na městském úřadě v Chřibské na Děčínsku se 19. ledna odehrál tragický útok střílnou zbraní, při němž zemřeli dva lidé a několik dalších utrpělo zranění. Událost hluboce zasáhla místní komunitu i celý region. Litoměřický biskup Stanislav Příbyl vyjádřil svou účasť a blízkost všem zasaženým:

„Je to událost, která otřásla pokojným a bezpečným životem u nás na severu Čech. Myslím na všechny, které postihla: na zraněné, na rodi-

ny oběti, na pracovníky městského úřadu i všechny svědky, kteří byli vystaveni strachu a chaosu.“ Poděkoval také záchranářům, zdravotníkům a policistům i všem, kdo přispěchali s pomocí a péčí. Vyjádřil soustrast pozůstalým a svěřil oběti Božímu milosrdenství a nabídl k překonání situace, k nalezení pokoje i uzdravení službu svou jako duchovního pastýře litoměřické diecéze i spolupracovníků z řad laiků i kněží.

Snímek Petr Synek / Člověk a Víra

Rozpoznat. Reagovat.

Na konci ledna zahájil biskup Stanislav Příbyl výstavu Rozpoznat. Reagovat. věnovanou bezpečí dětí a zranitelných osob v církvi. Společně s ním ji otevřeli a na kurz s ní spojený upozornili také apoštolský nuncijs Jude Thaddeus Okolo, biskupové Tomáš Holub a Zdenek Wasserbauer, generální sekretář České biskupské konference Roman

Czudek a za ekumenu předseda Ekumenické rady církví Pavel Pokorný.

Expozice je k vidění v pražském františkánském klášteře u Panny Marie Sněžné.

Pořádá ji společně spolek Někdo Ti uvěří a Česká biskupská konference.

(jmn)

Pastorační návštěva v Klášteřci nad Ohří

V závěru ledna navštívil biskup Stanislav Příbyl farnost Klášteřec nad Ohří. Setkal se nejen s farníky, ale také s představiteli veřejného života.

Snímek archiv farnosti

Hromnice v Dolním Ročově

Biskup Stanislav Příbyl slavil den před svým jmenováním pražským arcibiskupem svátek Uvedení Páně do chrámu

(lidově Hromnice) v Dolním Ročově. Společně s místním farním společenstvím se modlil také za augustiniány (a papeže-augustiniána), kteří jsou s tímto poutním místem spojeni.

V promluvě povzbudil věřící, aby byli vidoucími, tedy proroky, jako Simeon a Anna. A protože následující úterý byl svátek sv. Blažeje, udělil přítomným také svatoblažejské požehnání.

(jmn)

Orelské kuželky

Orelský kvalifikační turnaj v kužkách - kvalifikační skupina G. Severní Čechy - župy sv. Zdislavy a Trochtý se uskutečnil v závěru ledna. Kvalifikace se podle platného soutěžního řádu konala v kategoriích tříčlenných družstev (část byla neúplných), a navíc i jednotlivců – mužů a žen. Tradičně kromě kvalifikačních kategorií byly vypsány i kategorie dětské. Jednotliví dospělí hráči házeli 60 hodů sdružených, nejmladšímu se dle propozic započítalo 15 hodů do plných, byť si toho se zájmem odházeli více. Akce se podle organizátorů zdařila.

Snímek Vít Jůza

Turnaj Orků ve stolním tenise

Orelský kvalifikační turnaj ve stolním tenise jednotlivců uzavřel měsíc leden v Lomnici nad Popelkou. Turnaj byl vyhlášen jako otevřený i pro nečleny Orla. Patnáct hráčů hrálo v jedné skupině švýcarským systémem na šest kol vždy na tři vítězné sady z pěti. (oba turnaje se uskutečnily za hranicemi diecéze – ač je pořádají „orlové“ z naší diecéze – pozn. red.)

Snímek Vít Jůza

Biskupská výprava na Světový den nemocných

Na svátek Panny Marie Lurdské, na Světový den nemocných, pozvali piaristé ze Strážnice biskupa Stanislava Příbyla na pouť s udílením svátosti nemocných. Byl to „přátelský výpad jmenovaného arcibiskupa pražského“ na území olomoucké arcidiecéze. V autě strávil devět hodin, aby na tradiční pouti povzbudil nemocné a udílel zmíněnou svátost. Poutníkům ze širokého okolí Strážnice biskup v kázání vyprávěl nejen o těžké nemoci, kterou překonal, ale také o své řeholní zkušenosti života s lidmi, kteří mají chatrné zdraví - vzpomínal na P. Karla Břízu.

(jmn)

Žehnání oltáře a bířmování v Lobendavě

Do nejsevernější farnosti litoměřické diecéze v Lobendavě pozval místní farář P. Pavel Procházka biskupa zprvu „jen“ na žehnání nového oltáře (podle liturgické reformy) z dubového dřeva a skla. Později se ukázalo, že se bude jednat také o žehnání kalicha a misky ve stejném stylu. A nakonec bylo ze slavnosti také bířmování, které přijala desítka těch, kdo se na svátost připravovali. Mezi nimi byl i jeden z divadelních kolegů režiséra Jiřího Stracha, jemuž šel režisér za kmotra. Biskup konstatoval, že už párkrát žehnal oltář, mnohokrát bířmoval, ale obojí najednou že byla jeho premiéra.

(jmn)

Senioři na Titaniku

Seniorské společenství z Ústecka a Děčína se 11. února vypravilo na vlakový výlet do Prahy na světovou výstavu Titaniku a výstavu Ledových soch. Obě výstavy si výletníci moc užili. Titanic byl velmi zajímavý: každý dostal Boarding Pass některého účastníka první a poslední plavby této lodi a na konci výstavy se pak každý dozvěděl zda tento účastník plavbu přežil nebo ne. Bylo tam spousty informací ke čtení a každý si mohl prohlédnout různé artefakty z této lodi, kajuty i salonky.

Další výstavou pak byly Ledové sochy. I když se jednalo o pohádkové postavy, výstava se moc líbila.

Nakonec si pár seniorů užilo i nejdelší ledovou skluzavku u nás.

Lída Šumová

Rok sv. Františka

v litoměřické diecézi

V letošním roce si připomínáme 800 let od smrti sv. Františka z Assisi. Papež Lev XIV. při této příležitosti vyhlásil Rok svatého Františka – v době mezi 10. lednem 2026 a 10. lednem 2027.

Na webu <https://frantisek800.cz> je možné najít další informace, včetně dekretu Apoštolské penitenciárie, který popisuje podmínky pro získání plnomocných odpustků.

Níže naleznete seznam jednotlivých míst spojených se sv. Františkem v litoměřické diecézi, kam lze během tohoto roku putovat, a na zadní straně Zdislavy také plakátek, který toto jubileum připomíná.

Liberecký vikariát

kostel sv. Antonína, Liberec – Ruprechtice – mše sv. každý den, jinak přístupný na požádání.

kaple Svaté rodiny, Dům školských sester sv. Františka – Na Perštýně 15, Liberec, přístupná v úterý 13.00–18.00.

bazilika Navštívení Panny Marie, Hejnice – otevřená denně, v místě je někdejší františkánský klášter.

kostel sv. Františka, Šumburk nad Desnou (Tanvald) – Bohoslužby ve středu a pátek v 17.00 a v neděli v 9.00.

kostel Nejsvětějšího srdce Ježíšova, Jablonec nad Nisou (ostatky sv. Krescencie) – kostel otevřen denně.

kostel sv. Antonína Bedřichov – bohoslužby v červenci a srpnu, přístupný na požádání.

Českolipský vikariát

Zákupy – sloup Nejsvětější Trojice s reliéfy sv. Františka, sv. Antonína a dalšího františkánského světce.

Děkanský kostel sv. Fabiána a Šebestiána

s relikviářem sv. Antonína. Na zámku kaple sv. Františka – v rámci prohlídkového okruhu.

Děčínský vikariát

kostel sv. Františka, Děčín – Podmokly – otevřen denně od 7.00 do 18.00, lze vstoupit do předsíně. Po předchozí domluvě s duchovním správcem je možné otevření kostela pro poutníky (poutníka). Bohoslužby: pondělí 7.30, úterý 17.30, středa 7.30, čtvrtek 17.30, pátek 17.30, sobota 17.30, neděle 9.00 a 17.30.

kostel sv. Františka, Studánka – otevřen po domluvě s P. Kotiszem (Varnsdorf).

kostel sv. Vavřince (klášterní), Rumburk – v letním období přístupný přes Loretu, není otevřený v neděli a v pondělí, v zimě jen v sobotu, mše sv. jednou ročně na pouť sv. Vavřince.

kostel sv. Antonína Paduánského, Kytlice (farnost Česká Kamenice) – mše v neděli v 8.30.

Krušnohorský vikariát

kostel Čtrnácti sv. pomocníků (klášterní), Kadaň – mše sv. v úterý v 17.00, 23.8. v 9.00 – posvěcení (5. výročí), 4.10. v 9.00 nedělní mše sv. Klášter má pro návštěvníky otevřeno celoročně od čtvrtka do neděle od 10 do 17 hodin.

Litoměřický vikariát

kostel sv. Ludmily (klášterní), Litoměřice – mše sv. na svátek sv. Ludmily a při výročí posvěcení kostela. Otevřený v létě (k mříži) a při Noci kostelů. Možnost domluvy s P. Szeligou.

Lounský vikariát

kostel Korunování Panny Marie (klášterní),

Žatec (farnost Žatec – P. Špaček) – mše sv. každou středu a pátek v 18.00. Po předchozí domluvě je možné kostel navštívit kdykoli.

Mladoboleslavský vikariát

kostel Čtrnácti sv. pomocníků (klášterní), Mělník – mše 2x týdně, přes léto otevřený až k mříži, po domluvě možnost bohoslužby.

kostel sv. Františka, Kovář, bohoslužby každou 1. neděli v měsíci v 15.00. Kostel je v letních měsících za hezkého počasí otevřen ke mříži. Kostelnice bydlí naproti kostelu. Otevření kostela možné po domluvě.

Teplický vikariát

bazilika Panny Marie Bolestné, Bohosudov – mše sv. v neděli 9.00, opravuje se, ale je přístupný, místo internace řeholníků, v Krupce býval františkánský klášter.

Turnovský vikariát

kostel sv. Františka, Kněžmost – mše sv. 2x za měsíc, únor – listopad 1. a 3. neděle v 18.00 farnost Mnichovo Hradiště (P. Mach)

Ústecký vikariát

Ústí nad Labem – sloup sv. Antonína na Mírovém náměstí a kostel Nanebevzetí Panny Marie se sochou sv. Antonína.

Kontakty na farnosti a jejich duchovní správce na catalog.dltm.cz

Tříkrálová sbírka

Tříkrálová sbírka v litoměřické diecézi byla opět rekordní

Letošní Tříkrálová sbírka překonala v litoměřické diecézi všechny dosavadní ročníky. Díky štědrosti dárců a nasazení desítek koordinátorů, stovek vedoucích skupinek a tisíců koledníků se podařilo vykoledovat celkem 5 258 417 korun. Po započtení online darů je to 5 574 244 Kč.

„V letošním roce se v litoměřické diecézi koledovalo do 1 218 pokladniček, což je o 101 více než v loňském roce. Vyšší počet pokladniček souvisel také s tím, že se letos koledovalo i v obcích, které v minulých letech do Tříkrálové sbírky nebyly zapojené,“ vysvětluje tisková mluvčí Diecézní charity Litoměřice Eva Hadašová.

Více darů přinášeli koledníci ve většině Charit a farností. Nejvyšší pak byl jednoznačně u Charity Kadaň. „Rozdíl oproti loňskému roku je neuvěřitelných 167 805 Kč a jejich výtěžek ve výši 545 918 Kč je více než chvályhodný,“ říká Hadašová.

Dobrovolníci totiž vyrazili i do širšího okolí, do míst, kde se dříve nekoledovalo. „Letošní koledování bylo jiné než v předchozích letech – živé, láskyplné, otevřené, upřímné, srdečné, mimořádně radostné a mnohými požehnané,“ sdílí své pocity Denisa Svobodová, ředitelka Charity Kadaň.

„Chci poděkovat všem, kteří se Tříkrálové sbírky účastnili. Na prvním místě dárcům, kteří přispěli do pokladniček králů a pomáhají tak Charitě ve službě potřebným lidem. Děkuji také všem organizátorům a v neposlední řadě našim králům, koledníkům, kteří museli snášet nikoliv tíhu dne a horka, ale tíhu dne a zimy. Jsem nadšený z toho, kolik se jim letos podařilo vybrat, kolik radosti přitom rozdali. Stále se přesvědčuji, že naše diecéze není nějaký kamenolom, jak se o ní říká, ale kvetoucí zahrada,“ vzkazuje biskup Stanislav Příbyl, administrátor litoměřické diecéze.

Tříkrálová sbírka proběhla již tradičně na začátku ledna, který byl letos opravdu mrazivý a bohatý na sněhovou nadílku. Přesto do ulic měst a obcí vyrazily tisíce dobrovolníků z řad škol, spolků, farností a Charit. „Jeich úsměv, zpěv a poselství novoročního požehnání se opět setkaly s mimořádnou odezvou. Mnohokrát děkujeme každému, kdo se do sbírky zapojil. Velmi si vážíme Vašeho volného času a energie, kterou jste Charitě a její Tříkrálové sbírce darovali. Mé upřímné poděkování patří rovněž dárcům, bez nichž bychom tuto sbírku a následnou pomoc potřebným nemohli realizovat. Jsme Vám ze srdce vděční,“ děkuje Adéla Švecová, ředitelka Diecézní charity Litoměřice.

Tříkrálová sbírka je transparentní. Její rozdělení je řízeno pravidly, která jsou veřejně dostupná, a každý záměr musí být vždy předem schválený tříkrálovou komisí. Vybrané prostředky tak budou z větší části využity na pomoc seniorům, nemocným, rodinám v tíživé situaci a dalším, kteří se ocitli v nepříznivé životní situaci. Část výtěžku tradičně poputuje také na pomoc do zahraničí, konkrétně do Mongolska, kde Diecézní charita Litoměřice podporuje rozvoj dětí a mládeže z chudých rodin na okraji Ulánbátaru.

Další část bude použita na podporu nových projektů a služeb a zároveň finanční prostředky použije litoměřická diecézní Charita v případě mimořádných událostí lokálního rozsahu. Díky štědré podpoře dárců bude moci podpořit také Charity v celé diecézi, které mohou čelit nečekané krizové situaci, např. živelní pohromě, havárii apod.

„Ačkoli se zdá, že je Tříkrálová sbírka již ukončena a není možné do ní přispívat, opak je pravdou. Na webových stránkách www.trikravalosbirka.cz je možné přispět libovolnou finanční částkou prostřednictvím Online koledy celoročně,“ informuje Alena Talácko Černá, diecézní koordinátorka Tříkrálové sbírky.

Jiří Nývlt, snímky Diecézní charita Litoměřice

Královsky s královskou důstojností

Před mnoha lety začal jáhen Ralf Knoblauch v německém městě Bonnu při svých ranních meditacích vyřezávat ze starých trámů figurky králů a královen, které postupně posílá do světa, za ta léta už jich je více než tisícovka. Tyto usměvavé figury mají úplně prostý šat a na jejich královskou důstojnost ukazuje jen zlatá koruna, kterou mívají na hlavě, v ruce nebo jen tak položenou vedle sebe. Přáním jejich autora je, aby všude tam, kde se objeví, vnesl jakýmkoli způsobem téma lidské důstojnosti.

Naše farnost Teplice měla možnost se do projektu Královsky (www.kralovsky.eu) zapojit před Vánoci. Jedna z figur je totiž na celý tento církevní rok v naší litoměřické diecézi a je možné si ji zapůjčit a připravit s ní nějakou aktivitu na téma královské důstojnosti každého člověka. A vůbec to nemusí být jen církevní prostředí. Mohou to být školky, školy, ZUŠ, nemocnice, věznice, domovy důchodců, rodiny.

Náš král se zúčastňoval nedělních dětských katechezí v jednom z našich kostelů, kde je vždy v neděli mše pro rodiny s dětmi. Každou neděli jsme se s dětmi zaměřili na jiný pohled na lidskou důstojnost. Při prvním setkání děti jeho královskou identitu odhalovaly postupně, nejprve si myslely, že figura představuje nějakého obyčejného člověka, jakého můžeme potkat třeba každý den. Že je to král, poznaly teprve tehdy, když uviděly jeho zlatou korunu. Mluvili jsme o tom, že takovou skrytou korunu královské důstojnosti nosí ve skutečnosti každý člověk.

Při první katechezi jsme se s dětmi učili vidět královskou důstojnost sami v sobě a hledali jsme každý nějaký dar, který jsme do života dostali. Pak si každé dítě na zlatou papírovou korunku napsalo své jméno a na druhou stranu to, čeho si na sobě cení. Korunky pak děti pokládaly u nohou krále, stojícího na podstavci před obětním stolem.

Při další neděli jsme přemýšleli nad způsoby, jak vidět královskou důstojnost v druhých a jak jim dát najevo, že jsou pro nás důležití a něčeho si na nich vážíme. Na zlaté korunky pak děti napsaly jméno někoho z rodiny nebo kamaráda a na druhou stranu pak větu nebo skutek, kterým by dotyčnému chtěly ukázat, že je pro ně důležitý.

Za týden jsme pak slavili 35. výročí příchodu salesiánů do Teplíc. A s dětmi jsme si připomněli osobnost Dona Boska, který dokázal (na rozdíl od tehdejší společnosti) v chudých a bezprizorných chlapcích potulujících se ulicemi Turína vidět jejich královskou důstojnost a s velkým nasazením se jim věnoval po celý svůj život, navzdory mnoha náročným překážkám. Děti si proto vybraly jednoho z našich teplických salesiánů, napsaly jeho jméno na zlatou korunku a na druhou stranu připsaly nějaké přání do další práce s mladými a dětmi.

Poslední nedělní katecheze patřila povídání o lidech bez domova, jako host k nám zavítal pracovník teplické organizace Květina, která se věnuje práci s těmito lidmi. Děti pak na zlaté korunky napsaly, co by přály lidem na ulici, aby se jim žilo lépe.

Po zastávce na bohoslužbě ve věznici Bělušice, kde působí jeden z našich salesiánů jako vězeňský kaplan, se král vydal na cestu do další farnosti, aby i tam šířil myšlenku, že všichni lidé a každý jednotlivý člověk má královskou důstojnost, i když třeba není patrná na první pohled.

S králem se nám ani nechtělo loučit, zvykli jsme si na jeho trochu tajemný mírný úsměv, ale věříme, že jeho poselství o královské důstojnosti každého člověka zůstane v našich srdcích.

Marie Doskočilová, katechetka ve farnosti Teplice

Kardinál z Valašska vadil nacistům i komunistům

Koncem loňského roku vyšla kniha o někdejším litoměřickém biskupovi s názvem **Kardinál na cestě křížové - Štěpán Trochta v letech 1968–1974**.

Zachycuje poslední roky života salesiánského kněze, vězně nacistického i komunistického režimu, duchovního rádce Junáka a litoměřického biskupa. Obsahuje osm desítek unikátních, knižně dosud nepublikovaných fotografií od otce a syna Bohumila a Daniela Havránkových. Fotografie jsou z různých církevních událostí (např. poslední mše v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Mostě před jeho přesunutím, pouť mládeže k blahoslavené Zdislavě a skautská pouť v Jablonném v Podještědí, kněžská i jáhenské svěcení v Litoměřicích počátkem 70. let, pohřeb Mons. Josefa Hloucha v Českých Budějovicích nebo pohřeb kardinála Trochty v Litoměřicích za dohledu StB) doplněny autorskými rozhovory s pamětníky. Na kardinála vzpomínají např. jeho synovec P. Josef Trochta, jeho osobní lékař z Litoměřic MUDr. Milan Zbořil, P. Pavel Kuneš nebo Trochtou tajně vysvěcený salesiánský kněz Jenda Vývoda z Kobyliš, který nedávno zemřel v požehnaném věku 101 let. Na vydání přispěla řada soukromých dárců nebo institucí. Knihu si můžete objednat na e-mailové adrese ragal@seznam.cz nebo telefonicky na čísle 602649292.

Radek Gális

Radek Gális, Bohumil a Daniel Havránkové: *Kardinál na cestě křížové*, nakladatelství Dauphin, ISBN 978-80-7645-677-8, doporučená cena Kč 490

MUDr. Milan Zbořil: Štěpán Trochta nechtěl opustit svoji diecézi

Jako „ochutnávku“ knihy přinášíme část rozhovoru s doktorem Milanem Zbořilem (90) z litoměřické nemocnice, který se o kardinála Trochtu v letech 1968-1974 neoficiálně staral.

V sobotu 6. dubna 1974 zemřel Štěpán kardinál Trochta. Jak po letech vzpomínáte na jeho poslední chvíle a odchod?

Pan kardinál zemřel u nás v litoměřické nemocnici na těžkou mozkovou mrtvici. Do nemocnice byl přivezen asi kolem deváté hodiny dopoledne, ale řeholní sestry (dominikánka Aimona – pozn. aut.) ho našla v bezvědomí už kolem šesté hodiny ráno. Mons. Jaromír Korejs, který byl tehdy jeho prvním sekretářem a ceremoniářem, ho ještě zaopatřil. V nemocnici už jsem našel pana kardinála v hlubokém bezvědomí. Viděl jsem na monitoru, jak jeho srdíčko pohasíná, až zhaslo úplně. Byla právě sobota před Květnou nedělí.

Padlo rozhodnutí, že pohřeb bude odložen až po Velikonocích. Všichni si totiž řekli, že by z ciziny nemohl nikdo z hostů ve Velkém velikonočním týdnu přijet, takže pohřeb bude později. Napsali jsme úmrtní list a uložili tělo pana kardinála do nemocniční lednice.

V pondělí se pak začal pohřeb organizovat, práci sekretářů vedl Mons. Korejs. Napsali parte v češtině a latině; když zemřel, hned volali do Va-

likánu, aby o tom věděli. Když bylo tělo v lednici, požádali jsme Okresní hygienickou stanicí, zda by pohřeb mohl být odložen. Dle našich zákonů mělo být tělo pohřbeno do tří dnů. Tehdejší ředitel Okresní hygienické stanice MUDr. Vahalík odklad nepodal, nečinil žádné potíže: Pohřeb až po Velikonocích? Ovšem. Parte bylo sepsáno, vytisknuto, měli jich nachystány celé stopy.

Pak ale přišla intervence Státní bezpečnosti.

Přišel zákaz a nařízení: Kardinál musí být pochován do tří dnů, žádné parte neposílat! Ta, co už byla na poště, zachytili. Řekli, že pohřeb musí být do tří dnů od úmrtí, čili v úterý. Sekretáři proto přemýšleli, jak to zařídit, aby se pohřeb odložil. Státní bezpečnost stále trvala na tom, že pohřeb musí být v úterý, maximálně ve středu, musí se prý přepsat všechna parte. Tehdy napadlo P. Josefa Knödlu, což byl další z jeho sekretářů, který ovládal velice dobře němčinu, že odjede do Prahy na rakouské vyslanectví s prosbou. Podařilo se mu jakýmsi způsobem dostat dovnitř, tam jim vysvětlil situaci a poprosil je, zda by rakouský rozhlas odvysílal vzpomínku na kardinála s tím, že pohřeb bude až po Velikonocích. Opravdu to zařídili, večer už rakouský rozhlas vysílal, že kardinál zemřel a pohřeb bude po Velikonocích 16. dubna. Od nich tuhle informaci

přejaly ostatní, takže zprávu vysílaly např. rozhlasové stanice Svobodná Evropa, Hlas Ameriky nebo Londýn.

A jak se zachoval komunistický aparát?

Představitelé komunistického režimu trvali stále na rozhodnutí s argumentem, že pohřeb musí být za tři dny z hygienických důvodů. Někoho napadlo, že pomůže, kdyby se tělo pana kardinála nabalzamovalo. Obrátili jsme se na Ústav soudního lékařství v Praze, který tehdy vedl prof. Tesař, a ten svolil, že balzamací provede. Tehdejší šéf Pohřební služby pan Čížek přijel s funebráckým autem, do kterého jsme tajně pana kardinála naložili. Když jsme dokončovali naložení, už přijeli estébáci, kteří stáli před nemocnicí a čekali. Mons. Korejs řekl: Dobře, vyjedu z nemocnice svým autem a budu jezdit kolem Litoměřic. Oni pojedou z mnou a vy mezitím dojeďte rychle do Prahy. Tímto způsobem se převoz opravdu podařil. Chudák pan Čížek pak měl ze všeho polízanici a celou událost odnesl. Nesměl už být dál ředitelem Ústavu pro pohřební služby a nesměl dokonce ani mluvit na pohřbech.

Jenže kardinálovo tělo bylo balzamanované, a oni, když viděli, že už to nijak nejde zarazit, couvli a povolili, že pohřeb kardinála bude v úterý po Velikonocích.

Jak probíhal samotný pohřeb?

V úterý 16. dubna 1973 obštoupily Litoměřice stovky kdovíjakých tajných, postavili se i na hřbitově za pomníky. Lidé si z nich dělali legraci, protože přijeli ve světlých baloňácích, a tak je kárali: Pánové, na pohřeb se chodí v černém!

Pohřeb kardinála byl důstojný. Do Litoměřic přijeli biskupové z okolí, byl tady kardinál König z Vídně, Karol Wojtyła z Krakova, polského kardinála Wiszinského ale nechali na hranicích a nepustili ho. Naši biskupové, a nebylo jich tehdy moc, samozřejmě přijeli všichni. Litoměřice byly tehdy uzavřené, na mostě stáli policisté a pouštěli lidi jenom do práce. Kdo chtěl na pohřeb, toho nepustili. Nesměly se nikde prodávat květiny, všechna květinářství byla zavřená. Na trase od katedrály na hřbitov musela být zavřená okna, přes ně stažené rolety, nikdo se ani nesměl dívat na pohřební průvod.

Vy jste se tehdy pohřbu osobně zúčastnil?

Ne. Ředitel nemocnice mi řekl, že pakliže půjdu na pohřeb, propustí mě z práce. Dodnes mě to mrzí. Asi by se mi nic nestalo, ale bál jsem se neposlechnout. Na pohřbu nesměli mít církevní hodnostáři oblečená paramenta (liturgická roucha), byli jen v klerikách. Nesměli ani mluvit, a na hřbitově se s ním troufl krátce rozloučit jedině kardinál Wojtyła. Pan kardinál byl uložen mezi ostatní předchozí litoměřické biskupy do hrobky, která je tu od roku 1801.

Život, který tady v rezidenci za biskupa Trochty byl dost významný, všechno zmlkl a nastal konec. Zdejší rezidence s ním byla spojená.

Vedoucí sekretariátu pro věci církevní na ministerstvu kultury byl Hrůza, který pak zorganizoval schůzi zdejších kanovníků, kteří museli zvolit kapitulního vikáře. Hrůza je zastrašil, takže zvolili P. Josefa Hendricha. Moc velké vítězství to ale nebylo, protože P. Hendrich byl velice dobrý. Byl sice v Pacem in Terris, ale jinak se choval perfektně.

Jak často jste se s kardinálem potkávali a kdy jste se s ním viděl naposledy?

Chodil jsem za ním pravidelně do biskupské rezidence. Do Litoměřic se vrátil v 68. roce a v září nebo říjnu si mě zavolal, jestli bych mohl být jeho lékařem, protože je dost nemocný a potřebuje, aby se o něj někdo staral.

Tak jsem jednou za měsíc za ním do rezidence chodil. Když mi zavolal, že mu není dobře, šel jsem samozřejmě hned. Chodíval jsem k němu v letech 1968–1974, čili asi šest let.

Asi třikrát jsem u něj byl na návštěvě i na jeho svátek. V Litoměřicích je katedrála sv. Štěpána, on byl taky Štěpán, takže ten den slavil svátek. Zúčastnil jsem se svátečního oběda, po kterém následoval malý koncert; vždy se jednalo o moc hezké setkání. V rezidenci působilo asi pět šest lidí – kuchařka, sestra, co se o něj starala, pak hlavní sestra, a myslím ještě další dvě, které pomáhaly. Se všemi jsem se znal. Měly tam jakýsi malinký klášter, i když mu tak samozřejmě neřikaly.

Naposledy jsem se s kardinálem viděl asi týden nebo deset dní před Velikonocemi. Tragédie se stala v pátek před před Květnou nedělí, kdy za ním přijel krajský církevní tajemník Karel Dlabal. Osopil se na pana kardinála, křičel a řval na něj, navíc se tam ještě opil. Byl z Ústí nad Labem, takže P. Josef Pekárek, který byl jedním z Trochtových sekretářů, ho pak večer musel odvézt domů opilého. Pan kardinál se po téhle schůzce s Dlabalem ještě setkal s jednou řeholnicí a povídá jí: Sestřičko, tohle bude asi moje poslední noc. Já tohle asi nevydržím. Měl pravdu, protože druhý den zemřel.

Uspíšil nebo převodil Karel Dlabal kardinálovu smrt?

Asi ano, protože se při setkání s ním panu kardinálovi zřejmě rozkolísal tlak. Pan kardinál měl sklon k vysokému tlaku, a zřejmě rozčilením mu vystoupil. Ucpala se mu arteria basilaris, čili hlavní tepa, která jde po bázi lebky a rozvětňuje se do ostatních tepen. Při pitvě a balzamací lékaři zjistili, že byla ucpaná, což je prakticky vždycky smrtelná záležitost.

Jaké vzpomínky na kardinála máte a kdy jste ho viděl poprvé?

Poprvé jsem se ještě s biskupem Trochtou viděl na Boží hod v roce 1947, když mi bylo asi 12 nebo 13 let. Chodil jsem v Litoměřicích do gymnázia a jako katolíci jsme měli dovoleno, že na velké křesťanské svátky můžeme jít na mši svatou do katedrály. Tehdy jsem tam šel s několika kamarády, událost byla velice slavná. Pan biskup tenkrát nebydlel v biskupské rezidenci, ale na náměstí, kde je proboštství. V rezidenci ještě bydlel předchozí biskup Mons. Antonín Weber. Biskup Trochta byl velice taktní a říkal: Nebudu mu lézt do jeho rezidence, dokud tady ještě je.

Potom ho komunisté zavřeli. Napřed byl internovaný ve zdejší biskupské rezidenci, pak ho uvěznil a byl odsouzený jako jediný z biskupů. Ostatní byli jen internováni, ale on dostal myslím 20 let. Prokurátor mu dokonce

navrhoval trest smrti, ale pak ho odsoudili jenom na mnohaleté vězení. V kriminále dostal infarkt, možná dva. Z vězení ho propustili do Prahy, kde bydlel v soukromí a vykonával podřadné práce. Nebyl moc manuálně

zručný, ale pracoval jako instalatér, takže prý byla legrace, když měl něco dělat. Později myl někde okna. Setkal jsem se s ním, zase až když se vrátil sem k nám do Litoměřic v září 1968.

Štěpán Trochta přežil nacistické i komunistické lágry.

Štěpán Trochta byl původně zavřený v Mauthausenu, odkud ho převezli do Dachau. Kněží měli stůl v jídelně, kde spolu seděli všichni, kteří tam byli zavřeni, asi třicet jich bylo. Trochta vzpomínal: Byl jsem tam první den, sedl si za stůl, ale přišel P. Štverák a říká: Uleť, papíre, tady sedí Josífek. Ty budeš sedět támhle. Musel jsem Štveráka poslouchat, byl starší než já... P. Štverák se tam staral o kardinála Josefa Berana, který byl slabší a menší tělesné konstrukce, a Štverák proto za něj mnoho dělal. Komunisti ho zavřeli jako jednoho z prvních kněží už v 49. roce. Po propuštění napsal knížku, která vyšla i u nás, a jmenuje se: I zvíře mělo víc útrpnosti než člověk. Píše v ní i o kardinálu Trochtovi, jak v koncentráku spolu žili až do konce války. Když přišel Štěpán Trochta z koncentráku, šel na jakousi kliniku, aby se dal trochu do pořádku. O koncentracích nerad mluvil, nevzpomínal. Myslím, že tam měl také infarkt.

Věděli jste, že má nemocné srdce. Co jste mu radil, např. ohledně životosprávy?

Pan kardinál měl tendenci k tloušťnutí. Vždycky jsme mu říkali: Měl byste zhubnout. Ale to víte, jak je to s biskupy – když někam přijedou, je to pořád stejné: napřed se jde do kostela, kde je mše svatá, a pak na pohoštění. Všichni do nich cpou nejrůznější jídla.

Bydlel tady na Dómském náměstí, kde je proboštství. Je tam zatravněný park, tak si kolikrát vzal kosu a šel sekat trávu. Říkal: Jsem ze zemědělství, tak posekám. Samozřejmě, že celé to neposekal, ale rád to dělal nebo hrál s kluky fotbal.

Jaký byl Štěpán Trochta člověk a jak na něj osobně vzpomínáte?

Byl celkem veselý člověk, který si uměl udělat legraci i sám ze sebe. Jenže doba, kdy žil, byla pro něj velmi závažná a zlá. Tehdy působil jako hlavní představitel biskupů, dneska by se řeklo, že celé České biskupské konference.

Vy jste léčil biskupa Trochtu ze zájmu než z povinnosti, že?

Byl jsem neoficiálním osobním lékařem biskupa Trochty a potom jsem se staral i o další biskupy, kteří přišli později. První byl vysvěcený Josef Koukl v létě 1989 těsně před revolucí.

Tehdy komunisti povolili po dohodě s Vatikánem čtyři nové biskupy, např. našeho litoměřického nebo olomouckého. O všechny zdejší biskupy jsem se staral, i o Mons. Pavla Posáda, který byl v Litoměřicích čtyři roky a potom byl přeložen do Budějovic. Někdy ke mně chodil, stejně jako jeho nástupce Jan Baxant. S tím si stále telefonujeme, mám ho moc rád.

Máte něco na památku na kardinála?

Dostal jsem sošku Panny Marie, kterou měl pan kardinál ve své ložnici. Když mi ji Mons. Jaromír Korejs na památku dal, tak říkal: Vezměte si ji, třeba se na ni pan kardinál díval, když umíral...

MUDr. Milan Zbořil se narodil 16. dubna 1935 v Kostelci nad Labem, kde jeho otec působil jako veterinář. Po roce 1945 se rodina přesunula do Lovosic a v tomto kraji již zůstal. Po absolvování lékařské fakulty v roce 1959 nastoupil do nemocnice v Litoměřicích jako internista, kde doposud stále působí. Nyní pracuje na zkrácený úvazek v kardiologické poradně. Stal se mj. osobním lékařem čtyřech litoměřických biskupů (Štěpána Trochty, Josefa Koukla, Pavla Posáda a Jana Baxanta). V roce 2011 obdržel Řád sv. Řehoře, papežské vyznamenání pro laiky, a o dva roky později Cenu Celestýna Opitzky, již jsou oceňováni lékaři s hlubokým vztahem k pacientům.

Setkání řeholnic a řeholníků s biskupem

Bohu zasvěcené osoby z litoměřické diecéze se v sobotu 31. ledna setkaly s biskupem Stanislavem Příbylem a společně oslavily s předstihem Světový den zasvěceného života, který připadá na 2. únor, tedy na svátek Uvedení Páně do chrámu (lidově Hromnice).

Na úvod biskup poděkoval asi třicetce řeholníků a řeholnic za spolupráci a službu. „Děkuji, že jste přijeli navzdory mlze a námraze v části naší diecéze,“ uvedl.

Při mši svaté byly hlavním symbolem zažehnuté svíce, které odkazují na Krista, kterého mají řeholníci a řeholnice nést světu – podobně jako Marie s Josefem, když malého Ježíše přinesli do chrámu.

V promluvě biskup připomněl, že v podmínkách litoměřické diecéze je život a práce byt' nevelkého počtu řeholníků a řeholnic důležitá. „Vím, že někdy jedete na doraz a máte i chvílky nejistoty nebo dokonce pocit, že nás Pán opustil. Není to tak. On si zalíbil být v tomto kraji a spolu s námi přítomen tady a teď,“ připomněl Stanislav Příbyl. Povzbudil je, že spolu s nimi sdílí povolání, protože je sám řeholník-redemptorista.

Po bohoslužbě se mohli všichni jeden druhému nejen představit, ale povědět o životě svých komunit a o své práci.

Světový den zasvěceného života vyhlásil papež Jan Pavel II. v roce 1997 s cílem připomenout propojení řeholníků a řeholnic se životem místní církve a s biskupem. Je to příležitost každoročně poděkovat za dar řeholního života, připomenout jeho význam pro církev, podpořit zasvěcené osoby v jejich povolání a přiblížit krásu a smysl zasvěcení.

(jmn)

29.05.26
NOC KOSTELŮ
WWW.NOCKOSTELU.CZ

Přihlaste se
a uspořádejte
Noc kostelů!

Farnosti, řeholní komunity i dobrovolníci v celé litoměřické diecézi se začínají připravovat na letošní Noc kostelů, která proběhne v pátek 29. května 2026. Diecézní koordinátor žádá všechny dobrovolníky, kteří se chtějí do Noci kostelů zapojit, aby své chrámy přihlásili.

Od 15. února je otevřeno přihlašování kostelů, kaplí a modliteben, které chtějí nabídnout svůj prostor návštěvníkům a stát se součástí této celostátní duchovní i kulturní události. „Srdečně zveme všechny, kteří chtějí v tento večer otevřít dveře kostelů a připravit program nebo se zapojit jako dobrovolníci, aby se do letošního ročníku přihlásili,“ pozvuje diecézní koordinátor Noci kostelů v litoměřické diecézi P. David Horáček.

K přihlášení do Noci kostelů je třeba:

- Respektovat cíle a teze (viz web nockostelu.cz)
- Vytvořit a realizovat vlastní program (může být velmi jednoduchý - otevřít kostel nebo kapli, věnovat návštěvníkům svůj čas a pozvat, nabídnout materiály, které pro vás připravují organizátoři v litoměřické diecézi)

Duchovní správce vyplní a odešle do Noci kostelů.

Po přihlášení obdrží editor uvedený v přihlášce přihlašovací údaje pro vkládání programu Noci kostelů 2026 a aktualizaci časů pravidelných bohoslužeb a informací o kostele.

Při vyplňování přihlášky se jako jeden z kroků nabídne objednávka materiálů. Ty je potřeba zakliknout a vyplnit požadovaný počet. U všech materiálů je termín pro objednání prodloužen do 22. března. Důležité je se co nejdříve přihlásit. Pokud organizátoři nevyplní počty objednaných materiálů hned při vytváření přihlášky, je stále do 22. března možné vše v klidu vyplnit v záložce materiály / materiály objednané / upravit objednávku.

Co si můžete objednat z biskupství?

Pro letošní rok jsou v litoměřické diecézi v nabídce tradičně zápalky, plakáty ve formátu A5, A4, A3, A2, pexeso, dále pro sběratele a ty, kteří obejdou více míst za jeden večer, také karty na razítka (mají pohlednicový formát). Stejně jako v loňském roce je možné objednat i Kostelní noviny, barevný časopis formátu A4, který představuje život křesťanů na severu Čech. Letos přinese např. rozhovor s představitelkou sv. Zdislavy ve filmu V erbu Lvice Milenou Steinmasslovou. Novinkou je pro letošní ročník možnost objednat malé čokoládky a kusové mléčné karamelky s malým překvapením ve formě citátu na vnitřní straně obalu.

Materiály bude biskupství zajišťovat u výrobců v návaznosti na počty, které se nashromáždí z objednávek. „Přesto, že počítáme s určitou rezervou, nemůžeme garantovat těm, kteří nestihnou objednat do 18. března, že jim dodáme vše, co by potřebovali. Přihlašování po 22. březnu pak bude možné jen na e-mailu litomerice@nockostelu.cz,“ upřesňuje P. Horáček.

Loňská Noc kostelů v České republice zaznamenala více než 460 000 návštěvnických vstupů v 1 868 kostelech. Nejvíce přihlášených kostelů měla loni pražská arcidiecéze – bylo jich 387. Litoměřická diecéze se o druhou a třetí příčku dělila s královéhradeckou – registrovala shodně 271 chrámů otevřených veřejnosti.

Noc kostelů nabídla širokou veřejnosti v České republice poprvé v roce 2009 možnost navštívit kostely a modlitebny a poznat nejen jejich kulturní hodnotu, ale také se seznámit s křesťanstvím a životem místních komunit prostřednictvím hudby, výtvarného umění, divadelního představení, rozhovoru či prostého setkání.

Jiří Nývlt

Restaurace biskupského pivovaru po rekonstrukci opět otevřena

Výkopy, lešení, stavba a hemžení řemeslníků. Tak to vypadalo v polovině ledna v Diecézním domě kardinála Trochty v Litoměřicích. Někdejší kněžský seminář, kterým prošly generace kněží z celé republiky, prochází v těchto týdnech a měsících zásadní rekonstrukcí. Radu dní kvůli tomu musela být zavřená i zdejší restaurace a Biskupský pivovar U svatého Štěpána. Omezení provozu se dočkal i hostel a dům nemohl naplno sloužit ani jako zázemí pro setkávání a akce biskupství.

Šetříme, kde se dá

Rozlehlý objekt postupně dostává zateplení, novou fasádu a mění se na etapy stará okna. „Šetříme, kde se dá,“ vysvětluje Richard Kirbs, ředitel společnosti InPrincipio, která patří litoměřickému biskupství a dům spravuje. Podařilo se jí získat finance z operačního programu Evropské unie Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK). „Umožní nám ušetřit řádově pětinu nákladů na elektřinu i topení, protože součástí této akce je i vybudování fotovoltaické elektrárny na střeše,“ přibližuje ředitel. Jak říká, stavbě se bude muset v příštích týdnech i nadále přizpůsobit rezervace ubytování a harmonogram akcí, které zde probíhají. „Je to zejména kvůli výměně oken, která se ukazuje složitější, než jsme čekali. Stará špaletová okna nahrazují jednoduchá, která mnohem lépe izolují. Na řadě míst jsme pak museli otvor dozdívat, zatěsňovat a štukovat. Zároveň se rovnou maluje i celá místnost, což nejde tak rychle,“ popisuje Richard Kirbs.

Nový jídelní lístek

Ačkoliv na plotě objektu visí velký nápis, že provoz restaurace není po dobu rekonstrukce omezen, přece jen bylo nutné ji na pár dní (včetně pivovaru) zcela uzavřít. „Všechno se tu na dva týdny zastavilo. Nová okna už máme v restauraci, v salonku, v kuchyni, přípravně i skladu a na toaletách. Za takových podmínek nebylo možné mít otevřeno. Pár dní byl mimo provoz i samotný pivovar. Ale máme navařeno a pivo zraje, to je důležité,“ chválí ředitel sládko Romana Kříže. Do restaurace připravuje tým kuchařů i provozních nový jídelní lístek.

Pod dohledem památkářů

Část budovy Diecézního domu kardinála Trochty už překrylo nové zateplení. „Museli jsme sejmut všechny zdobné prvky, protože izolace se instaluje na rovné plochy. Ale všechno se zase vrátí na své místo. Pečlivě

jsmo všechno zaměřili a vše probíhá pod dohledem památkářů,“ vysvětluje Kirbs. Panely fotovoltaiky nebudou podle jeho slov z ulice vůbec vidět díky malému sklonu střechy. „Panovaly obavy o narušení historického uličního rázu Litoměřic. Místní památkáři byli velmi vstřícní i důkladní. Průzkum prováděli dokonce za pomoci dronu,“ chválí přístup Kirbs. Velkou úsporou za energie očekává nejen díky nové izolaci, ale právě i kvůli elektrárně. „Ušetříme za kuchyni a náročná je i celá technologie pivovaru. Obojí tvoří 90 % spotřeby energie celého objektu,“ dodává.

Vyšší hotelový standard

Náklady na opravy jsou spočítané zhruba na čtyřicet milionů. „Plánujeme a připravujeme ještě rekonstrukci hotelového provozu, abychom zvýšili jeho standard. Celé jedno patro je ještě v původním stavu po kněžském semináři. Biskup Stanislav Příbyl už dal jasně najevo, že si přeje dokončit opravy i zde. Všechny naše pokoje by napříště měly mít vlastní sociální zařízení, lepší vybavení a úroveň nikoliv hostelu, ale tříhvězdičkového hotelu. Zelenou tomu dala už i ekonomická rada diecéze,“ uzavírá ředitel.

Jiří Nývlt

2 roky oprav | Církevní objekty v Litoměřicích čekají dva roky oprav

V Litoměřicích buď již probíhají nebo v řádu měsíců začnou tři zásadní opravy církevních budov a veřejného prostoru. V rozhovoru je představuje Karel Hercík, koordinátor stavebních projektů biskupství. Jedná se o probíhající obnovu bývalého semináře, nynějšího Diecézního domu kardinála Trochty, revitalizace Dómského náměstí a přilehlých prostranství a v neposlední řadě také katedrály sv. Štěpána.

Na Diecézním domě kardinála Trochty v Komenského ulici je od podzimu lešení. A teď je na části zateplená fasáda, ze které zmizely všechny profílance a budova jako by ztratila tvář. Takhle to zůstane?

Nikoliv. Je naplánována celková rekonstrukce fasády a dům bude po dokončení oprav vypadat z hlediska profílance a architektonických prvků tak jako dříve.

Momentálně nás zastavilo zimní počasí - jsme v dílčí etapě. Nemrzne, proto se pustíme do odkopávání budovy kvůli svislé izolaci. Nemáme času nazbyt, protože s ohledem na dotační podmínky a uzavřenou smlouvu o dílo musí být celá stavba hotová do podzimu 2026. Cílem je snížit energetickou náročnost budovy. Budeme opravovat úplně celý vnější plášť domu, tedy přidávat zateplení. Celý objekt tak nabyde v celém objemu o šestnáct centimetrů tloušťky izolace. Výměna čeká i všechna okna. Nemůžeme topit Pánu Bohu do oken.

A jak jsem řekl, ve finále se na objekt vrátí všechny zdobné prvky ve stejných profílancích a množství. Vše probíhá za pravidelné kontroly a účasti památkové péče.

Součástí celého projektu úspor je i zřízení fotovoltaické elektrárny na střeše domu.

Bude čítat zhruba 204 panelů. S instalací začneme zhruba v polovině příštího roku, abychom měli vše dokončené a funkční před kolaudačním řízením, takže hotové by to mělo být také na podzim.

Začala už dříve avizovaná revitalizace Dómského pahorku.

Dómský pahorek je velké a krásné území uprostřed města. Bohužel je dosud skoro z poloviny nepřístupné - hovořím především o biskupské zahradě, která se nachází za zdí a za věží katedrály. V ní je naplánována docela atraktivní parková úprava, která ji otevře návštěvníkům. V rámci revitalizace celého prostoru už začala oprava komunikací, nová výsadba zeleně, nahrazení dle dendrologů již přestárých stromů a doplnění vodních prvků. Nová kašna bude v centrální části Dómského náměstí a další bude v bis-

kupské zahradě, plus tam bude obnovena kašna ve zdi, která tam dříve byla. Vodu do nich přivedeme podle někdejších osvědčených způsobů: budeme shromažďovat dešťovou do zásobníků a v nich bude osazena současná technologie na přečerpávání.

Pro pohodlí občanů a všech návštěvníků areálu budou zřízeny, udržovány a provozovány i veřejné záchodky, které se budou nacházet pod věží. Posezení v zahradě s výhledem na město bude super a nevšední - prostě pro mnohé úplně nový pohled na město. Je to rozsáhlá a náročná investiční akce a je naplánována zhruba na dva roky. Moc si přejeme, aby všechny práce skončily do začátku zimy 2027. Už víme, že tento projekt bude podpořen z prostředků EU.

Co to bude znamenat ve smyslu přístupu do prostoru Dómského náměstí?

Je to průchozí část města, kterou využívají obyvatelé náměstí i okolních ulic a čtvrtí a je to lokalita, kterou navštěvují turisté. Uděláme vše pro to, aby byl ten prostor - byť částečně - přístupný i v průběhu stavby. Zachován bude přístup i pro integrovaný záchranný systém. Čili jednoduše řečeno průchodnost a přístup bude sice limitovaný, ale možný. A to v prostoru, který vymezují brány u vjezdu z Dómské ulice z města, v Máchově ulici od Vikárky a třetí v sousedství biskupské kurie od někdejší zdravotní pojišťovny.

V neposlední řadě nás čeká ještě jeden veliký projekt, o kterém se také šušká: rekonstrukce katedrály. Ona vypadá, že je v pořádku, když se na ni člověk podívá zvenku. Co se tedy bude opravovat?

Obnova se dotkne interiéru. Je to hlavní chrám diecéze a zaslouží si opravdu zevrubnou rekonstrukci. V plánu je restaurátorská výmalba, opravy štukových prvků, kompletní nová elektroinstalace, ozvučení a osvětlení chrámu. Upravíme i vstup do katedrály, kde vznikne krásná a novodobě přiznaná prosklená část. Umožní lepší pohled do interiéru a také zlepší přístup do chrámu, který bude

bezbariérový.

Pozorní návštěvníci katedrály už si mohli všimnout restaurátorských sond. Jak by ta katedrála měla zevnitř vyhlížet po rekonstrukci?

Na rovinu: ještě pořád nevíme. Aktuálně probíhají doplňovací průzkumy, které si vyžádali památkáři. Výsledky jsou zatím nejednoznačné. A tak čekáme, jak to všechno dopadne. Podle toho pak upřesníme rozsah i konečnou podobu celého projektu tak, abychom mohli někdy v polovině roku 2026 začít.

Tak ještě jinak: jak katedrála nebude vypadat?

Jednoduše řečeno žlutobílá už nebude. Určitě ale bude hezčí a teď se hledá přesná podoba její někdejší krásy, kterou upraví stanovisko památkářů podle toho, co přesně v sondách dohledáme, a výsledek se bude odvíjet i od našich finančních možností.

Známe to z domova. Když se „maluje“, je dům vzhůru nohama. Katedrála asi tedy bude zavřená?

Po dobu obnovy bude nepřístupná. Určitě budeme informovat o podrobnostech, až to bude na spadnutí. Jisté je, že tato oprava bude probíhat zároveň s rekonstrukcí Dómského náměstí. Jak už jsem říkal: katedrála je hlavní chrám diecéze, a proto si zaslouží pozornost. Všem katedrálám v naší zemi se dostalo v uplynulých třech dekadách podobné péče.

Také ještě stále nedokážeme říci, jaké budou náklady kvůli probíhajícím průzkumům a úpravám projektové dokumentace. Dotační tituly nám umožní čerpat asi padesát milionů korun.

Všechny krásné budovy ve městě jsou nasvícené, jak na tom bude katedrála?

V rámci revitalizace Dómského náměstí budeme připravovat i kompletní kabeláž pro slavnostní nasvícení stěžejních objektů - tedy biskupské rezidence, katedrály sv. Štěpána i věže. Ale na výsledek si budeme muset ještě minimálně dva roky počkat.

Jiří Nývlt

Proč se kácelo na Dómském náměstí v Litoměřicích?

Zahájení revitalizace Dómského náměstí provázely nejen písemné stížnosti, ale také protestní akce kvůli kácení čtyř lip. Odborné posudky (kvůli napadení houbou a havarijnímu stavu stromů), které bylo nutné předložit k žádosti o kácení příslušným úřadům, i samotné ohledání arboristou na místě těsně před kácením ukázalo, že stromy jsou v ještě horším stavu než podle původního průzkumu.

Revitalizace zeleně na Dómském náměstí bohužel znamenala i nutnost některé stromy nahradit novými – ať už kvůli jejich špatnému zdravotnímu stavu, z bezpečnostních důvodů, nebo kvůli krátkodobé perspektivě přežití, resp. dožití (např. kvůli napadení dřevokaznou houbou).

Jednalo se však pouze o některé stromy: čtyři lípy uprostřed náměstí a čtyři smrky za věží katedrály (ty stále stojí – viz samostatný text).

Všechno tyto kroky plánovalo biskupství několik let v souladu se všemi předpisy a zákony. Veřejné projednání záměru proběhlo již 8. září 2024 a připomínky autoři do projektu zahrnuli.

Městský úřad Litoměřice, odbor životního prostředí, jako příslušný

orgán v oblasti ochrany přírody a krajiny vydal po provedeném správním řízení (a místním šetření) a v souladu se zákonem souhlasné závazné stanovisko ke kácení osmi dřevin. „Linie stromů mezi katedrálou a branou zůstane zachována a chystá se pouze jejich úprava,“ vysvětlil autor projektu ing. arch. Richard Cibik/FACIS architekti.

Jako kompenzaci má Biskupství litoměřické za povinnost provedení náhradní výsadby dřevin v lokalitě náměstí a zahrady. Vysadit má jako solitérní stromy čtrnáct lip velkolistých, čtrnáct slivoní, dvacet čtyři jabloní, čtyři ořešáky a dva třešňové stromy. Úhrnem tedy 58 nových stromů.

Výsadba dřevin má proběhnout odborným způsobem, se stromovým balem a ve vegetačně příhodném období. Úřad uložil také náležitou péči o nově vysazenou zeleň – pravidelnou zalívku, ochranu proti škůdcům i mechanickému poškození a náhradu stromů v případě jejich odumření.

Jiří Nývlt

Zimoviště kalousů ušatých za věží zůstalo

Kácení čtyř jehličnanů naplánované v rámci revitalizace Dómského pahorku bylo odloženo. Obměna části dřevin (čtyř jehličnatých stromů) v tzv. biskupské zahradě se uskuteční, teprve až se v korunách stromů nebude zdržovat kalous ušatý, který zde zimuje.

Kalous ušatý (*Asio otus*) je středně velký druh sovy z čeledi puštíkovitých hnědého a černého zbarvení s charakteristickým prodlouženým opeřením připomínajícím ušní boltce. Podle nich také dostal své jméno. Přednostně obývá okraje lesů v blízkosti otevřených krajín s nízkou vegetací, jako jsou pole nebo louky, vyskytuje se také v močálech, větších parcích, houštinách a skupinách jehličnatých stromů. V zimě se často stahuje blíže k lidským obydlím a může být proto zaznamenán i ve městech. „Jehličnaté stromy za věží katedrály využívají tito noční ptáci jako zimní úkryt,“ vysvětlil doc. Přemysl Krejčířík, který patří k autorům revitalizace Dómského pahorku. Podle oslovených odborníků pak kalousové obvykle v březnu odletí, přirozeně migrují do krajiny kvůli blízkosti potravy. „Tyto jehličnaté stromy, které mu slouží za úkryt, samozřejmě zůstanou do doby, než bude kalous zase zpět ve svém hnízdišti. Teprve pak budeme žádat o pozdější kácení,“ zdůraznil Přemysl Krejčířík.

Zájem obyvatel Litoměřic o rekonstrukci Dómského pahorku nás opravdu těší. My tu starost sdílíme, a proto jsme se pustili do oprav Dómského náměstí a sousední zahrady. Chceme ten prostor udělat krásný – a také to sdílet, otevřít a pozvat. Domácí i turisty. Ze zahrady na všechny čekají nezvyklé pohledy na město, katedrálu i rezidenci. Troufám si říci, že to bude nejhezčí park, jaký budeme v Litoměřicích mít. Předem tam všechny zvu, snad to stihneme do konce příštího roku. A ač mě papež poslal do služby v Praze, na výsledek se těším a určitě ho budu chtít vidět mezi prvními.

Biskup Stanislav Příbyl k revitalizaci Dómského náměstí

Naši odborníci a zahradní architekti pod vedením architekta Richarda Cibíka vědí, co je krásné a cenné, a které dřeviny je třeba opečovat, udržet a které stromy už umírají a je na místě začít pěstovat a nechat růst nové. Zvláště když uprostřed bude umístěný nový prvek, nové zákoutí, nové místo k zastavení a osvětlení.

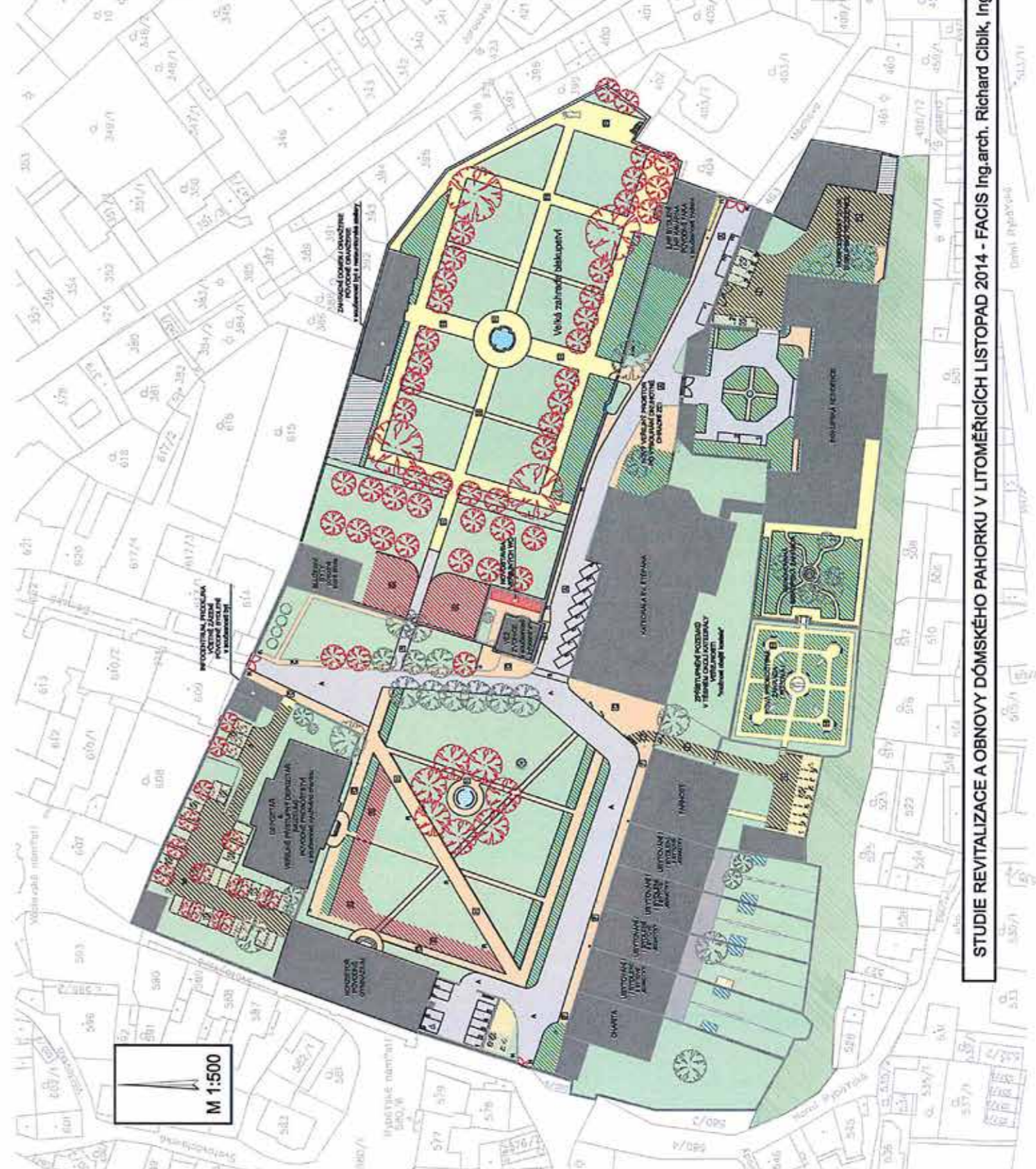
Rád bych také upozornil (i všechny kritiky našeho společného evropského domova), že na obnovu Dómského pahorku se nám podařilo získat prostředky Evropské unie – částku přesahující 47 milionů korun. Náš podíl přitom není vůbec malý – bezmála třináct milionů. Při rozpočtu biskupství 150 milionů korun ročně, z něhož dáváme dvě třetiny na platy zaměstnanců, kněží a jáhnů a pastoračních pracovníků, je to suma, kterou jen tak „nevytáhneme ze štrozoku“.

Církev žije uprostřed společenství města, v tomto kraji a spolu s jeho obyvateli. Samozřejmě nám záleží na tom, abychom se s respektem starali o to a zkrášlili to, co vytvořili naši předci. Bez ohledu na to, kdo bude v Litoměřicích biskupem. Já jsem tu byl doma a ještě nějakou dobu tu doma budu. A budu se sem moc rád vracet a těšit se i z toho, co se nám tu – jak pevně věřím – podaří udělat hezkého.

Biskup Stanislav Příbyl
administrátor litoměřické diecéze

(jmn)

LEGENDA	
	<p>STROMY</p> <ul style="list-style-type: none"> KOMUNIKACE PRO MOTOROVÁ VOZIDLA - OLŠOVÁ PŘÍŠKOLNICE - OLŠOVÁ (JAKOŽI OLŠI) PŘÍŠKOLNICE - MALT ZASTAVĚNÁ PLOCHA ZAPARKOVACÍ UPRÁVĚNÁ PLOCHA - VÝŠKOVÝ REKONSTRUOVANÁ VÝŠKOVÝ ZPŮSOBNÁ PLOCHA TRÁVNIN PRO PŘÍRODNÍ POLEZD ZPŮSOBNÁ PLOCHA - POKROVNANÍ ZPŮSOBNÁ PLOCHA - POLEZD VOZIDEL MANIPULAČNÍ PLOCHA - ZAHRADEČNÍ PARKOVACÍ MÍSTO
	<p>DĚŘEVY</p> <ul style="list-style-type: none"> STŘEŠNÍ ZELEŇ - KŘOVINY STĚŽAČI VÝŠKOVÁ ZELEŇ - STROMY STĚŽAČI VÝŠKOVÁ ZELEŇ - STROMY VÝŠKOVÁ
	<p>VÝŠKOVÉ PRVKY</p> <ul style="list-style-type: none"> NOVÁ MĚŘOVNÁ KOTVENÁ BRÁNA S VÝŠKOVÝM SLOUPEM ZE ŽELEZE KACENÍ KOTVENÝ STĚŽAČNÍ LAMPA REPUBLIKA STĚŽAČNÍ LAMPA NASTĚVNÁ LAMPA ODBOVÝ LITOMĚŘSKÝ SLOUP ODBOVÝ LITOMĚŘSKÝ SLOUP LAVČKA - OBOVĚŠOVACÍ SKULPTURA VOZÍK PŘÍKAZ BEZ STŘEŠNÍ HLAVICOU - KÁMNA VOZÍK PŘÍKAZ - ŽELEZNÝ
	<p>POLEZDŮV PLOCH PODLE MATERIÁLU</p> <ul style="list-style-type: none"> POLEZDŮV PLOCHA - STĚŽAČNÍ ČERNOVÁ OLŠOVÁ STĚŽAČNÍ VĚTVE KAMENNÉ KOTVENÝ PŘÍŠKOLNICE - ČERNÁ OLŠOVÁ POVĚŠENÁ ZASTĚVNÁ PLOCHA - ZASTĚVNÁ OLŠOVÁ PŘÍŠKOLNICE VĚŠOVACÍ KAMENNÁ OLŠOVÁ ZPŮSOBNÝ TRÁVNÍK - PŘÍRODNĚ DOSTUPNÝ VOZIDEL PŘÍŠKOLNICE MALT ZPŮSOBNÁ OLŠOVÁ PLOCHA - POLEZD VOZIDEL ZPŮSOBNÁ OLŠOVÁ OLŠOVÁ - POLEZD VOZIDEL

Když se během jedné noci mám zastaví svět

Maminka se šestiletým synem se ze dne na den ocitla bez bydlení. Bez jistoty, kde budou spát, a s obavou, co bude dál. Obrátila se na Krizovou pomoc Zdislava českolipské Charity.

Ještě nedávno žila se svým šestiletým synem v běžném bytě. Pracovala, starala se o domácnost, syn chodil do školky. Nic nenasvědčovalo tomu, že se jejich svět během několika týdnů zhroutí.

Po nečekaném odchodu ze zaměstnání

niho bydlení, s minimálními finančními prostředky a se strachem, co bude dál. V této situaci se obrátila na Krizovou pomoc Zdislava.

Bezpečné místo, kde se dá znovu nadechnout

Při přijetí v Novém Boru na pokoji jednoho z pater sociální ubytovny byla maminka plná obav. Zároveň ale cítila úlevu – poprvé po dlouhé době měla jistotu, že ona i její syn budou v bezpečí. Syn působil klidně, bylo zřejmé, že má ve své mamince pevnou oporu.

Pracovníci Krizové pomoci s ní ihned začali řešit akutní situaci. Společně vytvořili krizový plán: stabilizovat psychický stav, zajistit základní zázemí, pomoci s vyřízením sociálních dávek a hledat další bydlení. Součástí podpory bylo i sociální poradenství a doprovod při jednání s institucemi.

Nečekaná komplikace

Během krátkého, sedmidenního pobytu však nastala další nečekaná situace. Otec dítěte si syna odvezl na víkend, následně ho však odmítl matce vrátit s odůvodněním, že krizové ubytování nepovažuje za vhodné prostředí pro dítě. Pro maminku to byl nový psychický nápor.

Díky úzké spolupráci Krizové pomoci Zdislava s OSPOD Česká Lípa se poda-

řilo situaci řešit systematicky a s ohledem na nejlepší zájem dítěte. Proběhla případová konference, intenzivní komunikace mezi rodiči i institucemi a klientka měla po celou dobu podporu pracovníků služby.

Sedm dnů, které změnil směr

Během pobytu se podařilo zorientovat se v matčině složité životní situaci a nastavit další kroky. Podařilo se podat žádost o ubytování a tím i plynulý přechod na charitní sociální ubytovnu v Novém Boru, kde byla uzavřena ubytovací smlouva.

Při odchodu působila matka klidněji a vyrovnaněji. Její situace zdaleka není vyřešená – čeká ji hledání dlouhodobého bydlení, práce i další jednání ohledně péče o syna. Už ale není sama a ví, na koho se může obrátit.

Krizová pomoc má smysl

Tento příběh ukazuje, že charitní krizová pomoc není o vyřešení všech problémů, ale o tom nejdůležitějším: zastavit pád, vytvořit bezpečný prostor a pomoci člověku znovu najít pevnou půdu pod nohama.

Pro tuto maminku je největší motivací její syn a přání zajistit jim stabilní a bezpečný domov. Krizová pomoc Zdislava jí v nejtěžší chvíli pomohla udělat první krok správným směrem.

Eva Hadašová

pacienty domů a zajišťují například převazy ran, aplikaci injekcí, odběry biologického materiálu, péči o stomie, kontrolu zdravotního stavu nebo podporu pacientů v paliativní péči. Důležitou součástí je také edukace pacientů a jejich rodin.

Pečovatelská služba: pomoc v každodenním životě

Pečovatelská služba je sociální službou, jejímž hlavním cílem je pomáhat lidem zvládat běžné denní činnosti, které by pro ně byly bez pomoci obtížné nebo nemožné. Je určena zejména seniorům, osobám se sníženou soběstačností, zdravotním postižením nebo dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem.

Pečovatelky a pečovatelé pomáhají například s osobní hygienou, oblékáním, přípravou a podáním stravy, zajištěním chodu domácnosti, drobnými nákupy či doprovodem k lékaři a na úřady. Velmi důležitým prvkem pečovatelské služby je také lidský kontakt, podpora a pocit jistoty, že klient na své starosti nezůstává sám.

Pečovatelská služba je službou placenou klientem. Pro osoby, které se bez pomoci druhých neobejdou, však existuje možnost zažádat o příspěvek na péči (tzv. bezmocnost), který pomáhá náklady na službu pokrýt.

S vyřízením této žádosti, včetně potřebné administrativy, pomáhají sociální pracovníci, které klientům i jejich rodinám poskytují odborné poradenství a podporu.

Dvě služby, jeden společný cíl

Ačkoliv se domácí zdravotní péče a pečovatelská služba liší svým zaměřením, vzájemně se doplňují. V praxi se často stává, že klient využívá obě služby současně. Zdravotní sestra se stará o jeho zdravotní stav, zatímco pečovatelská služba pomáhá se zvládnutím běžného života.

Společným cílem obou služeb je zachovat důstojnost člověka, podpořit jeho soběstačnost a umožnit mu zůstat co nejdéle v domácím prostředí, které je pro většinu lidí tím nejpřirozenějším místem k životu.

Role Charity

Charita dlouhodobě usiluje o poskytování kvalitní, dostupné a profesionální péče, která reaguje na skutečné potřeby lidí v různých životních situacích. Velký důraz je kladen na neustálé vzdělávání a odborný rozvoj zaměstnanců, a to jak zdravotních sester v oblasti domácí zdra-

voťní péče, tak pečovatelek a pečovateli v pečovatelské službě.

Právě systematické vzdělávání, sdílení zkušeností a důraz na lidský přístup umožňují Charitě poskytovat služby na vysoké odborné úrovni, s respektem k individualitě každého klienta a jeho život-

nímu příběhu. Díky tomu může Charita dlouhodobě naplňovat své poslání a být oporou lidem, kteří potřebují pomoc, a přinášet péči tam, kde je nejvíce potřeba.

*Eva Hadašová,
mluvčí Diecézní charity Litoměřice*

se ale začaly řetězit problémy. Zpožděné platby, zastavené dávky na bydlení, narůstající dluh na nájemném. Až přišel okamžik, kdy musela se synem být opusť – doslova ze dne na den. Bez náhrad-

Domácí zdravotní péče v litoměřické diecézi

Chomutov	Liberec	Litoměřice	Most	Mladá Boleslav
Jitka Sedláčková, DiS. +420 731 402 445	Mgr. Zdeňka Černá +420 603 505 963	Jana Novotná, DiS. +420 739 345 535	Jana Ivaňová, DiS. +420 777 480 019	Mgr. Pavlína Šimková +420 603 175 844

Charitní pečovatelská služba v litoměřické diecézi

Chomutov	Liberec	Litoměřice	Most	Mnichovo Hradiště	Charita Sobotka
Bc. Pavla Smilov, DiS. +420 733 593 643	Mgr. Alena Janáčková +420 731 402 461	Bc. Zuzana Matějková +420 733 126 621	Bc. Kristýna Kasjanová +420 774 843 456	Vladimíra Havránková +420 731 402 442	Simona Křováčková DiS. +420 606 651 173

Domácí zdravotní péče a pečovatelská služba Charity

V čem je rozdíl a kdy je která služba potřebná?

Péče o lidi, kteří se ocitnou v obtížné životní nebo zdravotní situaci, má mnoho podob. Mezi nejčastěji využívané terénní služby patří domácí zdravotní péče a pečovatelská služba. Přestože obě probíhají v domácím prostředí klienta a mají umož-

nit lidem zůstat co nejdéle doma, každá z nich má jiné poslání, jiný rozsah služeb i odlišný způsob poskytování.

Domácí zdravotní péče: odborná zdravotnická pomoc

Domácí zdravotní péče je zdravotní službou, kterou poskytují kvalifikované zdra-

votní sestry. Je určena pacientům, jejichž zdravotní stav vyžaduje odborné ošetřovatelské úkony, ale zároveň není nutná hospitalizace ve zdravotnickém zařízení.

Tato péče je poskytována na základě indikace lékaře a je hrazena ze zdravotního pojištění. Zdravotní sestry docházejí za

Sociální rehabilitace znamená bezpečný prostor pro růst a podporu

Sociální rehabilitace v Komunitním centru Janov při Charitě Most už několik let poskytuje bezpečné a podporující prostředí dospělým osobám se zdravotním postižením. Klienti zde mohou rozvíjet své dovednosti, posilovat sebedůvěru a získávat jistotu v běžném životě.

Místo, kde mohou lidé být sami sebou

Služba stojí na respektu, trpělivosti a důvěře, která je základem každé jedné spolupráce. Uživatelé Sociální rehabilitace se pravidelně zapojují do aktivizačních činností v prostorách i okolí Komunitního centra Janov. Tyto aktivity přirozeně podporují rozvoj komunikace, spolupráce, samostatnosti i orientace v běžných situacích každodenního života.

Pro klienty je zásadní vědět a vnímat, že přicházejí do prostředí, kde na ně nikdo netlačí. Spolupráce je založena na dobrovolnosti a každý může postupovat vlastním tempem. Pracovnice vytvářejí atmosféru bezpečí a přijetí, díky které si klienti postupně budují důvěru – k sobě samým i k lidem kolem sebe.

Venkovní aktivity na zahradě centra přinášejí nejen pohyb, ale i radost, uvolnění a pocit pohody. Pro klienty nejen této

služby se často stávají chvílemi, na které se s radostí těší.

Stálá podpora, která přináší skutečné pokroky

Za rozvojem klientů stojí každodenní práce dvou stálých pracovníků Sociální rehabilitace, které klienty dobře znají a dlouhodobě s nimi budují vztah založený na důvěře a respektu. Díky této kontinuitě mohou klienti zažívat pocit jistoty a bezpečí. Pracovnice s nimi pracují individuálně a společně se zaměřují například na posilování komunikačních dovedností, zvládnutí běžných každodenních situací (orientace v přepravě dopravními prostředky, nácvik vlastního podpisu nebo třeba péče o domácnost atd.), rozvoj samostatnosti, budování sebedůvěry, navazování a upevňování sociálních vztahů.

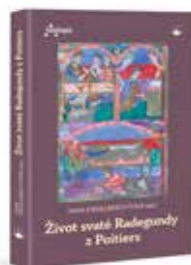
Často jde o drobné kroky, které však pro konkrétního člověka znamenají významný posun. Právě dlouhodobá, stabilní a trpělivá podpora umožňuje klientům růst vlastním tempem a zažívat pocit úspěchu.

Sociální rehabilitace je poskytována bezplatně a spolupráce vždy vychází z individuálních potřeb klienta. Důraz je kladen na respekt, pochopení a partnerský

přístup. Klienti zde nacházejí prostor, kde nejsou hodnoceni ani srovnáváni, ale kde je vnímán jejich potenciál, možnosti a jedinečnost. Právě tento přístup pomáhá vytvářet prostředí, ve kterém se mohou cítit bezpečně a postupně si budovat větší jistotu v sobě i ve světě kolem.

Karmelitánské knihkupectví Litoměřice
Mírové nám. 15, 412 01 Litoměřice
E-mail: litomerice@kna.cz • Telefon: 416 732 458

Život svatých Radegundy z Poitiers

Jana Engelbrechtová

Princezna, zajatkyň, královna, mniška, léčitelka a světice očima středověkých legend. První komplexní informace o jejím životě v češtině.

Kdo byla svatá Radegunda? Jméno této světice nese ve Francii nejméně sedmáct vesnic a městeček a padesát kostelů. Úcta k této obdivuhodné ženě – princezně, zajatce, královně, manželce i mnišce, záračné léčitelce a přímluvkyni – je nejživější v Poitiers. V tomto francouzském městě založila klášter a v něm strávila i zbytek života. Kostely jí zasvěcené najdeme v Německu, Anglii, Itálii či Belgii.

Publikace mediévistky Jany Engelbrechtové přináší první český překlad Radegundiných životopisů, několika básní Venantia Fortunata a komplexní informace o její osobnosti, inspirativním životním příběhu i posmrtné účt.

brožovaná, 140 stran, 199 Kč

PORTÁL

www.obchod.portal.cz
+420 283 028 205 • (Po–Pá: 8–16)

Hlad po matce

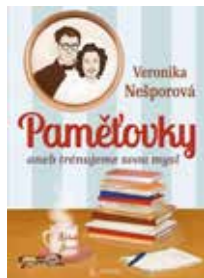
Kelly McDaniel

Neustálé hledání mateřské lásky může být celoživotní emocionální zátěží, ale uzdravení začíná poznáním a pojmenováním toho, co nám chybí. Hlad po matce demystifikuje hledání nenaplněné lásky a poskytuje kompas v boji s bolavou prázdnotou traumatu z dětství. Hlad po matce vede čtenáře k uvědomění si dopadu, který péče,

ochrana a vedení hrají ve vývoji.

Kelly McDaniel je terapeutka a autorka specializující se na léčbu žen, které mají problémy ve vztazích.

264 str., brož., 449 Kč

Paměťovky aneb trénujeme svou mysl

Veronika Nešporová

Zapomenout na první výročí rok od svatby? To není tak hrozné. Ale zapomenout na vlastní narozeniny? To už je horší... Tato kniha nabízí možnost, jak efektivně trénovat paměť a udržovat v kondici naše mozkové závity tak, abychom zapomínali co možná nejméně a hledali efektivní způsoby, jak namáhat naše mozkovny a udržovat je v kondici zdatného dvacátníka.

Veronika Nešporová vystudovala speciální pedagogiku se zaměřením na etopedii a psychopedii a dále andragogiku – gerontagogiku.

168 str., brož., 319 Kč

Z programu biskupa Stanislava Přibyla

18. března	10.00	Setkání organologů s pracovníky Národního památkového ústavu Praha
19. března	10.00	Návštěva sklárny Preciosa Kamenický Šenov
20. března	10.00	Náboženská matice Arcibiskupství pražské
20.–22. března		Formační setkání adeptů a kandidátů trvalého jáhenství DDKT, Litoměřice
24. března	13.30	Zasedání Komise ČBK pro ochranu a prevenci před zneužíváním ČBK, Praha
25. března	9.00	Vikariátní konference libereckého vikariátu Český Dub
28. března		Synoda mládeže DDKT, Litoměřice
29. března	9.30	Obřady Květné neděle Kostel Věch svatých, Katedrála sv. Štěpána, Litoměřice
30. března	18.00	Mše svatá – 25. výročí Hospice sv. Štěpána, Litoměřice
2. dubna	9.00	Missa Chrismatis, Katedrála sv. Štěpána
2. dubna	18.00	Mše svatá na památku Večeře Páně, Katedrála sv. Štěpána
3. dubna	10.00	Křížová cesta na Ostré
3. dubna	18.00	Velkopáteční obřady, Katedrála sv. Štěpána
4. dubna	21.00	Velikonoční vigílie, Katedrála sv. Štěpána
5. dubna	10.00	Mše svatá Hod Boží velikonoční, Katedrála sv. Štěpána
6. dubna	10.00	Mše svatá Pondělí velikonoční, Katedrála sv. Štěpána
12. dubna	11.00	Bířmování Doksany
18. dubna	10.00	Mše svatá – rozloučení litoměřické diecéze, Katedrála sv. Štěpána
19. dubna	10.30	Rok smíření – mše svatá, Osek
21. – 24. dubna		Plenární zasedání COMECE
24. dubna	18.00	Pout' do zámecké kaple sv. Jiří, Děčín
25. dubna	11.00	Uvedení do služby pražského arcibiskupa, Katedrála sv. Víta, Praha

Informace z katechetického centra

V sobotu 21. března bude již druhý Den pro katechezi, na který jsou zváni všichni, kdo se aktivně věnují katechezi nejen dětí, ale i dospělých, kněží, jáhni a katecheté. Hlavním tématem bude směřování a cíle katecheze v naší diecézi. Celým dnem nás bude provázet ThLic. Ing. Marie Zimmermannová Th.D., která přednáší na KTF v Praze a katechezi se věnuje řadu let. Den pro katechezi bude od 9.00 do 15.00 hodin v DDKT v Litoměřicích. Přihlášky do 15. března na nyvltova@dltm.cz.

Chcete-li dostávat pravidelné informace (asi 1x za dva měsíce) z Katechetického centra, napište na nyvltova@dltm.cz.

Katechetické centrum připravilo návrhy několika katechezí, které se vztahují k Roku smíření. Jsou rozděleny podle skupin, pro něž jsou vytvořené, najdete zde náměty pro práci s dětmi, mládežníky i dospělými. Materiály naleznete na webu pod Katechetickým centrem <https://dltm.cz/dieceze/katechete>.

Barbora Nývltová, vedoucí Katechetického centra

Synoda zástupců mládeže

Jménem otce biskupa – administrátora litoměřické diecéze vás srdečně zveme na Synodu zástupců mládeže, kde budeme společně s mladými lidmi, angažujícími se v pastoraci mládeže, hledat nové cesty pro doprovázení mládeže v naší diecézi. Je to jedinečná příležitost naslouchat mladým lidem, příp. s nimi sdílet vaše pohledy. Setkání se uskuteční 27.–28. března v Litoměřicích. Program bude zahrnovat společné slavení mše svaté, diskuse v týmech i prostor pro osobní setkání. Více informací již brzy na <https://www.dclm.cz/>

P. Jiří Smolek

Postní almužna

Diecézní charita Litoměřice za podpory Biskupství litoměřického pokračuje v tradici Postní almužny. Princip je jednoduchý a k Postní almužně se může připojit každý. Jak je z názvu patrné, je to akce pro postní období (letos začalo Popelční středou 18. února), pro které je charakteristické nejen odříkání, ale také almužna – tedy ochota podělit se s potřebnými. Každý, kdo se postí, se také něčeho vzdává. Např. některých svých potěšení nebo zlovyků, které si předem určí. Může se jednat např. o omezení kouření, alkoholu, kávy, sladkostí apod. Postní almužna je založena na tom, že ušetřené peníze za odřeknuté požitky vloží do papírové pokladničky, tzv. postničky, kterou pak věnuje Charitě. Ta potom finanční prostředky využije na pomoc potřebným. V případě zájmu o vyzvednutí postniček kontaktujte svou nejbližší Charitu.

Eva Hadašová

Zpráva z Diecézního centra mládeže

Celostátní setkání mládeže (CSM), 11.–16. srpna 2026, Ostrava CSM je několikadenní setkání mladých (14–26 let), které jim nabízí zkušenost živého společenství víry a má

být povzbuzením pro jejich vztah ke Kristu i pro život v církvi. Prosíme vás o pomoc s propagací ve farnostech a vikariátech (ohlášky, osobní pozvání konkrétních mladých, sdílení materiálů) – zároveň nabízíme, že rádi přijedeme osobně představit CSM vašim mladým (např. do společenství mládeže, na přípravu na bířmování nebo do výuky náboženství). V případě zájmu se prosím ozvěte na následující kontakty: Hana Tahotná 735 164 003 nebo P. Jiří Smolek 732 975 817.

Nabízíme vám do farností také samolepky s logem CSM a modlitbu za setkání. Více informací o setkání naleznete na webu celostatnisetkanimladeze.cz, kde od 31. ledna bylo spuštěno přihlašování.

V rámci příprav vás zároveň srdečně zveme k aktivnímu doprovázení mladých na CSM, zejména ve vedení diskusních skupinek. Hledáme větší počet ochotných animátorů (zkušené mladé, pastorační asistenty/ky, řeholníky i kněze), kteří by se této službě věnovali po celou dobu setkání; pro zapojení do diskusních skupinek je zároveň nutné přijet už v neděli odpoledne (9. 8.) kvůli přípravě a organizaci. Náplň služby je vedení jedné diskusní skupinky 1× denně a účast na každodenní reflexi animátorů. Budeme vděční, když ve svém okolí tyto aktivní a spolehlivé lidi osobně oslovíte a nasměrujete je k zapojení nebo pokud se pro tuto službu rozhodnete vy sami. Podrobnější informace k vedení diskusních skupinek i dalším možnostem zapojení naleznete na výše zmíněném webu. Kněží jsou vítáni také k další službě na místě – ve svátosti smíření, v liturgii a v doprovázení mladých; v tomto případě je možné přijet i na kratší část (s odpovídajícím přihlášením).

P. Roman Kubín, ředitel Sekce pro mládež ČBK

Duchovní obnova VIR

Duchovní obnova určená pro mladé muže od 17 do 35 let, zaměřené na rozlišování povolání, se uskuteční 20.–22. 3. 2026 v Arcibiskupském kněžském semináři v Olomouci. Duchovní cvičení povede P. Josef Novotný, farář v Třebíči. Informace a přihlašování na adrese: www.knezskyseminar.cz/nase-akce/vir-via/. Prosím, vytiskněte a vyvěste na farní nástěnku plakátek, který je v příloze, případně duchovní obnovu osobně nabídněte potencionálním zájemcům. Děkujeme.

za bohoslovce AKS, Václav Dolák

Dobry správce – konference o odpovědné správě farností

Ve čtvrtek 7. května 2026 se v Arcibiskupském paláci v Olomouci uskuteční konference Dobry správce, pořádaná pod záštitou arcibiskupa Mons. Josefa Nuzíka.

Setkání, které organizují iniciativa Františkova ekonomika a Nadační fond Teo via, se zaměřuje na odpovědnou správu majetku a zdrojů ve službě misijnímu rozvoji farností.

Program nabídne panelovou diskuzi „Hřivny pro misijní farnost“ s hosty jako Benedikt Mohelník OP, poslanec František Talíř či Martina Šipošová, následovanou bloky paralelních setkání nabízejících praktické příklady i inspiraci z různých oblastí života církve. Samostatně facilitované diskuse v menších kruzích pak přinesou sdílení zkušeností a podnětů k tématu „Kultura misijní farnosti“.

Konference je určena kněžím, členům ekonomických a pastoračních rad, laikům, podnikatelům, členům vedení diecéze i všem, kdo se podílejí na životě farností a chtějí hledat nové cesty pro spolupráci a správu zdrojů ve službě misijnímu životu církve. Registrovat se můžete již nyní prostřednictvím webových stránek

www.dobryspravce.org.

Tábory Matěj 2026

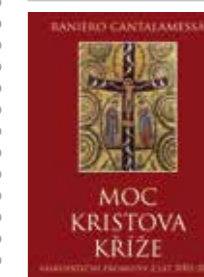
- 4.–17. 7. Turnus Litoměřice - La Familia
- 18.–31. 7. Turnus Ústí - Asterix a Olympijské hry
- 1.–8. 8. Turnus pro nejmenší - Lotrando a Zubejda
- 9.–21. 8. Turnus Jablonec

www.taborymatej.cz

NAKLADATELSTVÍ PAULÍNKY

Jungmannovo nám. 18
110 00 Praha 1, Tel.: 224 818 757
On-line knihkupectví:
www.paulinky.cz
objednavky@paulinky.cz

Moc Kristova kříže

Raniero Cantalamessa

Dosud nevydané promluvy papežského kazatele Raniera Cantalamessa, které pronesl v letech 2002–2024 ve Svatoptetřské bazilice při liturgii Velkého pátku.

brož., 200 s., 289 Kč

Můj život beze mě

Osvaldo Poli

Kniha známého italského psychologa s podtitulem Vezmi svůj život do vlastních rukou provází čtenáře po cestě znovunalezení vlastní identity.

brož., 264 s., 299 Kč

Modli se, rozhodni se a už to neřeš

Mike Schmitz – Bobby a Jackie Angelovi

Svěží dílko (nejen) pro mladé o tom, jak rozpoznávat Boží hlas ve světě plném hluku a rozptýlení, jak rozlišovat Boží vůli pro svůj život a jak žít naplno v přítomném okamžiku od známého amerického kněze a youtubera P. Mikea Schmitze a jeho spolupracovníků.

brož., 128 s., 249 Kč

Návrat ztraceného syna

Henri J. M. Nouven

Autor rozjímá nad jednotlivými postavami slavného Rembrandtova obrazu. Postupně se našel v obou synech, a nakonec největší výzvou pro něj bylo povolání stát se milosrdným otcem, který už neřeší sebe, ale má otevřené srdce i náruč pro všechny ztracené.

brož., 200 s., 229 Kč

Křížová cesta s apoštolem Pavlem

Angelo Scarano

Křížová cesta známého českého biblisty zve čtenáře k rozjímání nad Kristovým utrpením na základě vybraných textů z evangelií a listů sv. Pavla.

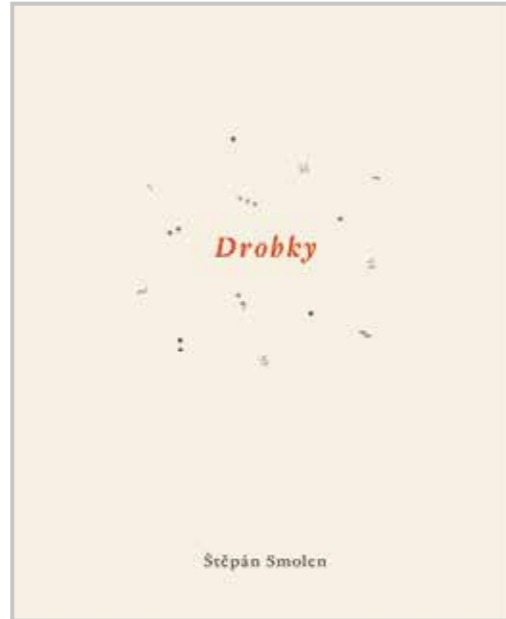
brož., 40 s., 89 Kč

Drobky ze světa periferních katolíků

Pod slovem apofthegmata si představíme stručné výroky pouštěných otců, často v odpověď na otázky týkající se duchovního života. Apofthegma může být koncentrací duchovní zkušenosti, ale také krátkým obecným příběhem s poučením. Právě tuto formu si zvolil P. Štěpán Smolen, děkan v Jablonci nad Nisou, aby vyjádřil zkušenost pastorače v severních Čechách.

Prekvapivé syrovosti života katolíků v Sudetech čelíte v nové knížce Drobky s podtitulem Ze světa periferních katolíků – severočeská apofthegmata, a to bez úvodu a bez přípravy už od prvních stránek. Ve stručných větách s ostrou pointou na mě měly výroky prvních kapitol účinek podobný, jako když vystoupíte z vyhřátého vlaku do mrazu. „Starý presbyteros Milan o své farnosti pravil: „Jsem tu osm let, v zimě mám na faře osm stupňů, v kostele osm farníků a s nikým jsem ještě nemluvil.“ Tento výrok celou sbírku otevírá a v podobném duchu následují další příběhy z první kapitoly s názvem Sever. Vystupují z nich samota, rezignace, ale i moudrost a vytrvalost jednotlivých křesťanů, kteří vězí v jakoby zapomenutém a bezútěšném prostoru a čase.

Ale pozor, tato otužovací kúra nevede ke stesku ani trudomyslnosti. Naopak, probere a zaměří pozornost k podstatnému.

V následujících oddílech přicházejí za starci mladí presbyterové se svými boji a otázkami, podobně jako na různé fary klepají rozmanití lidé s roztočivými dotazy a prosbami. Vytváří se tak obraz církve ubohé a tápající, v níž navzdory všemu lidé nacházejí Krista. Mezi nezáživnými presbytery nečekaně zazáří hrdinové, mezi obyčejnými lidmi světci. V mírně absurdních situacích promlouvají ti, jež evangelium blahoslaví jako chudé v duchu.

A Bůh nečekaně vstupuje do životů lidí, zatímco jinde vyniká směšnost církevní strnulosti: „Kanovník v růžové klerice, krajkové rochetě a huňaté pelerině, kvůli níž nejspíš položil život dobře osrstěný brtník, předstoupil během nešpor před lid a zahřimal čtení o Kristu: „Nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk.“ Všichni však zachovali vážnou tvář.“

Drobky Štěpána Smolena se nevyplatí číst rychle. Jejich účinek je nejsilnější, když jsou užívány po kapkách jako medicína. Někdy hořká, ale zdraví prospěšná.

Štěpán Smolen: Drobky. Ze světa periferních katolíků – severočeská apofthegmata (Cesta 2025)

Výšlo jako Knižní tip Pavlína Bílkové v Katolickém týdeníku č. 6/2026. Katolický týdeník si můžete předplatit na www.katyd.cz.

Díky za krásná setkání a spolupráci

Ráda bych srdečně poděkovala biskupovi Stanislavu Příbylovi za jeho podporu, povzbuzení a inspiraci, díky nimž jsme mohli v roce 2025 uskutečnit řadu krásných pracovních i osobních setkání.

Mé poděkování patří také Jiřímu Nývltovi (Macháněmu) za spolupráci a propojení farností, a to jak při osobních setkáních, tak prostřednictvím časopisu Zdislava a Katolického týdeníku.

Díky nabízeným rozmanitým projektům v rámci diecéze, zejména vstupům škol, se nám pastoračním asistentům otevřela možnost setkávat se s lidmi všech generací na různých místech - v kostelích, kaplích, školách, náměstích i na hřbitovech.

Podpora a činnost nově vzniklé diecézní pastorační rady spolu s obohacením časopisu Zdislava nám poskytly cenné podklady, které nám pomáhají v naší pastorační službě a při setkávání s lidmi.

Zvláštní místo mezi těmito setkáními mělo setkání „Zapal svíčku“, kdy jsme zvali lidi k setkání při památce našich zesnulých a využili jsme při něm bohaté prostory nadzemí i podzemí baziliky v Jablonném v Podještědí.

Další společnou aktivitou bylo setkávání při adventních nedělích u adventního věnce na Náměstí Míru. Prekvapilo nás velké množství lidí (kolem stovky), kteří každou neděli přišli, aby si popovídali, zazpívali a naslouchali duchovním slovům. Milé setkání jsme prožili při setkání s dětmi u Betlémského světla v kostele. Do kostela přišlo téměř sto dětí se svými učitelkami a všichni, včetně mě, jsme byli nadšení

z možnosti zakusit radost a smysluplnost těchto aktivit. Byla to vzájemně obohacující zkušenost, která nám připomněla hodnotu duchovního setkávání a sdílení. Další aktivity probíhaly v období kolem Vánoc a slavnosti Zjevení Páně, lidové Tří králů.

Do Velkého Valtinova nás pozval místní starosta, abychom na Štědrý večer uskutečnili Vánoční bohoslužbu. Cenné podněty k tomuto setkání nabízel opět časopis Zdislava. Jaká radost, že jsem mohla druhým zvěstovat tu úžasnou vánoční zprávu.

Tříkrálové koledování v našem městě opět probíhalo na různých místech. Zavítali jsme do mateřské školky, do pečovatelského domu pro seniory, na radnici i mezi místní obyvatele. Nechyběla ani zastavení v obchůdkách a podnicích zdejších řemeslníků a živnostníků, kteří v Jablonném pracují, tvoří a jsou tu pro nás všechny. Nejdůležitější pro nás bylo, abychom přinesli lidem Kristovo požehnání K+M+B, radost a nové odhodlání pro nový rok 2026.

Bohu díky i vám všem za krásná setkání a spolupráci s vámi.

S. Roberta Markéta Ševčíková OP

Zdislava – časopis litoměřické diecéze

Vydavatel: Biskupství litoměřické.

Adresa redakce: Biskupství litoměřické – diecézní časopis Zdislava, Dómské náměstí 9/9, 412 88 Litoměřice (zdislava@dltm.cz).

Redakce: Jiří Nývlt (nyvlt@dltm.cz). Grafická úprava: Miroslav Zelenka. Tisk: Tiskárna PRIMA, s. r. o. (zelenka@primatik.net).

Objednávky a reklamace přijímá jménem vydavatele firma SEND Předplatné, spol. s r. o., Ve Zlíbku 1800/77, 193 00 Praha 9 – Horní Počernice, Tel.: 225 985 225 • Mob.: 777 333 370 • SMS: 605 202 1

Modlitby za nového biskupa

Jmenováním dosavadního litoměřického biskupa Stanislava Příbyla pražským arcibiskupem a českým primasem se uvolnil biskupský stolec v litoměřické diecézi. Nabízíme tři modlitby, kterými se mohou lidé (nejen v litoměřické diecézi) duchovně zapojit do procesu výběru nového biskupa pro diecézi.

„Prosím, abychom se společně modlili za mého nástupce. Hledání vhodné osoby není jen manažerská úloha apoštolského nuncia a Dikasteria pro biskupy, aby nakonec rozhodl Svatý otec, ale je to také duchovní proces,“ žádá kněze, jáhny i věřící Stanislav Příbyl.

I. Bože, věčný pastýři, ty sám ustavičně řidiš a chráníš svou církev; vyslyš naše prosby a dej, ať se naším novým biskupem stane ten, kdo se ti líbí svatostí života a bude se o tvůj lid starat s apoštolskou horlivostí a láskou.

Pošli nám, prosíme, takového pastýře, který zná své ovce a dává za ně svůj život. Ty sám, Pane, ukaž, koho sis vyvolil, aby nás jako náš nový biskup učil žít podle evangelia a ukazoval nám cestu k tobě.

Prosíme o to skrze Krista, našeho Pána.

Amen.

II. Pane Ježíši Kriste, tys bděl na modlitbách celou noc, než jsi ze svých učedníků vybral apoštoly. Když pak oni měli doplnit svůj počet, opřeli se o Boží slovo a v modlitbě prosili tebe, znalce lidských srdcí, abys jim ukázal toho, kterého jsi vyvolil.

Tímto povzbuzení ti svěřujeme jmenování našeho nového biskupa a prosíme: veď mysl Svatého otce i všech, kteří nesou za tuto volbu odpovědnost. Dobrý Pastýři, dej nám takového pastýře, který se tobě líbí, který tě bude následovat, kamkoli půjdeš, a povede nás skrze tebe k Otci.

Neboť ty jsi živ a vládneš na věky.

Amen.

III. Bože, ty víš, jak je lidské myšlení nerozhodné a nejisté; na přímluvu Panny Marie, Matky tvého Syna, osvěćuj mysl Svatého otce a všech, kdo nesou odpovědnost za jmenování našeho nového biskupa: ať poznávají, co se ti líbí, a umí se správně rozhodnout.

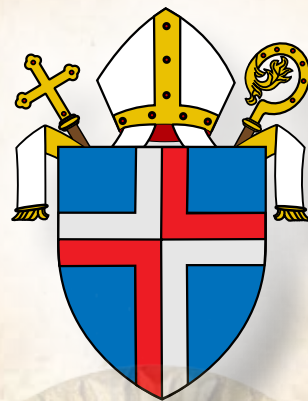
Prosíme o to skrze Krista, našeho Pána.

Amen.

Rok sv. Františka

v litoměřické diecézi

Při **poutích** na místa spojená se sv. Františkem a s jeho následovníky v litoměřické diecézi je možné získat **milosti jubilejního roku** (odpustky)

**Svatá
zpověď'**

**Přijetí
eucharistie**

**Modlitba
na úmysl
papeže**

**Srdce oprostěné
od hříchů**

**Pouť a modlitba
na místě spojeném
se sv. Františkem**

1226 — 2026

Franciscus

Osm set let od smrti svatého Františka

Další informace o podmínkách pro získání plnomocných odpustků a také o akcích konaných v rámci jubilejního Roku sv. Františka jsou na webu

www.frantisek800.cz

Seznam „františkánských“ míst na severu Čech naleznete na www.dltm.cz